

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Ζ!
1933

ΑΡ. $\frac{9}{340}$

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ Ι. ΓΟΥΛΑΚΟΥ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 25-515

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 45

ΦΡΑΚΑ

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΛΥΤΕΡΩΝ
ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΣΜΟΚΙΝ

★ Ε ★ Ν ★ Ρ ★

ΠΙΖΑΝΗΣ

ΑΓΓΛΙΚΑ ΚΑΣΜΗΡΙΑ
ΥΛΙΚΑ ΡΑΠΤΩΝ

Ειδικά Κασμήρια
δια ΦΡΑΚΑ & ΣΜΟΚΙΝ
79 ΑΙΟΛΩ 79

ONDULATION ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

διὰ τελειοτάτων Μηχανημάτων, ήγγυμένη διὰ μαλλιά ΛΕΥΚΑ, ΒΑΜΜΕΝΑ και ΟΞΥΖΑΡΙΣΜΕΝΑ
MASSAGE - MANICURE
ΠΕΡΡΟΥΚΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΣ και ΑΝΔΡΙΚΕΣ
Αποτελεσματικόν Φάρμακον κατά τοῦ ΤΡΙΧΟΦΑΓΟΥ

ΟΙΚΟΣ

‘ΣΤΙΝΗ,

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 4

Μέγαρον Μετοχικού

Ταμείου

Τηλέφ. 22,305

ΑΝΘΗ

Διὰ Βάζα.

Διὰ Φορέματα.

Διὰ Μπουτουνιέρες

ΠΑΟΥΣΙΩΤΑΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ

ΚΟΝΙΟΥΖΟΓΛΟΥ, ΚΛΕΙΤΙΟΥ 8

ΠΑΡΟΔΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

άδάματτας και διάφορα άεργυρά σκεύη με τας μεγαλειώτερας τιμάς έξ όλων των άλλων καταστημάτων. Μή πωλήσετε τα κοσμήματά σας προτού μάς έπισκεφθείτε και τοῦτο προς τὸ συμφέρον σας.
ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ χρυσός από Δολ. 250 τὸ ζεύγος και άνω.
Δαχτυλίδια άνδρικά χρυσά από Δολ. 100 και άνω.
Σταφροί Βαπτίσεων χρυσά, από Δολ. 75 και άνω.

ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ

102. ΣΤΕΛΙΟΥ & ΑΘ. ΖΕΡΒΑ

ΑΠΕΛΛΟΥ 8

‘ΓΚΡΑΣ’

‘Ένα σικ δώρο είνε ένα μπουκαλάκι άρωμα

‘AIR DE GRACE’

λεπτού-μεθυστικού.

Τιμαί . 60, 100, 150.

‘ΓΚΡΑΣ’ Περικλέους 48

‘ΓΚΡΑΣ’

Τά πλέον σικ δώρα θα τά εύρητε εις τὸ

PARFUMERIE ‘GRACE’

Πλουσιωτάτη συλλογή άρωμάτων

εις χύμα.

‘ΓΚΡΑΣ’ Περικλέους 48

Η ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

‘Επ άνω εξ άριστερών : ‘Η Τόγια Σάν και ο ‘Εντουαργκ Ρόμπινσον, σε νέα νέα τους ταινία, ή Κλάρα Μπρόου και ή Μπελλά Κορ-ζερ κι’ ο Νττ Μάου Λή. Μέσον : ‘Η Γερμανή χοροδότηρια Λία Μπέρρο, ή γοητευτική βεντέτα της θόνης Κάρον Μόρλεν και ή Παριζιάνα ήθοποιός του ‘Μιούζικ Χόλ’ Μπράνκα. Κάτω : ‘Η Σουβία Σιδνέ κι’ ο Έβρε Ράμσονς, ή περιφημη Νάνσυ Κάρολ και ή Λορέττα Γιούργκε τόν Γκν Κίμπε.

Η ΧΑΜΕΝΗ ΩΜΟΡΦΙΑ ΕΠΑ-
ΝΑΚΤΑΤΑΙ ΣΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤ
της Mme KETTY, ΕΙΔΙΚΕΥ-
ΘΕΙΣΗΣ ΕΝ ΩΛΑΝΝΗ ΜΕ
ΤΗΝ ΜΕΘΟΔΟΝ
N. L. PEARCE
Αναλαμβάνει εντός ελαχίστου
χρονικού διαστήματος να θεραπεύ-
ση κάθε άσχημία του προσώπου,
οιτίδες, παλάδες, διπλό πόνγων,
ακμές, αναπτύσσει εντός 40 ημε-
ρών τας βλεφαρίδας, εξαλείφει
των ματιών τὸ πόνξιμο, κοκκί-
σμα μύτης και χιονιστάρες.
Τή συνεργασία της εξ ‘Ελσιν-
ειδικευθείσης κατά διπλωματούχου
νίας, πτώσεως στήθους, άσθμα-
σμών, νευρικών πονοκεφάλων, πι-
τυρίδας, οφθαλμικής εξοφάνσεως κά-
λων, διά της μεθόδου Hoch Fre-
quenz Min Thémis.
Δέχεται μαθητοίς, δίδουσα εις
αυτάς διπλώμα μετά εξάμηνον
φοίτησιν, παρέχουσα και οικογε-
νειακό άστυλ.
Διεύθυνσις : Προσλείτων 18.
Ώραι 9 1/2—12 1/2 και 3—6.
Κολωνάκι ‘Αθήναι

ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΤΟΥ ΣΠΑΡΤΑΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΟΙ ΓΑΜΟΙ

ΤΗΣ MINION

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

—Ναι, είπε η βασίλισσα σοβαρά. Μπορεί βέβαια να είναι αλήθεια ότι ο Γουλιέλμος Μάστερ ζή, όπως είπες, μπορεί να είναι και ψέμα...

Το πνεύμα της, συνήθισμένο να θυμωμένη και τα πιο σκοτεινά ζητήματα, καταλάβαινε πόσο η ελπίδα αυτή ήταν αδύνατη, εφόσον υπήρχε στη μέση η κακοπιστία της Μαργιέρας.

—Μητέρα, δεν πιστεύεις λοιπόν ότι ο πατέρας της αγαπημένης μας Γουλιέλμινας είναι ζωντανός;

—Δεν ξέρω... απάντησε η Μαρία Βιζέντι. Πάντως, πρέπει να κάνουμε τα πάντα για να διαπιστώσουμε ότι όλα λέει ο επιτομολογικός είνε θάνατος...

Προηγούμενος, όμως, δεν πρέπει να πούμε τίποτε στη Γουλιέλμιναν. Θα ήταν τρομερό να την κάνουμε να ελπίζει για να συναντήσει τον πατέρα της, αλλά να μην μπορεί να τον βρει...

Η πριγκίπισσα Γκρατσιόζα κατάλαβε πως η μητέρα της είχε δίκιο και γι' αυτό συμφώνησε με το σχέδιο της να μη πουν τίποτε στη Μινιόν, που δεσπομούσε ότι πραγματικά ο Γουλιέλμος Μάστερ ζή...

XIX

ΤΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ

Θα έλεγε κανείς ότι το πνεύμα του κακού χτυπάει κατά προτίμηση εκείνους που κλεινούν μέσα στην καρδιά τους τα πιο μεγάλα αμάρτηματα. Ήτοι, ενώ η Μαρία Βιζέντι έδινε την υψηλή συγκολλητική της στα μέτρα που θα λάβαινε ο πρίγκιψ ντε Μασσιγιάν για να ενισχύσει τον Λεόντιο ντε Μοντεφιόρε στις έρευνές του σχετικά με τον Γουλιέλμο Μάστερ, η προσοχή και το εγκλημα παραυνούσαν μέσα στο παλάτι. Ο δηλητηριαστής Μαργκόριον συνέχιζε το έργο του και ο άπιστος υπηρέτης Κριστόνιο έσπευδε να εκτελέσει κάθε του διαταγή.

—Θα έχω εκατό δούκατα — του είχε πει ένα βράδυ — αν δώ αβείο στο χαρακτηριστικό της βασιλίσσης την απόδειξη ότι της έδωξες τη σκηνή που σου έδωσα στο γλίσκισμά της... Αλλιώς, σε έχω μέρες, θα είσαι νεκρός, ξέρεις δε πολύ καλά ότι κρατάω πάντα τις υποσχέσεις μου...

Ο υπηρέτης, μόλις ξαναχάρησε στο παλάτι, έτρεξε να συναντήσει την καμαριέρα της βασιλίσσης, Ροζίνα. Ή νέα αυτή είχε γίνει βέβαια φίλη του, αλλά καλό αίσθημα δεν είχε βάλει ακόμα απ' την καρδιά της. Γι' αυτό μάλιστα είχε άνοιξη να είδε στο βράδυ το γλίσκισμα της βασιλίσσης τη δηλητηριασμένη σκηνή, που είχε δώσει ο Μαργκόριον στον Κριστόνιο, αν και ο τελευταίος της είχε απαγορεύσει με τα δολοφονικά λόγια τα κέρδη που θα είχαν απ' αυτή την απειλή. —Ένας φόβος άκαταμάχητος της συγκολλητικής που βγήκε από την πλησσία της.

—Αργότερα... αργότερα!... επαναλάμβανε κάθε φορά που ο Κριστόνιο της έκανε αυτή την πρόταση...

Έκείνο λοιπόν το βράδυ, όταν ο Κριστόνιο βρήκε τέλος την καμαριέρα στον αντιβλάστο της βασιλίσσης, της φημίσε στο σπίτι:

—Θέλω να σου μιλήσω...
—Η καμαριέρα κούταξε δεξιά κι αριστερά φοβισμένη κι έπειτα του απάντησε:

—Υπάρχουν πόρτες εδώ... Να με περιμένεις στην άκρη του παλαιού διαδρόμου των σωματοφυλάκων, πάνω απ' τη μικρή σκάλα.

Η θέσις που του υπεδείκνυε ήταν ένα μέρος ξεχωριστό των ανακτόρων κι' εκεί οι δυο σύντροφοι θα μπορούσαν να μιλήσουν με όλη τους την άνεση, χωρίς κανένα κίνδυνο.

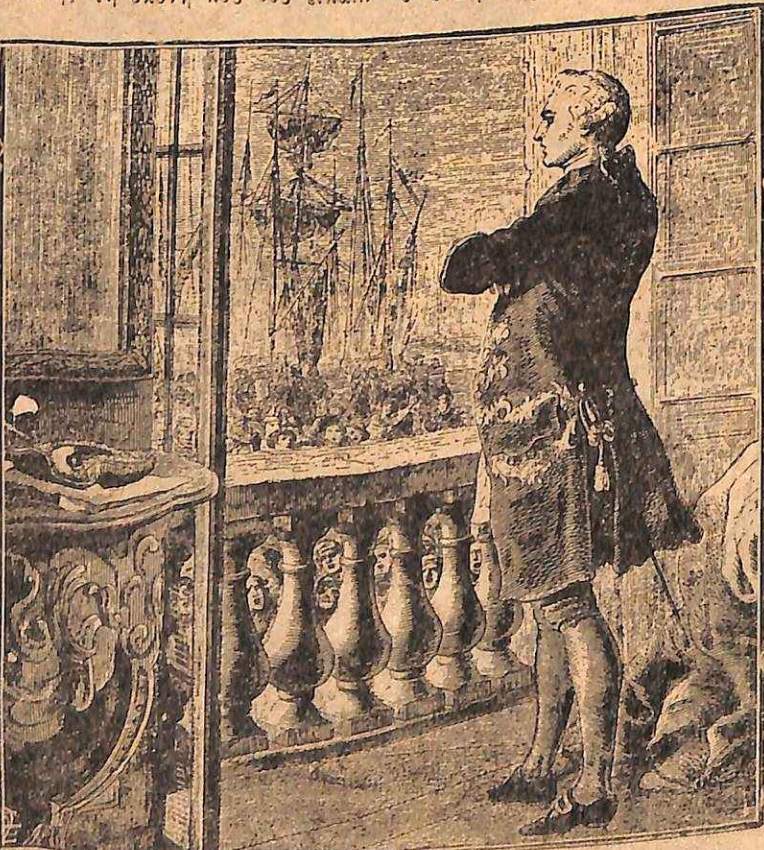
—Όταν έπειτα από λίγη ώρα, η Ροζίνα συνάντησε τον υπηρέτη στο μέγεθος που του είχε υποδείξει, τον πρότρεψε:

—Τι είναι λοιπόν;

—Ας φιληθούμε για τελευταία φορά, της πρότεινε εκείνος.

—Τι σημαίνει αυτό; πρότρεψε τρομαγμένη η καμαριέρα.

—Σημαίνει, απλοφύστα, ότι αβείο έσως δεν θα είμαι πια ζωντανός...
—Ακού... Ο πατήρ Αντόνιο (Μαργκόριον) ήθελε και με βρήκε για να με διατάξει να βρούμε στο γλίσκισμα της βασιλίσσης τη σκηνή που σου είπα...

Ο πρίγκιψ Ροβέρτος παρουσιάστηκε σ' έναν εξώστη για να καθυστερήσει τον λαό.

—Ακούγοντας αυτά τα λόγια, η Ροζίνα κατόρθωσε. —Όποτε είπες φτάσει πια η μοιραία ώρα;

—Αν ο πατήρ Αντόνιο, εξακούλθης ο Κριστόνιο, αντιληφθεί αύριο στο πρόσωπο της βασιλίσσης, στην μάστιγα που να δείχνουν ότι πέρασε η σκηνή του, θα μου δώσει, το βράδυ, εκατό δούκατα. Μά αν η διαταγή που δεν εκτελείται, θα με θανατώσει... ως έχωρό του και θα μ' εξοντώσει...

—Πρέπει λοιπόν να υπακούσουμε... Η ζωή μου βρίσκεται στα χέρια σου... Έγώ είμαι άδικος, να κάνω τίποτα...

—Μά έσύ δεν έχεις παρὰ να κάνεις μετάνοια;...
—Θα γίνουμε έτσι πλούσιοι και θα παντρευτούμε...

—Και αν με πιάσουν;...

—Πώς θα σε πιάσουν, αφού κανείς δεν ο' αντιληφθεί τίποτε;

Οι δυο άθλιοι πλησίασαν ο ένας τον άλλο και τα χείλη τους ένώθησαν, αλλάζοντας ένα φίλημα κι' έναν βροχο συγχρόνως. Αυτός ο βροχος ήταν η καταδίκη της Μαρίας Βιζέντι.

Το ίδιο βράδυ, καθώς η Ροζίνα άναβε, όπως συνήθιζε να κάνει ταχτικά, τα φώτα στο δωμάτιο της βασιλίσσης, δεσπομούσε ότι καμιά κυρία της τιμής και κανένα άλλο πρόσωπο της βασιλικής ακολουθίας δεσπομούσε στην βασιλική ακολουθία. Δευδύνοντας τα γεγονότα δικαιοσύνης, ο θάνατος τότε προς ένα διπλό δωμάτιο σ' ένα μπουφέ του οποίου δεσπομούσε...

σαν τ' αγαπημένα γλίσκισμα της Μαρίας Βιζέντι.

—Έπειτα από λίγη ώρα τα πάντα είχαν τελειώσει κι' ένα από τα γλίσκισμα αυτά ήταν δηλητηριασμένο. Το έβαλε σ' ένα ασμένιο δίσκο μαζί με μια καράφα νερό.

—Έξαρνα ένα φρούτο-φρούτο μεταξωτών φορεμάτων ακούστηκε στο διάδρομο. Ήταν η βασίλισσα που επέστρεψε στο δωμάτιό της για να κοιμηθεί. Η πριγκίπισσα Γκρατσιόζα τη συνόδευσε.

Μητέρα και κόρη έμειναν λίγη ώρα μαζί, κοινοποιώντας με τρυφερότητα.

—Καληνύχτα, μητέρα! είπε τέλος η Γκρατσιόζα. Πηγαίνω να ύπνου... τω ότι ο Ροβέρτος μου ξαναβρίσκει το Γουλιέλμο κι' ότι η Μινιόν κι' ο σύζυγός της γίνονται ανάδοχοι ενός τριανταφυλλένιου μπουμπέ, του οποίου θα είστε σεις η γιανιά.

Η Μαρία Βιζέντι φίλησε με στοργή την κόρη της και της είπε:

—Πήγαινε, παιδί μου, και ο Θεός σε δώσει να παρακαταποιήθης πολύ γρήγορα το δνιρό σου!...

Και η βασίλισσα έμεινε μόνη στο δωμάτιό της, ενώ η καμαριέρα δεσπομούσε στο διπλό δωμάτιο.

Η Ροζίνα κούταξε τότε το δίσκο με το δηλητηριασμένο γλίσκισμα. —Έπειτα δίστασε μια στιγμή. Τέλος τον έπρεπε στα χέρια της και με μεγάλη δυσκολία, κατανικώντας την ταραχή της, διευδύνθηκε προς το δωμάτιο της βασιλίσσης.

Μπαίνοντας μέσα, δεν τόλμησε να κυττάξει εκείνη που ήθελε να δηλητηριάσει. Της φαινόταν πως η βασίλισσα θα διάβαζε το εγκλημα μέσα στα μάτια της.

Η Μαρία Βιζέντι της άφηθηκε τότε μια συνθιμένη ερώτηση, με η Ροζίνα με δυσκολία κατόρθωσε να της απαντήσει. —Έπειτα έσπευσε να βγεί έξω, ν' απομακρυνθεί από τον τόπο του εγκλήματος...

Το επόμενο πρωί, όταν η βασίλισσα ξύπνησε, με το λαμό κατάξερο και φλογισμένο και με το κεφάλι βαρύ, σήμανε ένα κουδούνι για να ειδοποιήσει την καμαριέρα της. Μά η Ροζίνα, μόλις άνοιξε την πόρτα, στάθηκε περίτρομα σ' ένα καφωμένο στο κατώφλι της. Η αλλοίωση των χαρακτηριστικών της βασιλίσσης ήταν τέτοια, ώστε κατάλαβε πως το δηλητήριο που της είχε δώσει έφερε τ' αποτελέσματά του.

Η βασίλισσα αντιλήφθηκε την ταραχή της και την ερώτησε:

—Έγώ λοιπόν τόσο γλίσκισμένο το πρόσωπό μου. Μά δεν είπα τίποτε... Ένας πονοκέφαλος που θα περάσει με την ανάπαυση...

Και διέταξε την καμαριέρα της να μην αφήσει να μπει κανείς στο δωμάτιό της. Έπίσης τη διέταξε να μην πη τίποτε στην πριγκίπισσα Γκρατσιόζα. —Έλπιζε ότι η αδιαθεσία...

της θα της περνούσε και δεν ήθελε ν' ανησυχούσε την κόρη της.

Πράγματι, το χάψιμο που ένοιωσε στο λαμό της λιγόστεψε σε λίγο, με το βάρος του κεφαλιού της μεγάλωνε όλοένα. Η Μαρία Βιζέντι νόμισε πως θα είχε κρούσει το προηγούμενο βράδυ. —Όστόσο, επειδή το άπογευμα επρόκειτο να δεχτεί το υπολογικό συμβούλιο, θέλησε να σηκωθεί, αφήνοντας την αρώστεια της. Μά η αλλοίωση των χαρακτηριστικών της ήταν τέτοια, ώστε ποικιλοτρόπως την πιο ζωηρή συγκίνηση σ' όσους την έβλεπαν...

Σε λίγο μάλιστα άρχισε να κυκλοφορήσει στο παλάτι η φήμη ότι η βασίλισσα ήταν σοβαρά άρρωστη. Αν και δεν ήθελε να πείσει στο κοινό της. Κι' από το παλάτι, η είδηση αυτή δεν άργησε να μεταδοθεί και στην πρωτεύουσα. Ο λαός μάλιστα της Νεαπόλεως συγκινητώθηκε έξω από το παλάτι κι' ο πρίγκιψ Ροβέρτος βγήκε σ' έναν εξώστη για να τον καθυστερήσει.

Οι γιατροί έτρεξαν τότε μόνοι τους. —Όταν εξέτασαν τη βασίλισσα, αντελήφθησαν μεγάλες διαταραχές στον οργανισμό της, χωρίς όμως να μπορούσαν να κάνουν ακριβή διάγνωση. Συγχρόνως βίαι οι ευγενείς της Νεαπόλεως συνέρρευσαν στο παλάτι. Τότε η βασίλισσα θέλησε να τους καθησυχάσει αυτοπροσάφατος και άποφασισε να δώσει μια επίσημη έκδοσή.

Με το βασιλικό της μανδύα στους ώμους παρουσιάστηκε, λευκή και κατάχλωμη, με θαυμαστή στη μεγαλοπρέπεια της και την εγκρατέστερη της. Για να διαδείξει, άκουμπουσε το έννο χέρι της στον ώμο της πριγκίπισσας Γκρατσιόζας και με το άλλο στην πριγκίπισσα Ροβέρτο ντε Μασσιγιάν.

Μεταξύ των ευγενών που είχαν τρέξει, για να της εκδηλώσουν τα αισθήματά τους, ήταν και ο Μαργκόριον, άγνωστος στην μετακίνησή του ως υπαυρέτου. Μόλις το βλέμμα του αντίκρισε τη βασίλισσα, έλαμψε από καταγνώνη χαρά.

—Ωραία! σκέφτηκε. Το δηλητήριο έφερε τ' αποτελέσματά του... Ο Κριστόνιο υπάκουσε. Το πρώτο έθιμα που ήταν και το πιο δύσκολο, έγινε.

—Όταν σε λίγο, η βασίλισσα θέλησε να ξαναυφείνη στο διαμερίσμα της, έγινε ξαφνικά χλωμή σ' όλο πρόσωπο και ξεφύγαντας από τα χέρια των κυριών που την κρατούσαν, σωριάστηκε κάτω λιπόθυμη. Πραγματική αναστάσιμος δημιουργήθηκε τότε στο παλάτι. Εύχως, η Μαρία Βιζέντι συνήλθε γρήγορα, χάρις στις προσπάθειες των γιατρών και γόνιμα στο δωμάτιό της όπου και πλόησε.

Τη ίδια βράδυ, φορώντας πάλι το όσον του, ο Μαργκόριον συναντούσε τον Κριστόνιο. Μισανόητονα —τη θυμήτω— έβγαλε από μέσα ένα σακίδιο γεμάτο γράμματα και το έδωσε στον υπηρέτη, λέγοντάς του:

—Νά, η άμοιβή σου, μολονότι δεν είμαι και πολύ εύχαριστος ούτε απ' πέναν. —Ότε από τη φίλη σου. Κι' όμως, να θυμάσαι, τα έγγραφα σου θα περάσουν με την ανάπαυση...

—Τι θέλεις να κάνουμε; ταύλιζε ο υπηρέτης. Η βασίλισσα σπάνια έτοιμα να ξεβυγίσει κι' άπορώ πως δεν το έργοι καταλάβει ακόμα ότι τη δηλητηρίασε...

—Ποιός όμως θα μπορούσε να διαπράξει ένα τέτοιο τροπώδες εγκλημα, τη στιγμή που ήξερε πολύ καλά πως οι Ναπολιτάνοι λάτρευαν τη βασίλισσά τους;

—Ποιός; έλεε, άπαντώντας, στις σκέψεις του. Μά ποιός άλλος... από τη Μαύρη Δούκισσα;...

Ναι, μονάχα, η σκοτεινή, η καταραμένη εκείνη γυναίκα μπορούσε να είχε μια τέτοια έμπνευση. Μονάχα αυτή μπορούσε να βοηθού μεσα στα βασιλικά ανάκτορα ακόμα εκτελεστές των εγκλημάτων της...

Η σκέψη αυτή είχε ριζώσει πια στο μυαλό του κόμητος Σπάντα, που δεν θα μπορούσε να κάνει τίποτε για σένα. Δεν πολεμούσε για πτώματα. Τη κλαίει μόνο... προπάντων όταν οι άνθρωποι είναι αίσθηματικοί σαν τον ευγενή κόμητα... Σπάντα, μπορεί να παραγγείλει πένοιμα ρούχα... Η ύψηλή σου φίλη σε λίγες μέρες δεν θα βρίσκεται πια στον κόσμο...

—Α! φημίσε. —Ας γεμίσω τουλάχιστον τα μάτια μου με τη λατρευτή εικόνα της όσο ακόμα είναι καιρός...

Μά σκέφτηκε ότι, μόλις δεσπομούσε στην βασιλίσσα, δεν θα μπορούσε να κρύψει τη συγκίνησή του κι' αυτό θα προδίδε ίσως το αίσθημα του στους άλλους ευγενείς.

Με τη σκέψη αυτή, ο κόμης Σπάντα έφερε τα χέρια του στο μέτωπό του και σιωπαστικά πήδη στην πολυθρόνα που συγκολλητική την βαρύνει του. Είχε μάθει την ανησυχαστική κατάστασι της βασιλίσσης, της γυναίκας που λάτρευε κι' εύλογουσε...

—Αλλοίμονο!... φημίσε. —Θα δώ λοιπόν ένα καινούργιο ματσάκι να προστεθεί στο παλτό... —Όποτε θα χάσω το θραυρό μου, τη μοναδική, τη μεγάλη μου άγκλη... —Α! (αεί μου!) δεν είναι δυνατόν αυτό!... Δεν θα το άναχθής...

Σύμφωνα με τα λόγια που του είχαν πει, η βασίλισσα ήταν χλωμή σαν πεθαμένη... Ποιά ήταν λοιπόν η αρώστεια της, η τόσο περίεργη, που ένω την προηγούμενη ημέρα δεν είχε παρουσιαστεί ακόμα, την άπαιλούσε με θάνατο;... Έξ ανασίχτου, ο νους του πήγε στο δηλητήριο...

Ποιός όμως θα μπορούσε να διαπράξει ένα τέτοιο τροπώδες εγκλημα, τη στιγμή που ήξερε πολύ καλά...

—Είπ' αλήθεια... Η δόσις ίσως ήταν κάπως δυνατή για τον οργανισμό της βασιλίσσης. Γι' αυτό δε περιμένετε τρεις ημέρες πριν της δώσετε και άλλο δηλητηριασμένο γλίσκισμα.

Και ο Μαργκόριον, άφροντας τον υπηρέτη, διευδύνθηκε προς τη Νεάπολη, ακολουθώντας την άκμή.

—Τώρα που έγινε η άρχη, μουρμούριζε, αυτός ο ήλιος, ο Κριστόνιο και η άλλα συνένωχός του δεν θα διαστάσουν πια.

—Α, Μαρία Βιζέντι, αυτή τη φορά ούτε το σπαθί του κόμητος Σπάντα δεν θα μπορούσε να κάνει τίποτε για σένα. Δεν πολεμούσε για πτώματα. Τη κλαίει μόνο... προπάντων όταν οι άνθρωποι είναι αίσθηματικοί σαν τον ευγενή κόμητα... Σπάντα, μπορεί να παραγγείλει πένοιμα ρούχα... Η ύψηλή σου φίλη σε λίγες μέρες δεν θα βρίσκεται πια στον κόσμο...

—Α! φημίσε. —Ας γεμίσω τουλάχιστον τα μάτια μου με τη λατρευτή εικόνα της όσο ακόμα είναι καιρός...

Μά σκέφτηκε ότι, μόλις δεσπομούσε στην βασιλίσσα, δεν θα μπορούσε να κρύψει τη συγκίνησή του κι' αυτό θα προδίδε ίσως το αίσθημα του στους άλλους ευγενείς.

Με τη σκέψη αυτή, ο κόμης Σπάντα έφερε τα χέρια του στο μέτωπό του και σιωπαστικά πήδη στην πολυθρόνα που συγκολλητική την βαρύνει του. Είχε μάθει την ανησυχαστική κατάστασι της βασιλίσσης, της γυναίκας που λάτρευε κι' εύλογουσε...

—Αλλοίμονο!... φημίσε. —Θα δώ λοιπόν ένα καινούργιο ματσάκι να προστεθεί στο παλτό... —Όποτε θα χάσω το θραυρό μου, τη μοναδική, τη μεγάλη μου άγκλη... —Α! (αεί μου!) δεν είναι δυνατόν αυτό!... Δεν θα το άναχθής...

Σύμφωνα με τα λόγια που του είχαν πει, η βασίλισσα ήταν χλωμή σαν πεθαμένη... Ποιά ήταν λοιπόν η αρώστεια της, η τόσο περίεργη, που ένω την προηγούμενη ημέρα δεν είχε παρουσιαστεί ακόμα, την άπαιλούσε με θάνατο;... Έξ ανασίχτου, ο νους του πήγε στο δηλητήριο...

Ποιός όμως θα μπορούσε να διαπράξει ένα τέτοιο τροπώδες εγκλημα, τη στιγμή που ήξερε πολύ καλά...

—Είπ' αλήθεια... Η δόσις ίσως ήταν κάπως δυνατή για τον οργανισμό της βασιλίσσης. Γι' αυτό δε περιμένετε τρεις ημέρες πριν της δώσετε και άλλο δηλητηριασμένο γλίσκισμα.

Και ο Μαργκόριον, άφροντας τον υπηρέτη, διευδύνθηκε προς τη Νεάπολη, ακολουθώντας την άκμή.

—Τώρα που έγινε η άρχη, μουρμούριζε, αυτός ο ήλιος, ο Κριστόνιο και η άλλα συνένωχός του δεν θα διαστάσουν πια.

—Α, Μαρία Βιζέντι, αυτή τη φορά ούτε το σπαθί του κόμητος Σπάντα δεν θα μπορούσε να κάνει τίποτε για σένα. Δεν πολεμούσε για πτώματα. Τη κλαίει μόνο... προπάντων όταν οι άνθρωποι είναι αίσθηματικοί σαν τον ευγενή κόμητα... Σπάντα, μπορεί να παραγγείλει πένοιμα ρούχα... Η ύψηλή σου φίλη σε λίγες μέρες δεν θα βρίσκεται πια στον κόσμο...

—Α! φημίσε. —Ας γεμίσω τουλάχιστον τα μάτια μου με τη λατρευτή εικόνα της όσο ακόμα είναι καιρός...

Μά σκέφτηκε ότι, μόλις δεσπομούσε στην βασιλίσσα, δεν θα μπορούσε να κρύψει τη συγκίνησή του κι' αυτό θα προδίδε ίσως το αίσθημα του στους άλλους ευγενείς.

Με τη σκέψη αυτή, ο κόμης Σπάντα έφερε τα χέρια του στο μέτωπό του και σιωπαστικά πήδη στην πολυθρόνα που συγκολλητική την βαρύνει του. Είχε μάθει την ανησυχαστική κατάστασι της βασιλίσσης, της γυναίκας που λάτρευε κι' εύλογουσε...

—Αλλοίμονο!... φημίσε. —Θα δώ λοιπόν ένα καινούργιο ματσάκι να προστεθεί στο παλτό... —Όποτε θα χάσω το θραυρό μου, τη μοναδική, τη μεγάλη μου άγκλη... —Α! (αεί μου!) δεν είναι δυνατόν αυτό!... Δεν θα το άναχθής...

Σύμφωνα με τα λόγια που του είχαν πει, η βασίλισσα ήταν χλωμή σαν πεθαμένη... Ποιά ήταν λοιπόν η αρώστεια της, η τόσο περίεργη, που ένω την προηγούμενη ημέρα δεν είχε παρουσιαστεί ακόμα, την άπαιλούσε με θάνατο;... Έξ ανασίχτου, ο νους του πήγε στο δηλητήριο...

Ποιός όμως θα μπορούσε να διαπράξει ένα τέτοιο τροπώδες εγκλημα, τη στιγμή που ήξερε πολύ καλά...

—Είπ' αλήθεια... Η δόσις ίσως ήταν κάπως δυνατή για τον οργανισμό της βασιλίσσης. Γι' αυτό δε περιμένετε τρεις ημέρες πριν της δώσετε και άλλο δηλητηριασμένο γλίσκισμα.

Και ο Μαργκόριον, άφροντας τον υπηρέτη, διευδύνθηκε προς τη Νεάπολη, ακολουθώντας την άκμή.

—Τώρα που έγινε η άρχη, μουρμούριζε, αυτός ο ήλιος, ο Κριστόνιο και η άλλα συνένωχός του δεν θα διαστάσουν πια.

—Είπ' αλήθεια... Η δόσις ίσως ήταν κάπως δυνατή για τον οργανισμό της βασιλίσσης. Γι' αυτό δε περιμένετε τρεις ημέρες πριν της δώσετε και άλλο δηλητηριασμένο γλίσκισμα.

Και ο Μαργκόριον, άφροντας τον υπηρέτη, διευδύνθηκε προς τη Νεάπολη, ακολουθώντας την άκμή.

—Τώρα που έγινε η άρχη, μουρμούριζε, αυτός ο ήλιος, ο Κριστόνιο και η άλλα συνένωχός του δεν θα διαστάσουν πια.

—Α, Μαρία Βιζέντι, αυτή τη φορά ούτε το σπαθί του κόμητος Σπάντα δεν θα μπορούσε να κάνει τίποτε για σένα. Δεν πολεμούσε για πτώματα. Τη κλαίει μόνο... προπάντων όταν οι άνθρωποι είναι αίσθηματικοί σαν τον ευγενή κόμητα... Σπάντα, μπορεί να παραγγείλει πένοιμα ρούχα... Η ύψηλή σου φίλη σε λίγες μέρες δεν θα βρίσκεται πια στον κόσμο...

—Α! φημίσε. —Ας γεμίσω τουλάχιστον τα μάτια μου με τη λατρευτή εικόνα της όσο ακόμα είναι καιρός...

Μά σκέφτηκε ότι, μόλις δεσπομούσε στην βασιλίσσα, δεν θα μπορούσε να κρύψει τη συγκίνησή του κι' αυτό θα προδίδε ίσως το αίσθημα του στους άλλους ευγενείς.

Με τη σκέψη αυτή, ο κόμης Σπάντα έφερε τα χέρια του στο μέτωπό του και σιωπαστικά πήδη στην πολυθρόνα που συγκολλητική την βαρύνει του. Είχε μάθει την ανησυχαστική κατάστασι της βασιλίσσης, της γυναίκας που λάτρευε κι' εύλογουσε...

—Αλλοίμονο!... φημίσε. —Θα δώ λοιπόν ένα καινούργιο ματσάκι να προστεθεί στο παλτό... —Όποτε θα χάσω το θραυρό μου, τη μοναδική, τη μεγάλη μου άγκλη... —Α! (αεί μου!) δεν είναι δυνατόν αυτό!... Δεν θα το άναχθής...

Σύμφωνα με τα λόγια που του είχαν πει, η βασίλισσα ήταν χλωμή σαν πεθαμένη... Ποιά ήταν λοιπόν η αρώστεια της, η τόσο περίεργη, που ένω την προηγούμενη ημέρα δεν είχε παρουσιαστεί ακόμα, την άπαιλούσε με θάνατο;... Έξ ανασίχτου, ο νους του πήγε στο δηλητήριο...

Ποιός όμως θα μπορούσε να διαπράξει ένα τέτοιο τροπώδες εγκλημα, τη στιγμή που ήξερε πολύ καλά...

—Είπ' αλήθεια... Η δόσις ίσως ήταν κάπως δυνατή για τον οργανισμό της βασιλίσσης. Γι' αυτό δε περιμένετε τρεις ημέρες πριν της δώσετε και άλλο δηλητηριασμένο γλίσκισμα.

Και ο Μαργκόριον, άφροντας τον υπηρέτη, διευδύνθηκε προς τη Νεάπολη, ακολουθώντας την άκμή.

—Τώρα που έγινε η άρχη, μουρμούριζε, αυτός ο ήλιος, ο Κριστόνιο και η άλλα συνένωχός του δεν θα διαστάσουν πια.

—Α, Μαρία Βιζέντι, αυτή τη φορά ούτε το σπαθί του κόμητος Σπάντα δεν θα μπορούσε να κάνει τίποτε για σένα. Δεν πολεμούσε για πτώματα. Τη κλαίει μόνο... προπάντων όταν οι άνθρωποι είναι αίσθηματικοί σαν τον ευγενή κόμητα... Σπάντα, μπορεί να παραγγείλει πένοιμα ρούχα... Η ύψηλή σου φίλη σε λίγες μέρες δεν θα βρίσκεται πια στον κόσμο...

—Α! φημίσε. —Ας γεμίσω τουλάχιστον τα μάτια μου με τη λατρευτή εικόνα της όσο ακόμα είναι καιρός...

Μά σκέφτηκε ότι, μόλις δεσπομούσε στην βασιλίσσα, δεν θα μπορούσε να κρύψει τη συγκίνησή του κι' αυτό θα προδίδε ίσως το αίσθημα του στους άλλους ευγενείς.

Με τη σκέψη αυτή, ο κόμης Σπάντα έφερε τα χέρια του στο μέτωπό του και σιωπαστικά πήδη στην πολυθρόνα που συγκολλητική την βαρύνει του. Είχε μάθει την ανησυχαστική κατάστασι της βασιλίσσης, της γυναίκας που λάτρευε κι' εύλογουσε...

—Αλλοίμονο!... φημίσε. —Θα δώ λοιπόν ένα καινούργιο ματσάκι να προστεθεί στο παλτό... —Όποτε θα χάσω το θραυρό μου, τη μοναδική, τη μεγάλη μου άγκλη... —Α! (αεί μου!) δεν είναι δυνατόν αυτό!... Δεν θα το άναχθής...

Σύμφωνα με τα λόγια που του είχαν πει, η βασίλισσα ήταν χλωμή σαν πεθαμένη... Ποιά ήταν λοιπόν η αρώστεια της, η τόσο περίεργη, που ένω την προηγούμενη ημέρα δεν είχε παρουσιαστεί ακόμα, την άπαιλούσε με θάνατο;... Έξ ανασίχτου, ο νους του πήγε στο δηλητήριο...

Ποιός όμως θα μπορούσε να διαπράξει ένα τέτοιο τροπώδες εγκλημα, τη στιγμή που ήξερε πολύ καλά...

—Είπ' αλήθεια... Η δόσις ίσως ήταν κάπως δυνατή για τον οργανισμό της βασιλίσσης. Γι' αυτό δε περιμένετε τρεις ημέρες πριν της δώσετε και άλλο δηλητηριασμένο γλίσκισμα.

Και ο Μαργκόριον, άφροντας τον υπηρέτη, διευδύνθηκε προς τη Νεάπολη, ακολουθώντας την άκμή.

—Τώρα που έγινε η άρχη, μουρμούριζε, αυτός ο ήλιος, ο Κριστόνιο και η άλλα συνένωχός του δεν θα διαστάσουν πια.

—Είπ' αλήθεια... Η δόσις ίσως ήταν κάπως δυνατή για τον οργανισμό της βασιλίσσης. Γι' αυτό δε περιμένετε τρεις ημέρες πριν της δώσετε και άλλο δηλητηριασμένο γλίσκισμα.

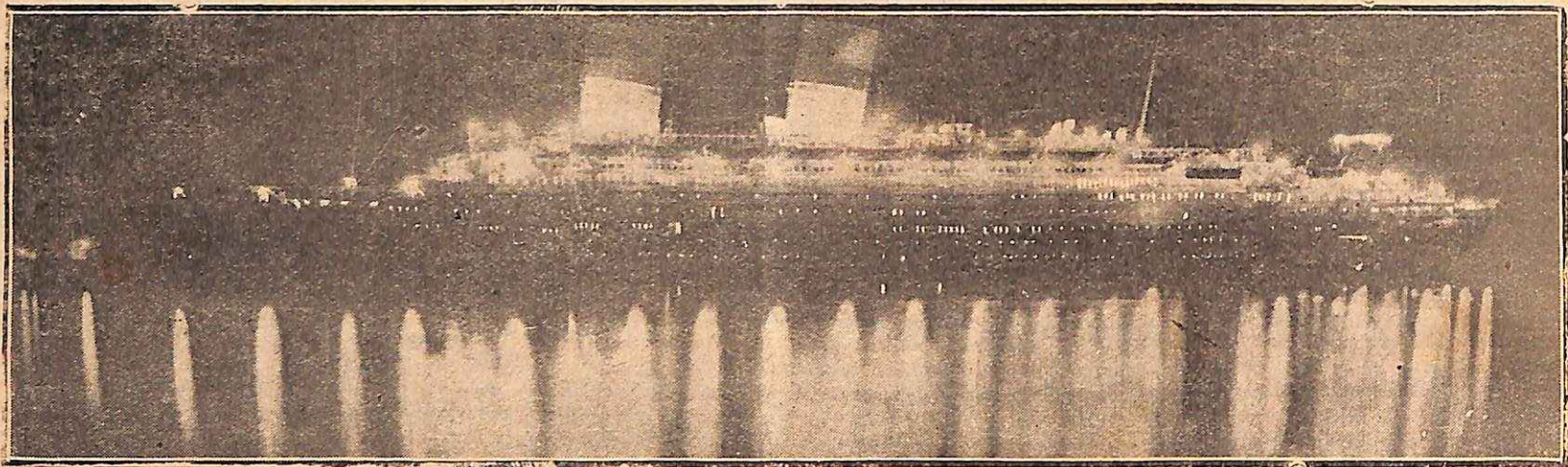
Και ο Μαργκόριον, άφροντας τον υπηρέτη, διευδύνθηκε προς τη Νεάπολη, ακολουθώντας την άκμή.

—Τώρα που έγινε η άρχη, μουρμούριζε, αυτός ο ήλιος, ο Κριστόνιο και η άλλα συνένωχός του δεν θα διαστάσουν πια.

—Α, Μαρία Βιζέντι, αυτή τη φορά ούτε το σπαθί του κόμητος Σπάντα δεν θα μπορούσε να κάνει τίποτε για σένα. Δεν πολεμούσε για πτώματα. Τη κλαίει μόνο... προπάντων όταν οι άνθρωποι είναι αίσθηματικοί σαν τον ευγενή κόμητα... Σπάντα, μπορεί να παραγγείλει πένοιμα ρούχα... Η ύψηλή σου φίλη σε λίγες μέρες δεν θα βρίσκεται πια στον κόσμο...

—Α! φημίσε. —Ας γεμίσω τουλάχιστον τα μάτια μου με τη λατρευτή εικόνα της όσο ακόμα

Το υπερωκεάνειο «Κόνσε ντι Σαβόια», φωτογραφημένο τη νύχτα

ΤΑΙΣΥΓΧΡΟΝΑ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΑ

ΟΙ ΓΙΓΑΝΤΕΣ ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ

Η κρίσις και ο τρομερός ατμοπλοϊκός συναγωνισμός. Τα σκήπτρα της διαδρομής του 'Ατλαντικού. Ο αγών γύρω απ' την περίφημη «Κυανή Γαϊνία». Πώς την έχασαν οι Άγγλοι και οι Γάλλοι. Ένας θρίαμβος της νικημένης Γερμανίας. Η «Ευρώπη» και η «Βρέμνη», τα ταχύτερα υπερωκεάνεια του κόσμου. Όπου αναγκάζεται και η 'Ιταλία στο συναγωνισμό. Πώς ναυπηγήθηκαν δυο πλωτές πόλεις.

«Το εμπόριο διέρχεται κρίση! Η βιομηχανία διέρχεται κρίση! Η ναυτιλία διέρχεται κρίση!».

Αυτά τα λόγια άκουσε καθημερινώς στη θλίβουσα εποχή μας και αυτή είναι πραγματική ή αλήθεια. Στα μεγάλα βιομηχανικά κέντρα βλέπεις κανείς τα εργοστάσια νεκρωμένα κι' άθροισμα και τις καπνοδόχους τους χωρίς καπνό. Στις πόλεις, τα καταστήματα κλείνουν το ένα μετά το άλλο. Στα λιμάνια το θέαμα των δεμένων βαρκιών σφίγγει κανείς την καρδιά. Και όμως, παρ' όλα αυτά, η ναυτιλία διέρχεται κρίση! Η ναυτιλία διέρχεται κρίση! Η ναυτιλία διέρχεται κρίση!

Ποιόν απ' τον παγκόσμιο πόλεμο, τα σκήπτρα στην αποπλοϊκή γραμμή Ευρώπης-Αμερικής τα κατείχε η 'Αγγλία με τους πλωτούς κολοσσούς της εταιρείας «Κιούνας - Λάιν».

Ο «Τιτανικός», το θαυμάσιο υπερωκεάνειο που το τραγικό του ναυάγιο κατά το πρώτο του ταξίδι συγκίνησε από είκοσι ακριβώς έτών όλους τους κίους, ήταν το καράβι της «Κιούνας». Είχε ναυπηγήσει μάλιστα, έπειδή, για να διασχίσει τον Ωκεανό γρηγορότερα, είχε ταξιδέψει βραδύτερα, από την επιτεταμένη γραμμή κι' έτσι συνάντησε τον ήρκατο, ο οποίος τον κατεπάντισε.

Στα βαρβάρια τα οποία καταρρίπτουν το ρεκόρ της ταχύτητας στη διαδρομή του 'Ατλαντικού, δίδεται ως τιμητικό—να ποίμε—βραβείο, η «Κυανή Γαϊνία» του 'Ατλαντικού. Δεν υπάρχει δε μεγαλύτερη δόξα για ένα πλοίαρχο, για μια εταιρεία, για ένα έθνος όλκληρο, από το να κυματίζει υπερήφανα η κορδέλλα αυτή στο κα-

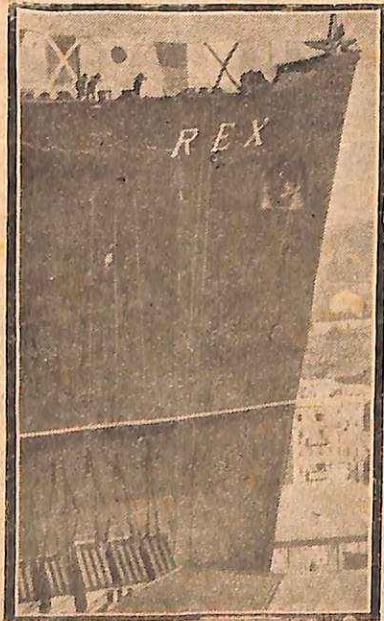
τάρι ενός δικού τους θαλασσιού. Πριν λοιπόν απ' τον παγκόσμιο πόλεμο, την Κυανή Γαϊνία την είχε αποκλειστικώς σχεδόν η 'Αγγλία. Τα υπερωκεάνεια της κατόρθωναν μέσα σε μια θρούδα να διαπλέουν τον 'Ατλαντικό, απ' το Χερσόβιο ως την Νέα Υόρκη. Μετά τον πόλεμο όμως η Γαλλία άρχισε να ναυπηγεί ποταμναίως πλωτούς κολοσσούς κι' ένας απ' αυτούς, το «Πα-ντε-Φράνς» κατόρθωσε να καταρρίψει το ρεκόρ της ταχύτητας. Έτσι πήρε την Κυανή Γαϊνία από τα χέρια των 'Αγγλων και την ύψωσε στο δικό του κατόρθο.

Είχε ενοχλήσει η γαλλική υπερηφάνεια των Γάλλων: Μή το καράβι τους αυτό δεν διέφερε και πολύ κατόρθο. Η Γερμανία, αν και δεν είχε συνθέσει ακόμα από τον πόλεμο κι' απ' την οικονομική καταστροφή, αρσενόθηκε με ζήλο στην κατάνκτηση του Ωκεανού και μέσα σε δυο χρόνια παρουσίασε στα έκκλητα μάτια όλκληρου του κόσμου δυο υπερωκεάνεια, ποταμναίως σε μέγεθος και πολυτέλεια και ικανότητα να τα ταχύτερα: Τη «Βρέμνη» και την «Βρόμνη».

Τα δυο αυτά υπερωκεάνεια κατέπλεον έλα τα προηγούμενα ρεκόρ και ναυπηγούν να διασχίσουν τον Ωκεανό σε τέσσερες και μισή ημέρες.

Το ρεκόρ αυτό δεν κατόρθωσε κανένα ακόμα έθνος, ούτε μόνο να το καταρρίψει η Γαλλία.

Το υπερωκεάνειο «Ρέξ» πριν από την κατέλυσή του στα ναυπηγεία της Γενούας.

Το υπερωκεάνειο «Ρέξ» πριν από την κατέλυσή του στα ναυπηγεία της Γενούας.

ταρρίψει, άλλ' ούτε και να το φτάσει. Η Γαλλία άρχισε διασπαστικά-διασπαστικά να ναυπηγεί ένα καινούριο υπερωκεάνειο, το «Σοφί»-«Πα-ντε-Φράνς» ή 'Αγγλία έλλαξε μηχανές σε όλα της τα υπερωκεάνεια, αλλά η Κυανή Γαϊνία εξακολουθεί ακόμα να κυματίζει επάνω στο κατόρθο των δυο γερμανικών κολοσσών.

Αμέτοχο σε όλα αυτά την κίνηση είχε μείνει μόνον ένα θαλάσσιο καράβι, η 'Ιταλία. Η αλήθεια είναι ότι η 'Ιταλία δεν έχει ακόμα πλοίο που να ανταγωνίζεται τα γαλλικά ή γερμανικά. Θεωρείται όμως σήμερα ως μια από τις τρεις μεγάλες θαλάσσιες δυνάμεις της Ευρώπης και η εμπορική της ναυτιλία 'ενε εξαίρετη, κα' ανεπτυγμένη. Γι' αυτό αποφάσισε να λάβει κι' αυτή μέρος στον συναγωνισμό. Και τον περασμένο χρόνο, η ένοσις των ερασιπλοίων της 'Ιταλίας, βοηθούσας με την γενναϊότητα ήθικώς και θλικώς απ' την ιταλική Κυβέρνηση, αποφάσισε ν' άψη-φήσει την κρίσι και να ναυπηγήσει δυο πλοία, που θα ξεπερνούσαν και κατά το μέγεθος και κατά την πολυτέλεια και κατά την ταχύτητα των υπερωκεάνειων τους, όλα τα υπερωκεάνεια που διασχίζουν τον 'Ατλαντικό.

Πραγματικώς, τα δυο καινούρια ιταλικά υπερωκεάνεια ξεπερνούν κάθε προηγούμενο. Το όνομα απλωτοί κολοσσών είναι γι' αυτά λίγο, και μάλλον, θα έπρεπε κανείς να τα ονομάσει «πλωτές πόλεις». Το ένα, ο «Ρέξ» έχει έκτοπιση πενήντα χιλιάδων τόννων, ο δε αδελφός του «Κόμης της Σαβόιας» έχει πενήντα έξι χιλιάδων τόννων έκτοπιση.

Μια μικρή ιδέα του καταπληκτικού μεγέθους των πλοίων αυτών μπορεί να δώσει η φωτογραφία που παραθέτουμε και στην οποία φαίνεται ο «Ρέξ» όταν βρισκόταν ακόμα στα ναυπηγεία. Από το ύψος του σκάφους, παραβλλόμενα με το ύψος των γειτονικών σπιτιών, μπορεί κανείς να καταλάβει τι κολοσσός είναι τα νέα βαρβάρια με τα οποία η 'Ιταλία θέλει να κατακτήσει τον Ωκεανό. 'Ανάλογες προς το μέγεθος και την εδωρηγία των δυο υπερωκεάνειων είναι κι' η εσωτερική εγκαταστάσεις τους. Τα σαλόνια τους υπερβαίνουν σ' εδωρηγία και πολυτέλεια τα σαλόνια και των μεγαλύτερων ξενοδοχείων του κόσμου.

Κατά την κατέλυσή του «Ρέξ» είχε δοθεί στις αθροές του μεγάλος χορός, στον οποίο είχε προσκληθεί το διαδοχικό ζεύγος της 'Ιταλίας, Ελη ή ιταλική άριστοκρατία και πέντε χιλιάδες ακόμα πόσωπα της ανωτάτης κοινωνίας. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι χορεύαν και διασκεδάζαν με απόλυτη άνεση μέσα στις εύχλωρες αίθουσες του υπερωκεανείου και αν δεν το ήξεραν, δεν θα φανταζόντουσαν ποτέ ότι αυτοί αυτοί μέσα σε βαρβάρια.

Το πλοίο έχει πέντε θέσεις και σε κάθε μια απ' αυτές υπάρχει και ιδιαίτερο πολυτελές παρεκκλήριο. Τα παρεκκλήρια αυτά λειτουργούν καθ' όλες τις ημέρες του ταξιδιού κι' έτσι οι ευσεβείς ταξιδιώτες δεν χάνουν ούτε μια ημέρα την εκκλησία τους.

Έπίσης στο κατάστρωμα του πλοίου υπάρχουν δεκάμερες για να κολυμπούν οι ταξιδιώτες και να μη στενοχωριούνται βλέποντας γύρω τους

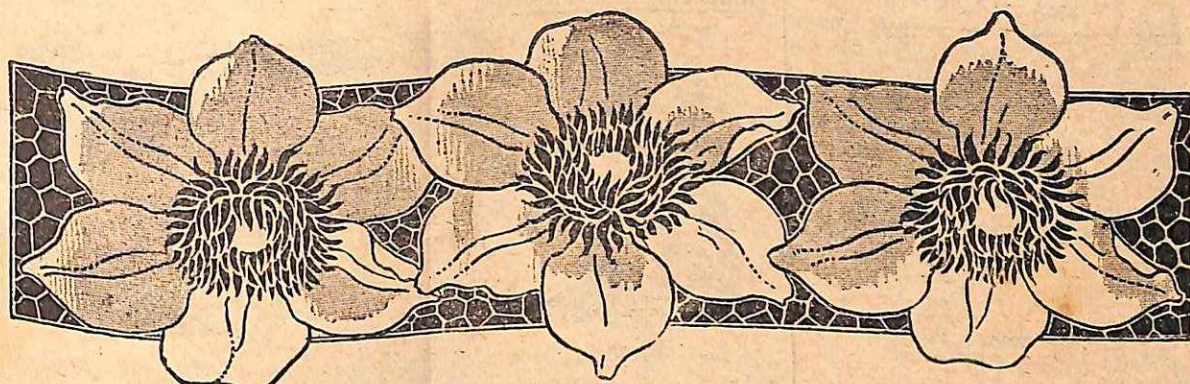
και μάλλον, θα έπρεπε κανείς να τα ονομάσει «πλωτές πόλεις». Το ένα, ο «Ρέξ» έχει έκτοπιση πενήντα χιλιάδων τόννων, ο δε αδελφός του «Κόμης της Σαβόιας» έχει πενήντα έξι χιλιάδων τόννων έκτοπιση.

Μια μικρή ιδέα του καταπληκτικού μεγέθους των πλοίων αυτών μπορεί να δώσει η φωτογραφία που παραθέτουμε και στην οποία φαίνεται ο «Ρέξ» όταν βρισκόταν ακόμα στα ναυπηγεία. Από το ύψος του σκάφους, παραβλλόμενα με το ύψος των γειτονικών σπιτιών, μπορεί κανείς να καταλάβει τι κολοσσός είναι τα νέα βαρβάρια με τα οποία η 'Ιταλία θέλει να κατακτήσει τον Ωκεανό. 'Ανάλογες προς το μέγεθος και την εδωρηγία των δυο υπερωκεάνειων είναι κι' η εσωτερική εγκαταστάσεις τους. Τα σαλόνια τους υπερβαίνουν σ' εδωρηγία και πολυτέλεια τα σαλόνια και των μεγαλύτερων ξενοδοχείων του κόσμου.

Κατά την κατέλυσή του «Ρέξ» είχε δοθεί στις αθροές του μεγάλος χορός, στον οποίο είχε προσκληθεί το διαδοχικό ζεύγος της 'Ιταλίας, Ελη ή ιταλική άριστοκρατία και πέντε χιλιάδες ακόμα πόσωπα της ανωτάτης κοινωνίας. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι χορεύαν και διασκεδάζαν με απόλυτη άνεση μέσα στις εύχλωρες αίθουσες του υπερωκεανείου και αν δεν το ήξεραν, δεν θα φανταζόντουσαν ποτέ ότι αυτοί αυτοί μέσα σε βαρβάρια.

Το πλοίο έχει πέντε θέσεις και σε κάθε μια απ' αυτές υπάρχει και ιδιαίτερο πολυτελές παρεκκλήριο. Τα παρεκκλήρια αυτά λειτουργούν καθ' όλες τις ημέρες του ταξιδιού κι' έτσι οι ευσεβείς ταξιδιώτες δεν χάνουν ούτε μια ημέρα την εκκλησία τους.

Έπίσης στο κατάστρωμα του πλοίου υπάρχουν δεκάμερες για να κολυμπούν οι ταξιδιώτες και να μη στενοχωριούνται βλέποντας γύρω τους

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η νεανικές περιπέτειες του Σααδ. Πώς παντρεύτηκε με μια ιδιότροπη Γαλλίδα. Η ψυχραιμία του στρατάρχη Νέυ. Πώς έκανε τον πανικόδλητο στρατό του να νικήση. Ένα μακάβριο συμπόσιο του αυτοκράτορος Δομιτιανού, κτλ.

Ο Σααδ, ο μεγάλος Πέρσης ποιητής και φιλόσοφος, είχε σύζυγο Ευρωπαία, την οποία παντρεύτηκε υπό τις εξής συνθήκες:

Ο Σααδ, κατά τη νεότητά του, πολεμώντας μαζί με τους συμπατριώτες του κατά των Γάλλων, είχε συλληφθεί αιχμάλωτος απ' αυτούς. Ένας Γάλλος έμπορος τον αγόρασε τότε, κι' ύστερα από καιρό, εκτιμώντας τα εξαιρετικά γαρίσματα του, τον πάντρεψε με την κόρη του. Το έδωκε, μάλιστα, κι' εκατό φλουριά προίκα και τον άφησε ελεύθερο.

Η Γαλλίς, όμως, αυτή, ήταν μια σεριμένη κι ιδιότροπη γυναίκα, η οποία έφηγε, κυριολεκτικώς το φάρι στα χείλη του φιλόσοφου συζύγου της.

Μια μέρα που ο Σααδ παραπονιότανε για τα θάσανά του, η γυναίκα του του είπε περήφανα: —Μην ξεχνάς ότι ο πατέρας μου σε αγόρασε για 10 γρόσια.

—Ναι, αλλά με ξαναπολήγα σε σένα για 100 φλουριά, της απάντησε μ' ετοιμότητα ο ποιητής.

Για το Γάλλο στρατάρχη Νέυ, το «γενναίο των γενναίων», διαγώνεται το εξής ωραϊότατο ανέκδοτο:

Κάποτε ο Νέυ προχωρούσε επί κεφαλής ενός σώματος στρατού, όταν εξαφνα βρέθηκε αντιμέτωπος σε πολυάριθμα αυστριακά στρατεύματα, τα οποία δεν πρόβλεπε καθόλου ότι θα συναντούσε στο δρόμο του.

Οι Γάλλοι, μόλις αντίκρουσαν τους Αυστριακούς, τα έχασαν κι' ήταν έτοιμοι να το βάλλουν στη πόδια. Στην κρίσιμη στιγμή εκείνη, στήριξε, όμως, ο Νέυ έδειξε ελη την ψυχραιμία του και τη στρατηγική του ικανότητα. Χωρίς να ταράχτη καθόλου, τράβηξε το σπαθί του και όρμησε έμπρός καθόλα σ' αλλογ' του, φωνάζοντας:

—Αυτό ζητούσα κι' εγώ τόση ώρα! Έμπρός, γενναίοι μου!... 'Απάνω τους!... Δεν μας περιμέναν με μαρμα και κίτρινα χρώματα. Τ'α τραπέζιόμνηλα κι' η πεσόντες είχαν κι' αυτές μαρμα σερίφητα. Πίσω από κάθε ανάκλη-

νο μας ξεφύγη ούτε ένας! Οι Γάλλοι, ακούγοντας τα λόγια αυτά του στρατάρχη των, υπέθεσαν ότι ή συνάντησι με τον τρεύτηκε υπό τις εξής συνθήκες:

Ο Σααδ, κατά τη νεότητά του, πολεμώντας μαζί με τους συμπατριώτες του κατά των Γάλλων, είχε συλληφθεί αιχμάλωτος απ' αυτούς. Ένας Γάλλος έμπορος τον αγόρασε τότε, κι' ύστερα από καιρό, εκτιμώντας τα εξαιρετικά γαρίσματα του, τον πάντρεψε με την κόρη του. Το έδωκε, μάλιστα, κι' εκατό φλουριά προίκα και τον άφησε ελεύθερο.

Η Γαλλίς, όμως, αυτή, ήταν μια σεριμένη κι ιδιότροπη γυναίκα, η οποία έφηγε, κυριολεκτικώς το φάρι στα χείλη του φιλόσοφου συζύγου της.

Μια μέρα που ο Σααδ παραπονιότανε για τα θάσανά του, η γυναίκα του του είπε περήφανα: —Μην ξεχνάς ότι ο πατέρας μου σε αγόρασε για 10 γρόσια.

—Ναι, αλλά με ξαναπολήγα σε σένα για 100 φλουριά, της απάντησε μ' ετοιμότητα ο ποιητής.

Για το Γάλλο στρατάρχη Νέυ, το «γενναίο των γενναίων», διαγώνεται το εξής ωραϊότατο ανέκδοτο:

Κάποτε ο Νέυ προχωρούσε επί κεφαλής ενός σώματος στρατού, όταν εξαφνα βρέθηκε αντιμέτωπος σε πολυάριθμα αυστριακά στρατεύματα, τα οποία δεν πρόβλεπε καθόλου ότι θα συναντούσε στο δρόμο του.

Οι Γάλλοι, μόλις αντίκρουσαν τους Αυστριακούς, τα έχασαν κι' ήταν έτοιμοι να το βάλλουν στη πόδια. Στην κρίσιμη στιγμή εκείνη, στήριξε, όμως, ο Νέυ έδειξε ελη την ψυχραιμία του και τη στρατηγική του ικανότητα. Χωρίς να ταράχτη καθόλου, τράβηξε το σπαθί του και όρμησε έμπρός καθόλα σ' αλλογ' του, φωνάζοντας:

—Αυτό ζητούσα κι' εγώ τόση ώρα! Έμπρός, γενναίοι μου!... 'Απάνω τους!... Δεν μας περιμέναν με μαρμα και κίτρινα χρώματα. Τ'α τραπέζιόμνηλα κι' η πεσόντες είχαν κι' αυτές μαρμα σερίφητα. Πίσω από κάθε ανάκλη-

του το πιο παραξενό κι' εξωφρενικό συμπόσιο που μπορεί να φανταστεί κανείς. Στο συμπόσιο αυτό—που καθώς θα κρίνατε, υπήρξε αντίθετο της σκοτεινής ψυχής του αυτοκράτορος—ήσαν προσκληθεί πολλοί συγχλητικοί και πολλοί ευγενείς Ρωμαίοι.

Όλα τ' άνακτορικά διαμερίσματα, στα οποία θα γινόταν το συμπόσιο, είχαν διακοσμηθεί πένθηλα. Τα τείχη, οι τοίχοι, ο κίονες, τα κινούμενα, τα φανώματα της στέγης, τα πάντα ήταν σκεπασμένα με μαρμα και κίτρινα χρώματα. Τ'α τραπέζιόμνηλα κι' η πεσόντες είχαν κι' αυτές μαρμα σερίφητα. Πίσω από κάθε ανάκλη-

Ετσι πέρασε το άπαίσιο έκαινο συμπόσιο, που έμοιαζε μάλλον με την προετοιμασία κηδείας, παρά με αυτοκρατορικό γεύμα.

Όσο για τους προσκεκλημένους ο Δομιτιανός τους άφησε να φύγουν, χωρίς να τους επιτρέψει να του απευθύνουν έστω μια λέξη. Είπε, όμως, αμυρόβολο αν θα είχαν κι' αυτοί το κοράβιο ν' αρθρώσουν μια συλλαβή.

ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΩΝ ΕΣΤΕΜΜΕΝΩΝ

Η ΑΡΡΩΣΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΚΑΡΟΛΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ

Ένας μεγάλος κι' ένδοξος μονάρχης. Πώς κατεστράφη η υγεία του Καρόλου Κίντου. Για τη δόξα, για τον πλούτο και για τον έρωτα. Η καταπληκτική πολυφαγία του μονάρχη. Το περίεργο σαγόνι του. Πώς βασανίζεταν απ' τους πόνους και ηττούσε να φάει. Ο πού ο μέγας αυτοκράτωρ αποσύρεται απ' τα έγκόσμια. Στο μοναστήρι της 'Ιούστας, κτλ.

Κάρολος Κίντος εμφανίζεται στην ιστορία της ανθρωπότητας σαν μια από τις εξοχότερες διαδόχους που έδωσαν οί αιώνες. Ο μέγας αυτός Αυτοκράτωρ που άπλωσε τα όρια της Ισπανίας ως εκεί που δεν τ'είχε άπλώσει άλλος ούτε πριν, ούτε ύστερ' από αυτόν, διέκρινε και για το διοικητικό του πνεύμα, και για την στρατηγική του ιδιοσύνη και για την πολιτική του ιδιοδεξιότητα...

Όστος μια μέρα, ο Κάρολος Κίντος, αν και δρισκόταν στην άκμή της δράσεώς του και νεώτατος ακόμα, αποφάσισε, εντελώς ξαφνικά, ν' αποσυρθεί από τον κόσμο, να παραιτηθεί του θρόνου του και να περάσει τις υπόλοιπες μέρες της ζωής του σ' ένα μοναστήρι. Για ποιά λόγο, όμως, έλαβε αυτή την απόφαση; Τι τον έκανε ν' αφήσει τα έγκόσμια έτσι συντομα, σε ηλικία τριάντα πέντε μονάχα ετών;

Η κακή του υγεία!

Όσο παράξενο και αν φαίνεται αυτό εκ πρώτης όψεως, είναι αληθινό. Ο Κάρολος Κίντος ήταν εν ούτως μελαγχολικού χαρακτήρος. Και η έμφυτος αυτή μελαγχολία του έγινε πιο έντονη από τον καιρό που η υγεία του σακατεύτηκε από την ανώμαλη ζωή του, από τις καταθλιπτικές φροντίδες της διακυβερνήσεως ενός απέραντου κράτους, από την υπερπόνηση της σκέψεως για να πραγματοποιηθεί τα παράτολμα σχέδιά του, από τις διαρκείς μετακινήσεις του, που τον έκαναν να περνά πολλές μέρες στη σειρά, ντυμένος, χωρίς να πέφτει να κοιμηθεί.

Δεν περνά κανείς ατιμώρητα μια ζωή τόσο δραματική, τόσο έντονη, τόσο πλούσια σε συγκινήσεις όπως του Καρόλου Κίντου. Και αν είναι αλήθεια πως οι πνευματικοί υμνοί καταβάλλουν περισσότερο και από τους σωματικούς, φαντάζεσθε πειά την κόρη ενός ανθρώπου που δημιούργησε, με τη σκέψη του και με την πύλη του, μια απέραντη αυτοκρατορία!...

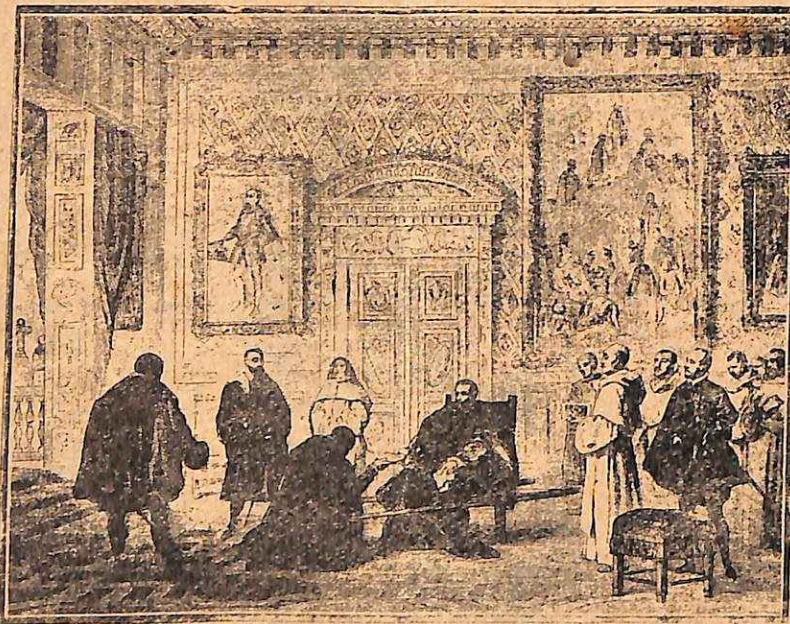
Ίσως ο Κάρολος Κίντος να είχε μεγαλύτερη άντοχη στην κόρη αν περνούσε ζωή ήσυχη και μετριώδη. Αλλά όμως ήθελε να τ'αγαπή όλα μαζί: και τη δόξα και τον πλούτο, και τον έρωτα!...

Ύστερ' από μια μακρά κι' επίπονη εκστρατεία, αντί να φροντίσει να ξεκουραστεί για να επανακτήσει τις χαμένες δυνάμεις του, ωχίαζε με γυναίκες. Και τα έρωτα κά θργια του αυτοκράτορος βαστούσαν δύο και τρία μερόνυχτα!...

Καταλαβαίνετε τώρα τις συνέπειες της ακατάστατης αυτής ζωής. Ο Κάρολος Κίντος κατήντησε να μεταβληθεί σε ήθικα και σωματικά έρείπιο τόσο από τις καταγρήσεις των ήδονων, όσο και από την υπερβολική εργασία. Σιγά-σιγά έφτασε στο σημείο να μη μπορεί να βάλει τίποτα στο στόμα του. Αλλά, όμως, δεν ήταν κανόνας. Γιατί έρχονταν μέρες που ο Αυτοκράτωρ κατελαμβάνετο από δρεξί. Γαργαντούα. Έτρωγε τότε σαν δέκα στρατιώτες κι' έπινε κατά κόρο ένα δυνατό κρασί, που θα μπορούσε να ζαλίσει και βούδαλο ακόμα. Έννοείται πως η πολυφα-

γία, ώστε έμοιαζαν με κρίσεις επιληψίας. Οι συγχοί πονοκέφαλοι τον ανάγκασαν να κόψει το 1529 τα μαλλιά του, για να έχει πιο δροσερό το κεφάλι του. Σε ηλικία τριάντα μονάχα ετών είχε ρευματισμούς. Δεν μπορούσε πάντοτε να πιάσει στα χέρια του το φτερό της χήνας—που χρησίμευε την εποχ' εκείνη ως κονδυλοφόρος—για να υπογράψει ένα έγγραφο. Και, ου γνάν, στις εκστρατείες, του ήταν αδύνατο ν' ανέβη σ' άλλο και να παρακολουθούσε τα στρατεύματά του ξεπλωμένους σ' ένα φορείο. Και όμως, ο Αυτοκράτωρ αυτός φημιζότανε για τη στρατηγική του ιδιοφυία!

Κι' έτσι, ο Κάρολος Κίντος, νεαρότατος ακόμα, με υποφέροντας από ρευματισμούς και άσθμα, κάγοντας συχνές αιμορραγίες από την άδυναμία, νοιώθοντας καθημερινώς σχεδόν δυνατόν πόνους στο χέρι και στα πόδια, με γκρίζι τη γενειάδα του από τα βάσανα

Ο Αυτοκράτωρ Κάρολος Κίντος — αναχωρητής στο μοναστήρι της 'Ιούστας — δέχεται επιστολές που τον παρακαλούν να αναλάβει και πάλι τα ήνια του Κράτους.

για αυτή χειρότερη την κατάστασή του.

Πρέπει να σημειωθεί πως ένας από τους κυριότερους λόγους της κακής υγείας του Καρόλου Κίντου ήταν και η...διάπλασι του προσώπου του! Η κάτω σιαγόνα του πλατεία και προτεταμένη, έσπευσε πολύ την απάνω κι' έτσι όταν ο Αυτοκράτωρ έκλεινε το στόμα του, τα δόντια του δεν έσμιγαν. Τό αποτέλεσμα ήταν να μη μπορεί να μιλήσει καθαρά, ούτε να καταλάβει καλά και να υποφέρει από συνεχή δυσκολία... Έκ παραλλήλου, τον έπιαναν συχνά νευρικές κρίσεις τόσο δυνα-

και τις έγνοιες, έννοιωθε να τον έγκραταίπουν η δύναμεις του τ' στιγμής άκριτος που μεγάλωναν ή υποχωρούσε του.

Τό περίεργο τώρα με τον άνθρωπο αυτόν, που είχε ποικίστε από τη φύση μ' έξοχη διάνοια, ήταν πως φαινόταν σαν να μη είχε συναίσθηση της κρισιμότητος της καταστάσεώς του. Ήξερε καλώς πως η κυριότερη άφορη έλωπ' πώς άσθενειών του ήταν η άδεια για του, η «σπλαιώδης κοιλία του», για να μεταχειρισθούμε τον επιτυχημένο χαρακτηρισμό ενός χρονικογράφου της εποχής. Όστος, ο Αυτοκράτωρ δεν έννοοσε να

συμμορφωθεί με τις στοιχειώδεις διατάξεις της λογικής και της υγιεινής.

Ήταν τόσο φαγός, ώστε ενώ έμενε ξεπλωμένος στο κρεβάτι, ούρλιαζοντας από τους πόνους που έννοιωθε σ' όλο του το κορμί, έδινε ξαφνικά τη διαταγή να του φέρον να φάει και να πιει. Χαμένοι πήγαιναν οι έξορσιμοί τ' ατρών. Ο Αυτοκράτωρ δεν ήθελε ν' άκούσει τίποτα. Πεινούσε! Διψούσε! Έπρεπε να φάει και να πιει! Άς του φέρον, λοιπόν, κρέατα, ψάρια, πουλερικά και καλά κρασιά... Πρό παντός, μάλιστα, κούα μύτρα! Άν ή μύτρα ήταν γλυκή, την έχυσε στο πάτωμα. Τήν ήθελε κρύα, παγωμένη! Τι σημασία είχε αν υπέφερε από δυσεντερία. Του ήρθε η δρεξί να φάει βραστά σπρέδια, λαγός, γλυκά και χοιρομέρι... Ποιός μπορούσε να μην έκτελεση τη βασιλική διαταγή του!...

***

Όστος, ο Κάρολος Κίντος έβλεπε με θλίψη του την κατάστασή του να χειροτερεύει. Και οι σωματικοί και ψυχικοί πόνοι που δοκίμαζε τον έκαναν να ποθή τη γαλήνη, την ήσυχια. Φανταζότανε πως όταν δρισκότανε σ' ένα ήρεμο περιβάλλον, μακριά από την Αδλή και τις κρατικές φροντίδες, οι πόνοι του θα σταματούσανε άμέσως. Και ποιά άλλο μπορούσε να βρή την ποθητή αυτή ανάπαυση παρά στη γαλήνη ενός μοναστηριού;

Ο Αυτοκράτωρ αυτός, που πέρασε όλη τη ζωή του μέσα σε πολέμους και πολιτικούς αγώνες, άγαπούσε ανέκαθεν τους καλογήρους και είχε προικισθεί με τα μεγαλύτερα από τα μοναστήρια της χώρας του. Και όταν κατάλαβε πως θα του ήταν αδύνατο να έ ακολουθήσει να υποφέρει στο παλάτι του, εξαγλώντας περισσότερο τον οργανισμό του με τις φροντίδες της διοικήσεως του απέραντου Κράτους του, αποφάσισε ν' αποσυρθεί από τα έγκόσμια και ν' αποτραβηχτεί στο μοναστήρι της 'Ιούστας, που ήταν χτισμένο κοντά σ' ένα δάσος από καστανιές, καρυδιές και λυρόδεντρα, σ' ένα μαγευτικό τοπίο της Έσπεριαδούρας.

Τό περίεργο τώρα με τον άνθρωπο αυτόν, που είχε ποικίστε από τη φύση μ' έξοχη διάνοια, ήταν πως φαινόταν σαν να μη είχε συναίσθηση της κρισιμότητος της καταστάσεώς του. Ήξερε καλώς πως η κυριότερη άφορη έλωπ' πώς άσθενειών του ήταν η άδεια για του, η «σπλαιώδης κοιλία του», για να μεταχειρισθούμε τον επιτυχημένο χαρακτηρισμό ενός χρονικογράφου της εποχής. Όστος, ο Αυτοκράτωρ δεν έννοοσε να

Μά ενώ η άνεργισ του μοναστηριού προχωρούσε, ο δαυμόνιος αυτός Αυτοκράτωρ, μη μπορώντας να μείνει με καθισμένα τα χέρια, βρήκε την ευκαιρία να έκστολεύσει κατά της Γαλλίας και να παντρήσει το γιού του με τη βασιλισ-

σα Μαρία της 'Αγγλίας. Ύστερα, κατέθεσε τα στέμματα του, όχι όμως όλα μαζί. Πρώτα κατέθεσε της 'Ολλανδίας και κατόπιν των βασιλείων της Καστίλης, της Γρενάδας, της 'Αραγωνίας, της Σαρδηνίας και της Σικελίας. Όσο για το στέμμα του Αυτοκράτορος, αυτό το κράτησε και όταν μπήκε στο μοναστήρι της 'Ιούστας—την 3ην Φεβρουαρίου 1557—για να μη ξανάδωρη ζωτανός από και μέσα... Στο θρόνο της 'Ισπανίας ανέβηκε τότε ο άδελφός του Φερδινάνδος Α'.

Τόν καιρό που ο Αυτοκράτωρ ήταν αποτραβηγμένος στο μοναστήρι, πολλοί τον έπεσκέφθησαν ως όντοματος πολλών πόνων και τον παρακάλεσαν να ξαναπάρη στα σιδηρά χέρια του τα ήνια του Κράτους. Μά ο έστεμμένος άναχωρητής δεν ήθελε ν' άκούση τίποτα... Καταλάβαινε πως η δύναμη του δεν του επέτρεπαν ν' αναλάβει και πάλι τα τεράστια αυτά βάρη.

Και πέθανε στο μοναστήρι της 'Ιούστας, ύστερ' από κάμποσα χρόνια και άφου βασανίστηκε σκληρά από τις πολλές και ποικίλες αρρώστειες του!

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ

Όταν ο αυτοκράτωρ της Ρωσίας 'Αλέξανδρος Α' δρισκόταν στο Παρίσι, έτυχε να παρευρεθεί και στην επίσημη Έορτή των νοσοκομείων, για την όποιαν κυριώς και δεσποίνες της άνωτέρας άριστοκρατικής τάξεως διενεργούσαν τον έρωτο υπέρ των φιλανθρωπικών ιδρυμάτων.

Σε μία στιγμή, λοιπόν, πλησίασε το Ρώσο ήγειμόνα μια ωραιότητα νέα και με πολλή χάρι, πρότεινε προς αυτόν το δίσκο του έρωτου. Η όμορφιά της έκανε μεγάλη έντύπωση στον 'Αλέξανδρο, ο όποιος ρίχνοντας μερικά χρυσά Λουδοβίκια, της έψιθύρισε συγχρόνως:

—Αυτά είνε για τα ωραία σας μάτια, δεσποίνις.

Η νέα υποκλήθηκε έλαφρά και χαριτωμένα και προτεινόντας για δεύτερη φορά το δίσκο στον Αυτοκράτορα, του έπρε:

—Ευχαριστώ, Μεγαλειότατε. Τώρα δώστε κάτι και για τους φτωχούς...

Τότε ο 'Αλέξανδρος, γοητευμένος ακόμα πιο πολύ και από την έτοιμότητα της νέας, δεκαπλασίασε βασιλική την προσφορά του.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ο χρόνος δίνει στους ανθρώπους, ότι θέλει αυτός κι' όχι ότι θέλουν αυτοί.

Σ. Λ. Ξ. Π. η

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο τακτικώτερος άνθρωπος στον κόσμο. Η ζωή κι' ο θάνατος του 'Αμερικανού Πάρκερ. Πώς έκανεν τις μέρες του τα της κηδείας του. Η γενική δοκιμή της μπροστά στον έτοιμοθάνατο. Το πάθημα ενός 'Αγγλου λωποδύτου. Πώς πιάστηκε το χέρι του στην... παγίδα του άστυνομικού, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Τα πιο παράδοξα πράγματα του κόσμου γίνονται, ως γνωστόν, στην 'Αμερική. Στην 'Αμερική λοιπόν συνέβη κι' η ιστορία που θα σας διηγηθούμε παρακάτω.

Πρό καιρού πέθανε στο Σικάγο ο έντιμος κύριος Πάρκερ, τύπος και υπογραμμός μετρούμενου και σοβαρού κυρίου και πρό παντός ανθρώπου, ο όποιος άγαπούσε μέχρι μανίας την τάξη και ο όποιος ήταν λεπτολόγος στο έπακρο και σ' αυτόν τον... θάνατό του ακόμα!

Σε όλη του τη ζωή ο κύριος Πάρκερ είχε την άξιώση να γίνονται τα πάντα μ' όλους τους κανόνες της έτοιμότητας και της τάξεως. Η εργασία του, η έντολη του στη γυναίκα του και στα παιδιά του, η διαταγή στους υπαλλήλους του έπρεπε να έκτελούνται με το νι και με το σίγμα. Ήταν η μεθοδικότης προσποισμένη άφου και για τις διασκεδάσεις του ακόμα είχε όρισει τακτικές ημέρες!

Όταν λοιπόν ο κύριος Πάρκερ άρώστησε για να μη γίνει—άλλοιωμα!—ποτέ πειά καλά, έπρεσε στο κοσέβει του και κάλεσε τους δύο τακτικούς γιατρούς του, οι όποιοι του είπαν την καθαρά αλήθεια, ότι δηλαδή δεν υπήρχε καμιά έλπις σωτηρίας κι' ότι η άσώστατη του θα τον οδηγούσε στο θάνατο.

Ο κύριος Πάρκερ, όταν άκουσε την άκαισία αυτή διάγνωση, δεν ταραχθηκε διόλου και δεν έγραψε τί στωϊκότητα του. Άπεναντίας μάλιστα, εφώνη συνεπής στις ιδέες, που είχε για την τάξη και την έτοιμότητα σε όλη του τη ζωή και άρχισε να έτοιμάζεται για το θάνατό του. Σκέφτηκε δηλαδή τις άπαράτητες παραγγελίες, που θάδινε για την κηδεία του, ή όποιαν έπρεπε να γίνει μεγαλοπρεπής, άνταξία προς την ύψηλή κοινωνική του θέση.

Έκάλισε, λοιπόν, στο σπίτι του, τον παπά της ενόσιας του, τον άρχιερατικό, ο όποιος θα διέθετε την νεκρική συναυλία και την εορτή άγιας μείων. Στην παπά—ο όποιος ήταν και ποσοπικό—του αλλο—έδωσε το θέμα και τα κυριότερα σημεία του έπισημίου λόγου, τον όποιον θα έκφραζε από τον τάφο του.

Στην άρχιερατική ύπείαζε το πείσμα των νεκρούων του σιχών κομμάτιων, που θα έπρεπε να πείσει τον τάφο του.

Ύστερα από λίγο, ο ύποδειγματικός κ. Πάρκερ άπεπτόταν με άπέραντη εύχαρίστησή του ότι και μετά θ' άνατό του ο κόσμος θα έδινε κι' α' τον ότι υπήρχε άνθρωπος τάξεως σε όλη του τη ύπεία. Έγνώρισε λοιπόν το πρόσωπό του στον τάφο κα έξπνευσε... μακαρίως!

Τα πιο παράδοξα πράγματα του κόσμου γίνονται, ως γνωστόν, στην 'Αμερική. Στην 'Αμερική λοιπόν συνέβη κι' η ιστορία που θα σας διηγηθούμε παρακάτω.

Πρό καιρού πέθανε στο Σικάγο ο έντιμος κύριος Πάρκερ, τύπος και υπογραμμός μετρούμενου και σοβαρού κυρίου και πρό παντός ανθρώπου, ο όποιος άγαπούσε μέχρι μανίας την τάξη και ο όποιος ήταν λεπτολόγος στο έπακρο και σ' αυτόν τον... θάνατό του ακόμα!

Σε όλη του τη ζωή ο κύριος Πάρκερ είχε την άξιώση να γίνονται τα πάντα μ' όλους τους κανόνες της έτοιμότητας και της τάξεως. Η εργασία του, η έντολη του στη γυναίκα του και στα παιδιά του, η διαταγή στους υπαλλήλους του έπρεπε να έκτελούνται με το νι και με το σίγμα. Ήταν η μεθοδικότης προσποισμένη άφου και για τις διασκεδάσεις του ακόμα είχε όρισει τακτικές ημέρες!

Όταν λοιπόν ο κύριος Πάρκερ άρώστησε για να μη γίνει—άλλοιωμα!—ποτέ πειά καλά, έπρεσε στο κοσέβει του και κάλεσε τους δύο τακτικούς γιατρούς του, οι όποιοι του είπαν την καθαρά αλήθεια, ότι δηλαδή δεν υπήρχε καμιά έλπις σωτηρίας κι' ότι η άσώστατη του θα τον οδηγούσε στο θάνατο.

Ο κύριος Πάρκερ, όταν άκουσε την άκαισία αυτή διάγνωση, δεν ταραχθηκε διόλου και δεν έγραψε τί στωϊκότητα του. Άπεναντίας μάλιστα, εφώνη συνεπής στις ιδέες, που είχε για την τάξη και την έτοιμότητα σε όλη του τη ζωή και άρχισε να έτοιμάζεται για το θάνατό του. Σκέφτηκε δηλαδή τις άπαράτητες παραγγελίες, που θάδινε για την κηδεία του, ή όποιαν έπρεπε να γίνει μεγαλοπρεπής, άνταξία προς την ύψηλή κοινωνική του θέση.

Έκάλισε, λοιπόν, στο σπίτι του, τον παπά της ενόσιας του, τον άρχιερατικό, ο όποιος θα διέθετε την νεκρική συναυλία και την εορτή άγιας μείων. Στην παπά—ο όποιος ήταν και ποσοπικό—του αλλο—έδωσε το θέμα και τα κυριότερα σημεία του έπισημίου λόγου, τον όποιον θα έκφραζε από τον τάφο του.

Στην άρχιερατική ύπείαζε το πείσμα των νεκρούων του σιχών κομμάτιων, που θα έπρεπε να πείσει τον τάφο του.

Ύστερα από λίγο, ο ύποδειγματικός κ. Πάρκερ άπεπτόταν με άπέραντη εύχαρίστησή του ότι και μετά θ' άνατό του ο κόσμος θα έδινε κι' α' τον ότι υπήρχε άνθρωπος τάξεως σε όλη του τη ύπεία. Έγνώρισε λοιπόν το πρόσωπό του στον τάφο κα έξπνευσε... μακαρίως!

Το πιο παράδοξα πράγματα του κόσμου γίνονται, ως γνωστόν, στην 'Αμερική. Στην 'Αμερική λοιπόν συνέβη κι' η ιστορία που θα σας διηγηθούμε παρακάτω.

Πρό καιρού πέθανε στο Σικάγο ο έντιμος κύριος Πάρκερ, τύπος και υπογραμμός μετρούμενου και σοβαρού κυρίου και πρό παντός ανθρώπου, ο όποιος άγαπούσε μέχρι μανίας την τάξη και ο όποιος ήταν λεπτολόγος στο έπακρο και σ' αυτόν τον... θάνατό του ακόμα!

Σε όλη του τη ζωή ο κύριος Πάρκερ είχε την άξιώση να γίνονται τα πάντα μ' όλους τους κανόνες της έτοιμότητας και της τάξεως. Η εργασία του, η έντολη του στη γυναίκα του και στα παιδιά του, η διαταγή στους υπαλλήλους του έπρεπε να έκτελούνται με το νι και με το σίγμα. Ήταν η μεθοδικότης προσποισμένη άφου και για τις διασκεδάσεις του ακόμα είχε όρισει τακτικές ημέρες!

Όταν λοιπόν ο κύριος Πάρκερ άρώστησε για να μη γίνει—άλλοιωμα!—ποτέ πειά καλά, έπρεσε στο κοσέβει του και κάλεσε τους δύο τακτικούς γιατρούς του, οι όποιοι του είπαν την καθαρά αλήθεια, ότι δηλαδή δεν υπήρχε καμιά έλπις σωτηρίας κι' ότι η άσώστατη του θα τον οδηγούσε στο θάνατο.

Κύριε, κύριε!... Ένας άνθρωπος έχει χάσει το χέρι του στην τσέπη σας! Δεν τον βλέπετε;

—Δεν πειράζει, ως το έχει! άπάντησε ο κύριος και εξακολούθησε το δρόμο του, έρποντας πίσω του το λωποδύτη, ο όποιος είχε πάντοτε το χέρι του γυμνωμένο στην έξω τσέπη.

Έννοείται ότι πολλοί διαβάτες άντελήφθησαν την παράδοξη αυτή σκηνή και άκολουθούσαν τον κύριο και το λωποδύτη, σκαρπώντας στη γέλη.

Ο κύριος, άσέμνος πάντοτε, τράβηξε κατ' έθείαν στο πρώτο άστυνομικό τμήμα, παρασύροντας πάντοτε τον λωποδύτη, τον όποιο και παρέδωκε στην 'Αστυνομία.

Τι είχε συμβεί νομίζετε; Ο κύριος είχε στην τσέπη του μια μικρή ποικιλία παγίδων ή μάλλον χειροπαγίδων δικής του έπινοήσεως. Τη στιγμή που έδωσε εκεί το ποσοπικό του, πιάσε και το ελατήριο της. Και όταν ο λωποδύτης έδωσε το χέρι του μέσα, πιάστηκε στην παγίδα. Όταν δέ ο κύριος—που δεν ήταν παρ' ουδέν ο λωποδύτης—έδωσε το χέρι του μέσα, πιάστηκε στην παγίδα. Όταν δέ ο κύριος—που δεν ήταν παρ' ουδέν ο λωποδύτης—έδωσε το χέρι του μέσα, πιάστηκε στην παγίδα.

Ύστερα από λίγο, ο ύποδειγματικός κ. Πάρκερ άπεπτόταν με άπέραντη εύχαρίστησή του ότι και μετά θ' άνατό του ο κόσμος θα έδινε κι' α' τον ότι υπήρχε άνθρωπος τάξεως σε όλη του τη ύπεία. Έγνώρισε λοιπόν το πρόσωπό του στον τάφο κα έξπνευσε... μακαρίως!

ΤΑ ΠΡΑΙΟΤΕΡΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΑΤΣΙΓΓΑΝΩΝ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΦΕΒΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Και η μίς Έλλεν, περνώντας επιδεικτικά μπροστά από τον μεταμορφωμένο Ζάν ντε Φράνς, του έριξε μια προκλητική και περιφρονητική συνάμα ματιά.

XVI

Η αγγλική δικαιοσύνη, η οποία είναι τόσο καθυστερημένη προκειμένου περί μεγάλων εγκληματικών υποθέσεων, δέχθηκε εξαιρετική προθυμία όταν πρόκειται να εκδικάσει ασήμαντες μικροεποποιήσεις. Κάτι τέτοιο συνέβη και με τον ασιγγάνο άδμαντοπώλη Ναθαναήλ.

Ο σέρ Ροβέρτος Βάλντεν, ανατρίχασε από τρόμο όταν έμαθε τον κίνδυνο που διέτρεφε η θέση κόρη του. Αλλά ο προνομικός αυτός άνθρωπος είχε λάβει πρό καιρού τα μέτρα του φροντίζοντάς τον αντικαταστήσει την πραγματική κόρη του αδελφού του, που πθανε στα χέρια μιας τροφού στην Άνω Σκωτία, με την μίς Έλλεν και είχε μάλιστα στα χέρια του μια λησιαρχική πρᾶξι ἐν πλήρει τάξει...

Ένας ταγγάνος ο οποίος εκτελούσε στη φυλή του καθήκοντα «χαράκτου» διαφόρων συμβολικών ταγγανισμών στο σώμα των άμορφων του, είχε καταδικαστεί κάποτε σ' έκτοπιση. Χάρης, όμως, στην προστασία του σέρ Ροβέρτου Βάλντεν, πήρε χάρι. Είς αντάλλαγμα λοιπόν αυτής της εκδουλεύσεως, ο ταγγάνος καθάρθηκε να εξέλθει με τη βοήθεια ωριμένων χημικών ουσιών, το μοιραίο σημάδι από το πρόσωπό της μίς Έλλεν.

Ο σέρ Ροβέρτος κατάλαβε τότε πως έπρεπε να απαλλάξει μια για πάντα από το Ναθαναήλ. Το υπέβαλε μήνυσι υπό την ιδιότητα του ως μέλους του κοινοβουλίου, ισχυριζόμενος ότι στο πρόσωπό του προσεδόληθη ιδιόκληρη η αγγλική άριστοκρατία.

Και έτσι ο άδμαντοπώλης καταδικάστηκε να δεχθεί πονήρτα μαστιγώσεις στην πλατεία των φυλακών του Νιουγκάιτ, εκεί όπου γινότανσαν ή θανατικές εκτελέσεις. Η απόφασις αυτή έπρεπε να εκτελεσθῇ μέσα σε είκοσι τέσσαρες ώρες.

Η μίς Έλλεν δεν είχε φανεί διόλου υπερβολική όταν είπε στον Ζάν ντε Φράνς:

—Έχω ταγγάνικο αίμα στις φλέβες μου και οι ταγγάνοι ξέρουν να μισούν!

Η νέα μισούσε τώρα μ' όλη τη δύναμη της ψυχῆς της, εκτός του Ζάν ντε Φράνς, και τον άνθρωπο εκείνο που είχε κοιτάξει να πῇ πως ήταν πατέρας της, τον ελεεινό αυτόν Ναθαναήλ, που την έδεσε αλόφωτα, όταν ήταν μικρούλα.

Όταν έμαθε λοιπόν πως ο Ναθα-

ναήλ είχε καταδικαστεί σε μαστιγώσι, έφυγε νωρίς από το σπίτι της, καθάλλα στο άλογό της και ακολουθούμενη από έναν μονάχα υπηρέτη, έφτασε στην πλατεία Νιουγκάιτ πολύ πριν από την ώρα που είχε οριστεί για την εκτέλεσι. Το ικρίωμα είχε κίλλας στηθεί εκεί. Μα η ώρα ήταν ακόμα έννηα και επειδή η μαστιγώσι δεν θα γινόταν πριν από τις δέκα, ο δήμιος και οι βοηθοί του δεν είχαν ακόμα φανεί.

Όταν η μίς Έλλεν αντίκρισε το ικρίωμα, κινρίνισε χωρίς να το θέλη. Τῇ στιγμή εκείνη λημονήσε όλα τα μαρτύρια που τράβηξε από τα χέρια του ασιγγάνου καθώς και το σκάνδαλο του Στράντ. Ο σέρ Ροβέρτος Βάλντεν, που της είχε υποσχεθεί να ζητήσει χάρι για τον καταδικο, δεν είχε κρατήσει το λόγο του.

Τὸ πλήθος, που μεγάλωνε όσο περνούσε η ώρα, είχε πλημμυρίσει την πλατεία και τους γειτονικούς δρόμους.

Η νέα, θέλοντας να κατευθυνθῇ την άνομομνηρία της, πήγε και στάθηκε δίπλα σε δύο Ίνδους, μια γυναίκα κι έναν άνδρα, που χορεύανε υπό τους ήχους μιας φλογέρας κι ενός ταμπούλου. Η μίς Έλλεν προσπαθούσε να απασχολήσῃ τῇ σκεψῇ της και να λημονήσῃ τὴν ανθρωπιά της. Ο Ίνδος ήταν γέρος και περπατούσε μάλλον ἀντὶ νὰ χορεύῃ, ἐπειδὴ δὲν μπορούσε νὰ σύρῃ μ' εὐκυνήρια τὰ πόδια του. Μα ἡ γυναίκα, μια ώραία και ρωμαλέα Ίνδη, γόρευε με πάθος και φρενίτιδα, λυγίζοντας τὸ σώμα της σὰν φεῖδι και προσφέροντας μυστηριώδη και ακατάληπτα λόγια στη γλώσσα της πατρίδας της.

Ο παράξενος, ο ξεφρενιασμένος χορός της Ίνδης είχε γοητεύσει τῇ μίς Έλλεν. Τὴν έκανε νὰ λημονήσῃ γιὰ μιὰ στιγμή τὴν εκτέλεσι και νὰ παρακολουθῇ με ζωηρὴ περιέργεια τίς σπασμωδικὲς κινήσεις της χορεύτριας. Όταν τέλος τελείωσε ο χορός, ἡ Ίνδη στάθηκε λίγο ἀκίνητη και ύστερα έπεσε εξαντλημένη καταγῆς, καθίζοντας σταυροπόδι, ὡπως συνήθιζον στην Άνατολή.

Και τότε, ἐνὼ οἱ παριστάμενοι έρριγαν διάφορα νομίσματα στο χάλικι που είχε ἀπλώσει μπροστά του ὁ Ίνδος, ἡ μπαγιαντέρα άρχισε νὰ μιλά σε παρεστραμένη αγγλική, με τὰ βλέμματα καρφωμένα σ' ἕνα κρύστο σμείο, εκστατική, σὰν νὰ βρισκόταν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασι μιᾶς υπερφυσικῆς δυνάμεως.

Είμαι — έλεγε στο παραλήρημά της — ἡ Ντάι Νάτα, ἡ κόρη τῶν ισραέλων, ἡ Ντάι Νάτα, ἡ άτυχη φύλαξ του θησαυροῦ του Θεοῦ Σίβα. Ἡμεον καταδικασμένη νὰ ζῆτω αἰώνια θωμμένη στὰ ἔργα της γῆς, γιὰ νὰ φυ-

λάω τους θησαυροῦς του Θεοῦ και γιὰ νὰ μὴν αφήσω νὰ σβῶσι ποτὲ τὸ ιερὸ πῦρ. Ο νοῦς του ανθρώπου δὲν μπορεί ν' αναθερμήσῃ τους θησαυροῦς του Σίβα! Βουὴ ἀπὸ χρυσάφι, κάμποι ἀπὸ σμαράγδια και ρουμπίνια — ἕνα μαγικὸ λαμποκόπημα που μπορεί νὰ φωτίσῃ και τὴ νύχτα! Και ὅλον αὐτὸ τὸ θησαυρὸ τὸν φύλαγα ἐγὼ μονάχη μου. Και συχνὰ έλεγα με τὸ νοῦ μου:

«Δὲν θὰ μπορέσω, λοιπόν, ποτὲ νὰ βγῶ ἐπάνω, στὸν κόρσο, μ' ἀντικίρως τὸ φῶς τῆς μέρας, νὰ ζεσταθῶ ἀπὸ τίς ἀχτίδες τοῦ ἡλίου».

Μὰ ἐνὼ θεηρολογούσα ἔτσι, ἕνας λευκὸς σιγλὴ τὸ θάρος νὰ μῇ στῇ ἀντίκλι σπληνὴ ὅπου ζούσα και νὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ ἔρωτα...

—Πρόσεξε τί λέε, Ντάι Νάτα! τὴν διέκοψε ἔξαφνα ὁ γέρος σύντροφός της, ἀκούσπώντας τὸ χέρι του στὸν ὦμο της.

—Άσῃς τὴν νὰ ἐξακολουθήσῃ! πρόσταξε ἡ μίς Έλλεν, που είχε γείρει στὸ λαμὸ τοῦ αλόγου της, ἀκούγοντας τὴν Ίνδη με ἀγρόταγῃ περιέργεια.

—Ἦταν ὥραϊος ἐκεῖνος ὁ λευκὸς—ἐξακολούθησε ἡ Ντάι Νάτα, μιλώντας πάντοτε σὰν ὑπνωτισμένη— και τὸν ἀγάπησα μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς μου. Μὰ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἦταν ἕνας προδότης. Δὲν ἤθελε ἔμενα, τὸν ἔρωτά μου. Ἐκεῖνος που τὸν ἐνδιέφερε ἦταν ὁ θησαυρὸς τοῦ Σίβα!

Η μίς Έλλεν έδωσε τότε μιὰ γκινέα στὸν Ίνδο, κάνοντάς του συγχρόνως νόημα νὰ μὴ διακόψῃ τὴν μπαγιαντέρα.

—Και ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔκλεψε τὸ θησαυρὸ; ρώτησε χαμηλόφωνα ἡ νέα τῇ χορεύτρια.

—Ναί! ἀποκρίθηκε ἡ Ίνδη.

—Πῶς ἦταν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

—Τὴν ἐποχῇ που τὸν γνώρισα, ἦταν παλληκάρι, παιδὶ σχεδόν. Πέρασαν ὅμως δέκα ἐφτὰ χρόνια ἀπὸ τότε!...

—Α! πέρασαν δέκα ἐφτὰ χρόνια ἀπὸ τότε! ἐπανελάβε ἡ μίς Έλλεν με ὑπόκοψη φωνή.

—Τὰ μάτια του λάμπανε σὰν ἄστρα, τὰ χεῖλιά του ἦσαν κατακόκκινα, τὰ δόντια του ἄσπρα σὰν μαργαριτάρια και τὰ μαλλιά του μαύρα σὰν στερὸ κοράϊο.

—Και τὸν ἀγαπᾶς τώρα αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο;

—Τώρα τὸν μισῶ, τὸν μισῶ θανάσιμα! Φιθόρισε ἡ χορεύτρια, τῆς ὁποίας τὰ μάτια πέταξαν σπῆδες. Καὶ ἂν πέρασα ὁλάσσες και ὠκεανούς, ἂν ἄφησα τὴν ἡλιοδομένη πατρίδα μου, γιὰ νὰθῶ ἐδῶ, στὴ χώρα τῆς σκίας και τῆς οὐχίτης, αὐτὸ τὸ ἔκανα γιὰτὶ ἔμαθα πὸς ἐκεῖνος ἔφυγε γιὰ τὴν Εὐρώπη. Μὰ ἡ Εὐρώπη εἶνε πολὺ μεγάλη. Δέκα χρόνια τώρα ψάχνω νὰ βρῶ τὸν ἄπιστο—και ακόμα

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΚΥΡΙΑΣ

(Τοῦ Γκαίηνωμάρου)

δὲν μπορέσα νὰ τὸν ἀνακαλύψῃ.

Μιὰ παράξενη ὑπόψια πέρασε τότε ἀπὸ τὸ νοῦ τῆς μίς Έλλεν.

—Και ἂν τὸν ξανάβρῃς; ρώτησε τὴν μπαγιαντέρα, τὴ θὰ κἀνης τότε; Ἡ Ίνδη χορεύτρια, ἀντὶ ν' ἀπαντήσῃ, τράβηξε ἀπὸ τὴ ζώνη της ἕνα μικρὸ χεῖρειρίδιο.

—Βόθλα — φθόρισε — τὴν αἰχμὴ τοῦ μαχαίριού μέσα σὲ γυμὸ στρόχλου. Τὸ ἀγγίγμα τοῦ μαχαίριου αὐτοῦ φέρονει αἰσῶς τὸ θάνατο!

—Ποῦ μέντετε στὸ Λονδίνο; ρώτησε ἡ μίς Έλλεν τὸν Ίνδο.

—Γιὰτὶ κάποτε αὐτὴ τὴν ἐρώτησα; τῆς ἔπε ἐκπληκτὴ ἡ μπαγιαντέρα.

—Επειδὴ μοῦ φαίνεται πὸς γινώσκω τὸν κλέφτη τοῦ θησαυροῦ τοῦ Σίβα.

Ἡ Ίνδη βρέθηκε ὀρθὴ μ' ἕνα πῆγμα και ἄρπαξε τὰ χελινάρια τοῦ αλόγου τῆς μίς Έλλεν.

—Πές μου, κόρη τῆς Εὐρώπης, που βρίσκεσαι ὁ ἄνθρωπος αὐτός;— φώναξε. Δεῖξέ μου τὸν γιὰ μιὰ μονάχα στιγμή, και ὕστερα θὰ κάνω ὅ,τι μοῦ ζητήσεις. Θὰ γίνω σκλάβος σου! Μὰ ἔχῃς τὸ δικαίωμα νὰ μὲ προστάξῃς, νὰ μὲ δέρνης—άκόμα και νὰ μὲ σκοτώσῃς σὰν σκυλὶ!...

—Ποῦ μέντετε; ἐπανελάβε ἡ μίς Έλλεν.

—Στὸ Βάμπιχα, ἀποκρίθηκε ὁ Ίνδος, στὸ πανδοχεῖο «Τὸ χρυσὸν Κέρα».

—Πολὺ καλὰ. Θὰ σὲ ξαναπυννύθσω.

Και ἡ μίς Έλλεν έκανε ἕνα κίνημα γιὰ ν' ἀπομακρυνθῇ.

Έξαφνα, ὅμως, ἡ μπαγιαντέρα ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ, σηκώθηκε στίμυτες τῶν ποδιῶν της, και πιάζοντας τῇ μίς Έλλεν ἀπὸ τὸ χέρι, τῆς εἶπε με φωνὴ που ἔτρεψε ἀπὸ συγκίνησι:

—Νάτος! Νάτος! Νὰ ὁ ἄνθρωπος που ζητῶ τώρα δέκα ἐφτὰ χρόνια!...

Και ἡ χορεύτρια έδειξε τῆς νεκρὸν ἄντρα που δίσταζε τὸ πλῆθος πλησιάζοντας πρὸς τὸ ικρίωμα.

Ἡ μίς Έλλεν παρακολούθησε με τὸ βλέμμα τῇ διεύθυνσι τοῦ χεριοῦ τῆς Ίνδης και εἶδε ἕνα ἄνθρωπο που φορούσε ναυτικὴ μπλοῦζα, τὴν ἴδιον ἄνθρωπο που είχε συναντήσῃ πρὶν ἀπὸ τέσσαρες μέρες στὴν πόρτα τοῦ γραφείου τοῦ Ἀστυνόμου, τὸν Ζάν ντε Φράνς.

—Αὐτός! σκέφτηκε ἡ νέα. Δὲν εἶχα, λοιπόν, ἀπατηθῇ!

Και, σκῶθοντας, εἶπε σ' αὐτὴ τῆς Ίνδης:

—Αὐτὸς εἶνε πρᾶγματι!

Ἡ χορεύτρια ἔβγαλε ἕνα ἐπιφώνημα θυμοῦ κι' έκανε νὰ ὀρμήσῃ... Μὰ τὸ συνκεντρωμένο πλῆθος δὲν τὴν ἄφησε νὰ προχωρήσῃ.

—Αῤῥήστε με νὰ περάσω! Ἀσπῆστε με νὰ περάσω! ὀρλιαξε ἡ μπαγιαντέρα. Θέλω νὰ πιάσω τὸν κλέστη τοῦ θησαυροῦ.

Μὰ κανεὶς δὲν έδωσε σημάσι στὰ λόγια τῆς ἀναμειλιτισμένης αὐτῆς γυναίκας.

Τὰ βλέμματα ὅλων ἦσαν γυρισμένα στὸ ικρίωμα και ὁ ἄνθρωπος που είχε δειξῇ ἡ μπαγιαντέρα, ὁ ἄνθρωπος με τὴ ναυτικὴ μπλοῦζα χάθηκε μέσα στὰ κώματα τοῦ πλῆθους. Έξαφνα, ἀκούστηκε μιὰ μυρίοστομη ἰαχὴ. Ἡ μίς Έλλεν, που είχε δοκίμασι ν' ἀκολουθήσῃ τὴν Ίνδη, σταμάτησε και σήκωσε τὸ κεφάλι.

Ο καταδικο, είχε εμφανιστῇ στὸ ικρίωμα.

Ἦταν γυμνὸς ὡς τὴ μέση. Ὁ δήμιος τὸν έδεσε τότε σ' ἕνα στύλο ἀπὸ τὰ χέρια και τὰ πόδια.

Ἡ μίς Έλλεν λημονήσε αἰσῶς και τὴν μπαγιαντέρα και τὸν Ζάν ντε Φράνς κι' έκανε νὰ τρέξῃ πρὸς τὸ ικρίωμα, γιὰ νὰ σώσῃ τὸν δυστυχισμένο Ναθαναήλ. Τὸ πλῆθος ὅμως ἀπώθησε τὸ ἄλογό της σ' ἕνα δρομάκι. Ἡ νέα δὲν μπορούσε πιά οὔτε νὰ προχωρήσῃ, οὔτε και νὰ ὀπισθοχωρήσῃ. Ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ παρακολουθήσῃ τὴ μαστιγώσι τοῦ καταδικοῦ. Έβγαλε τότε μιὰ κραυγὴ τρέμου και σκέπασε τὸ πρόσωπό της με τὰ δύο της χέρια.

Ο Ναθαναήλ, ὁ πλούσιος ἄδμαντοπώλης τοῦ Στράντ, ὁ ἄνθρωπος που είχε ἕνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα και ἄριστοκρατικότερα καταστήματα τοῦ Λονδίνου, σπάρταξε σὰν δαιμονισμένος στὰ χέρια τοῦ δήμιου και τῶν βοηθῶν του, ζητώντας νὰ σπάσῃ τὰ σκεπῆ που τοῦ πλῆγαναν τὸ κρέας.

Τέλος, τὸν έδεσαν γερὰ και τὸν ἄνταχσαν νὰ σταθῇ ἀκίνητος και ὁ δήμιος άρχισε τὴν ἀπάνθρωπη ἐργασία του.

Με τὴν πρώτη μαστιγώσι, ὁ Ναθαναήλ δόγγηξε. Με τὴ δεύτερη ὀρλιαξε. Με τὴν τρίτη, τραντάχτηκε τόσο δυνατὰ ὥστε συγκλονίστηκε ὁλόκληρο τὸ ικρίωμα. Με τὴ δεκάτη μαστιγώσι, ὁ Ναθαναήλ ὀρλιαξε σὰν ἄγριο θῆριο. Κάθε ξεφωνητό του τρυπούσε σὰν μαχαίρη τὴν καρδιά τῆς μίς Έλλεν. Ὁ Θεός, γιὰ νὰ τὴν τιμωρήσῃ, τὴν έκανε τότε νὰ θυμῇ, πὸς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, που τὸν τιμωρούσαν ἄδικα, ἦταν πρᾶγματι πατέρας της!

Στὴν εἰκοστὴ μαστιγώσι, ὁ Ναθαναήλ έπαψε πιά νὰ ὀρλιάζῃ, γιατί ἔχασε τίς δυνάμεις του. Βεγγυρὸς μονάχα ἤρεμα, παραπονιστικά, με τὴν τρικιστὴ ματιγώσι, λιποθύμησε. Τότε ὁ Ἀστυνόμος, που παρακολουθούσε τὴν τιμωρία, διάταξε τὸν δήμιον νὰ σταματήσῃ.

Τὸ πλῆθος άρχισε τότε νὰ κινεῖται ἔτοιμο νὰ διασκεπάσῃ—κι' ἡ μίς Έλλεν ἀπώθησε νὰ βοηθῇ μιὰ δεινὸν και νὰ διεκυνθῇ τὸν σπῆ τῆς παγωμένης ἀέρας ἀπὸ τὸν τρέμα.

Έβωσαν τοῦ Ναθαναήλ, ὁ ἀναπνεύσῃ ἔξω, τοῦ ἔρριψαν τὸν κορτάφους και τὸν ἐπανερέσαν στὶ σκεπῆς του.

Δὲν εἶνε τίποτα, θὰ περάσῃ! τοῦ εἶπε ὁ δήμιος, με μεγάλη... συμπόνοσι. Σὲ λίγο θὰ τελειώνουμε.

Καὶ σηκώνοντας τὸ μαστιγιτὸν του, ἐξακολούθησε νὰ ματιγώνῃ τὸν ἄδμαντοπώλη. Ὁ Ναθαναήλ άρχισε πάλι

νὰ ὀρλιάζῃ και λιποθύμησε γιὰ δεύτερη φορὰ. Επειδὴ ὅμως ἔπρεπε νὰ δεχθῇ ἄλλες δέκα μαστιγώσεις, ὁ δικαστὴς έκανε νόημα τοῦ δήμιου νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐργασία του.

Με τὴν τελευταία μαστιγώσι, ὁ Ναθαναήλ συνήθε. Καὶ ἐνὼ οἱ βοηθοὶ τοῦ δήμιου τὸν έλυναν, ὁ ἄδμαντοπώλης, μιστρέλλος ἀπὸ τοὺς πόνοους και ἀπὸ τὸ θυμὸ, βουτηγμένος ὁλόκληρος στὸ αἷμα, σήκωσε τὸ χέρι του και ἀπέλιψε τὸ πλῆθος με τὴ γροθιά του, σὰν νὰ ἔφτανε τὸ πλῆθος γιὰ τὸ πάθῆμά του. Οἱ παριστάμενοι ἀποκρίθηκαν με γιουχαίσματα.

Δὲν θεωρούσαν, βλέπετε, τὸ Ναθαναήλ γιὰ φτωχὸ και ἀξιολύπητο ἄνθρωπο. Ἦταν ἕνας πλούσιος ἔμπορος, ἕνας ἄνθρωπος, που κολυμπούσε κυριολεκτικὰ στὸ χρυσάφι και στὰ διαμαντικά. Ὁ λαὸς, λοιπόν, δὲν είχε κανένα λόγο νὰ τὸν συμπαθῇ ἰδιαιτέρως.

Όταν ὁ ἄδμαντοπώλης εἶδε τοὺς βοηθοὺς τοῦ δήμιου νὰ τὸν λύνουν και νὰ τοῦ δίνουν νὰ φορέσῃ τὸ πουκαμισό του, ὅταν άκουσε τὸν Ἀστυνόμον νὰ ποῦ λέη: «Εἶσαι ἐλεύθερος τώρα νὰ γυρίσῃς σπίτι σου!», τὸν ἔπιασε τρελλὸς φόβος. Εἶχε τὴν ἐντύπωσι ὅτι τὸ πλῆθος θὰ τὸν ποδοπατούσε ἢ θὰ τὸν λιθοβολούσε. Πιάστηκε ἀπὸ τὸ στύλο, στὸν ὅποιο τὸν είχαν δεμένο πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα, ὅποτε α γονάτισε και άρχισε νὰ φωνάζῃ:

—Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Συναδέλφες, με στη φυλακή!

Ὁ λαὸς τὸν γιουχάισε τότε με μεγαλειότητα λόστα.

Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γινεμαν σ' ἕνα ὠκεῖο, ἀπὸ τρίτο πάτωμα.

Στὸ διπλὸ δωμάτιο καθόντουσαν δύο πορτογάλλοι ναῦτες που εἶχαν ταξιδεύει χρόνια ὁλόκληρα στὴς ὁλάσσες τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς και στὸ Μεξικανικὸ Κόλπο.

Οἱ δύο αὐτοὶ ἄνθρωποι, που φαίνονταν νὰ ἦσαν ἀδελφία, διωγμένοι ἀπὸ τὰ καράβια στὰ ὅποια είχαν πιάσει δουλειά, ζούσαν ἀπὸ δῶ κι' ἕνα χρόνο στὸ Λονδίνο κάνοντας τὸν διεκρινέα. Συναδέσφω, στὰ διάφορα μνημεῖα τῆς προπερούσῃς τοὺς έξενους που δὲν ἤξεραν ἄλλη γλώσσα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πορτογαλικὴ ἢ τὴν ισπανικὴ και προσέφεραν τίς ὑπηρεσίες στοὺς Ἀγγλοὺς ἔμπορους που ἔκαναν δουλειὰ με τοὺς ναυτιλλομένους συναδέλφους των τῆς Ἀθάνας ἢ τοῦ Σάν Ιάγο τῆς Κούδας.

Όταν ὁ Νόξε και ὁ Ντοῦνο—ἔτσι τοὺς έλεγαν τοὺς δύο αὐτοσχεδῶτες διεκρινείς—ἦσαν ἄνθρωποι, σταματούσανε και γυμνώνανε τὴ νύχτα τοὺς διδάσσει, στίς ἀπόκοντες και σκοτεινὲς συνοικίες, ἢ ληστῶνες τίς ἀκατόκρητες βίλλες. (Ἀκολουθεῖ)

XVII

Ἡ «Ταβέρνα τῆς Δικαιοσύνης», στὴν ὁποία πήγε, καθώς εἶδαμε, ὁ σέρ Τζᾶν Ἀστυνοῦρον νὰ βοηθῇ τὸν ὀλοεργάτη, τὸν ἔαδελφον τοῦ ἱποκόμου του Ρουβί, ἡ ταβέρνα αὐτὴ ἦταν στὸ Βάμπιχα. Σ' ἕνα ἄλλο δωμάτιο τῆς συνοικίας αὐτῆς βρισκότανε και τὸ πανδοχεῖο τοῦ «Χρυσοῦ Κέρατος», ὅπου ἔμεινε ἡ μπαγιαντέρα Ντάι Νάτα.

Τὸ «Χρυσὸν Κέρα» ἦταν ἕνα κακοσύνναστο καταγώγιο, που χρησίμευε γιὰ ἄσυλο καὶ κοινωνικὰ ἀποβάσματα τοῦ Λονδίνου. Συγκρίζον ἔκει λιποτάκται ναῦτες, δραπεταὶ κατῶκοι, ληστὰ καταδικωμένοι ἀπὸ τὴν Ἀστυνομία.

Ὁ Ίνδος και ἡ συντροφίσσα του ἔμειναν σ' ἕνα δωμάτιο, ἀπὸ τρίτο πάτωμα.

Στὸ διπλὸ δωμάτιο καθόντουσαν δύο πορτογάλλοι ναῦτες που εἶχαν ταξιδεύει χρόνια ὁλόκληρα στὴς ὁλάσσες τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς και στὸ Μεξικανικὸ Κόλπο.

Οἱ δύο αὐτοὶ ἄνθρωποι, που φαίνονταν νὰ ἦσαν ἀδελφία, διωγμένοι ἀπὸ τὰ καράβια στὰ ὅποια είχαν πιάσει δουλειά, ζούσαν ἀπὸ δῶ κι' ἕνα χρόνο στὸ Λονδίνο κάνοντας τὸν διεκρινέα. Συναδέσφω, στὰ διάφορα μνημεῖα τῆς προπερούσῃς τοὺς έξενους που δὲν ἤξεραν ἄλλη γλώσσα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πορτογαλικὴ ἢ τὴν ισπανικὴ και προσέφεραν τίς ὑπηρεσίες στοὺς Ἀγγλοὺς ἔμπορους που ἔκαναν δουλειὰ με τοὺς ναυτιλλομένους συναδέλφους των τῆς Ἀθάνας ἢ τοῦ Σάν Ιάγο τῆς Κούδας.

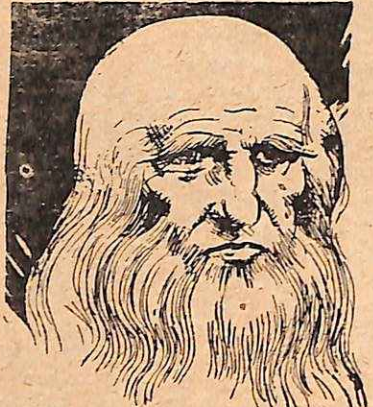
Όταν ὁ Νόξε και ὁ Ντοῦνο—ἔτσι τοὺς έλεγαν τοὺς δύο αὐτοσχεδῶτες διεκρινείς—ἦσαν ἄνθρωποι, σταματούσανε και γυμνώνανε τὴ νύχτα τοὺς διδάσσει, στίς ἀπόκοντες και σκοτεινὲς συνοικίες, ἢ ληστῶνες τίς ἀκατόκρητες βίλλες. (Ἀκολουθεῖ)

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο μεγαλοφυέστερος άνθρωπος των αιώνων. Η εικονογράφηση ειδικότητας του Λεονάρδου ντ ντ Βίντσι. Η 468 εφευρέσεις του. Ένα πένθος που κρατάει 450 χρόνια. Πώς πένθουν ακόμα και σήμερα οι Άλβανοι για τον θάνατο του Σκεντέρμπεη. Το πρώτο ατμοκίνητο αυτοκίνητο κι' ο εφευρέτης του. Η ιστορία μιας γεφύρας. Πόσο χρυσάφι χρειάζεται για να... επιχρυσωθεί το κρατίδιο του Βατικανού.

Ο Λεονάρδος ντ ντ Βίντσι, ο μεγαλοφυέστερος άνθρωπος των αιώνων.

Ο μεγαλοφυέστερος άνθρωπος των αιώνων υπήρξε ασφαλώς ο περίφημος, Ιταλός καλλιτέχνης της Αναγεννήσεως Λεονάρδος ντ ντ Βίντσι. Έγινε γράφει, δέχεται, κι' άλλοτε γι' αυτόν. Αλλά κατά τα τελευταία χρόνια, μια μεγάλη επιτροπή από επιστήμονες και βιβλιοθηκάρχους ένεργησε συστηματικές έρευνες σ' όλα τα Μουσεία και σ' όλες τις Βιβλιοθήκες της Γαλλίας, συγκεντρώνοντας με προσοχή όλα τα έργα, τα χειρόγραφα και τα σχέδια του ντ ντ Βίντσι και κάθε στοιχείο σχετικό με την πολυσχιδή δράση του.

Απ' την έρευνα λοιπόν αυτή, εξακριβώθηκε ότι ο Λεονάρδος ντ ντ Βίντσι είχε εικόσι 27 ειδικότητες και ότι στην κάθε μία απ' αυτές υπήρξε άσκητος. Συγκεκριμένα, ήταν:

1) ζωγράφος, 2) γλύπτης, 3) αρχιτέκτων, 4) ποιητής, 5) μουσικός, 6) φιλόσοφος, 7) φυσιολόγος, 8) συγγραφέας φιλοσοφικών έργων, 9) κριτικός, 10) περιηγητής κι' εξερευνητής, 11) αεροναύτης, 12) μαθηματικός, 13) φυσιοδίφης, 14) χημικός, 15) υδρογράφος και θαλασσογράφος, 16) γεωλόγος, 17) ζωολόγος, 18) βοτανολόγος, 19) αστερολόγος, 20) αστρονόμος, 21) άνατομος, 22) βιολόγος, 23) γεωμέτρης και τοπογράφος, 24) τοπογράφος, 25) μηχανικός, και 26) εφευρέτης.

Ο ντ ντ Βίντσι ήταν επίσης ο πρώτος άνθρωπος που εξακρίβωσε και διεκρίβωσε ότι η γη είχε στρογγυλή Υπελόγισε μάλιστα και πόση ήταν η περιφέρειά της. Απ' τους υπολογισμούς δέ που κάνουν οι σημερινοί γεωλόγοι και αστρονόμοι, με τα τελευταία μέσα της εποχής του, έπεσε έξω κατά 700 χιλιόμετρα μόνον.

Ο ντ ντ Βίντσι επίσης ανακάλυψε το ότι η γη κινείται γύρω απ' τον ήλιο, θεωρία την οποία υιοθέτησε και διεκρίβωσε έπειτα ο Γαλιλαίος.

Απ' την έρευνα της επιτροπής αποδεικνύεται επίσης ότι ο ντ ντ Βίντσι είχε επινοήσει και θέσει εις εφαρμογήν τετρακόσιες εξήντα ήττω εφευρέσεις, μεγάλες και μικρές. Αυτές εφευρέσεις και κατασκευές το πρώτο τηλεσκόπιο στην χώρα, το οποίο ετελειοποίησε κατόπιν ο Γαλιλαίος.

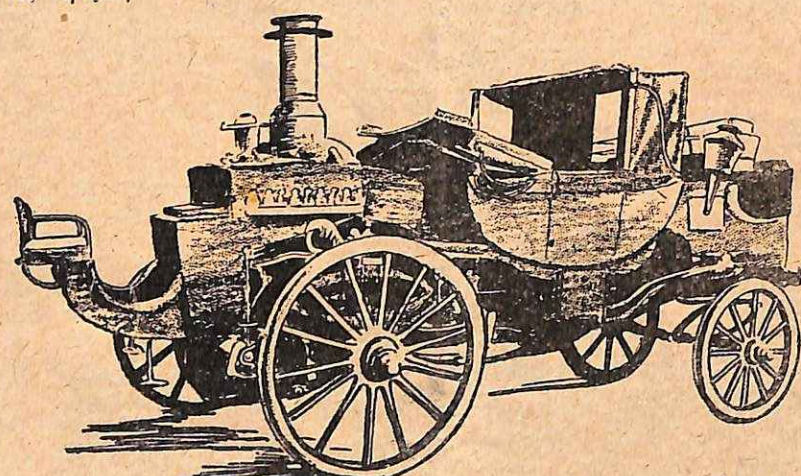
Αυτός ακόμα επινοήσε και τους αερίπνοους βόλους «σύν» (+) και

«πλήν» (—), οι οποίοι χρησιμοποιούνταν ως σφύρα.

Μεταξύ των σπουδαιότερων εφευρέσεων του είναι τα γρανάζια και η οδοντωτός αλυσίδες, που χρησιμοποιούνται για να κινούνται τα ποδήλατα και τα αυτοκίνητα.

Τέλος, ο Λεονάρδος ντ ντ Βίντσι επινοήσε και κατασκεύασε τα χειρ-μάζια, που έχουν μια ρόδα μπροστά και δυο κάθισμα ξύλα πίσω, εκείνα δηλαδή που μεταχειρίζονται, ακόμα και σήμερα, οι χτίστες, για να μεταφέρουν το χώμα. Για όλ' αυτά, δικαίως, ο μέγας αυτός καλλιτέχνης της Αναγεννήσεως ονομάζεται «ο Πατέρας των Εφευρέσεων».

Ός γνωστόν, το πένθος για τον θάνατο ενός ανθρώπου, συγγενούς ή φίλου, κρατάει δυο, τρία χρόνια. Μερικοί εν τούτοις, προ πάντων χήρες γυναίκες, κρατούν πένθος σ' όλη τους τη ζωή.

Το πρώτο ατμοκίνητο... αυτοκίνητο, που εφευρέθηκε το 1836.

Μπορείτε όμως να φαντασθείτε ότι ένα πένθος μπορεί να κρατήσει τεσσαράκοντα χρόνια; Και όμως, αυτό συμβαίνει με τους γείτονές μας τους Άλβανους. Το έθνικό τους έθνος, όπως βλέπετε και στην εικόνα που παραθέτουμε, έχει μαύρα ρεβέρ, μαύρες πλατείες ρίγες κατά μήκος του πανταλονιού και μαύρα πέτα στη σκιά και τους από πάνω ως κάτω. «Ολ' αυτά δέ τα μαύρα, τα φορούν εις ένδειξιν πένθους, για τον θάνατο του έθνικού ήρωος της χώρας τους.

Απ' την αρχαιότητα μέχρις πρ' πάντες αιώνων η έθνική ένδυμασία των Άλβανών ήταν κατασκευασμένη από πάνω ως κάτω. Και έτσι ντυνόταν την εποχή του θρυλικού των ήρωος Γεωργίου Καστριώτη, του Σκεντέρμπεη, ο οποίος πάνω από πενήντα χρόνια ήταν ο φόβος και ο τρόμος των Τούρκων.

Οι Άλβανοι λατρεύουν την Σκεντέρμπεη ως κανόνα λαϊκού, κό-σμου δεν έχει απαφήσει την άρχη του. Και όταν πεθανε ο θρυλικός ή-ρωας, έλοι, στις πολιτείες, και στα πύ-

μακρινά χωριά κλαίγανε επί δέκα-δωδεκα. Δεν περιόριζαν όμως, μόνο σ' αυτό, αλλά θέλησαν να εκδηλώσουν το πένθος τους μ' έναν τρόπο που εκφραστικό και πιο διαρκή.

Την αρχή έκαναν οι στρατηγοί, οι ύπαρχοι, οι χωματοφύλακες και οι άνθρωποι της Αύλης του Καστριώτη. Έβγαλαν στα ρούχα τους μαύρα ρεβέρ και μαύρες πλατείες ρίγες. Οι άλλοι Άλβανοι όταν τους είδανε, παραξενεύτηκαν και ρωτήσανε γιατί έ-γινε αυτό.

—Πενθούμε για το θάνατο του αρχηγού μας, απαντούσαν εκείνοι.

Τότε έλοι οι Άλβανοι τους μαζή-θηκαν και σε λίγους μήνες και οι κά-τοικοι των πιο μακρινών χωριών, εί-χανε ράβει στα φορέματά τους τις πένθιμες πλατείες ρίγες, που συν-τίθενται ακόμα και σήμερα στην Άλ-βανία.

Το πρώτο αυτοκίνητο στην χώρα

χητρία κι' ο Μπορντίνο το παρέδω-σε στο Μουσείο της Φλωρεντίας, ο-που βρίσκεται ακόμα και σήμερα.

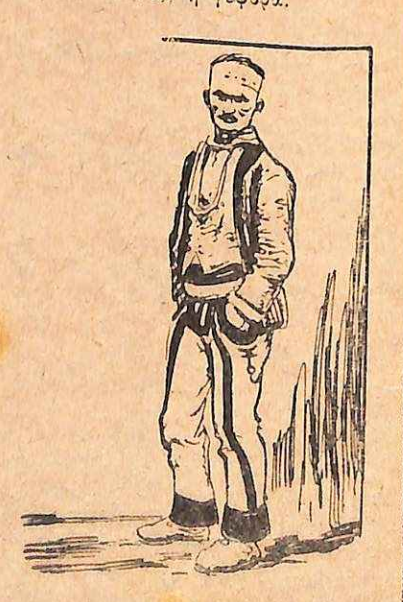
Ποιος θα το πίστευε ότι εξήντα έ-λόκληρα χρόνια χρειάστηκαν για να κατασκευασθεί η περίφημη Πόντ-Νέφ (Καινούργια Γέφυρα) ή οποία συν-δέει τα δυο κομμάτια του Παρισιού που τα χωρίζει ο Σηκουάνας.

Η κατασκευή της αποφασίστηκε στις αρχές του 19ου αιώνα, απ' την βασιλέα Λουδοβίκο 11ο. Η σχετικές όμως εργασίες άρχισαν έπειτα από 130 χρόνια, δηλαδή το 1947. Αλλά σε λίγους καιρό, το βασιλικό ταμείο (που ήταν τότε το δημόσιο ταμείο του κράτους), θεώρησε να μην έχει αρκετά λεφτά.

Η κατασκευή της γε-φύρας σταμάτησε για λίγους μήνες κι' επεβλήθη μια ειδική φορολογία στους παρισινούς. Και η κατασκευή ξανάρχισε προχωρώντας, άλλοτε σιγά και άλλοτε γρήγορα.

Πέρασαν είκοσι χρόνια, όταν κά-ποτε, ενέσκηψε μια μεγάλη καταιγίς συνοδευόμενη από πλημμύρα του Ση-κουάνα και κατέστρεψε όλη σχεδόν την εργασία που είχε γίνει ως τότε. Για κήρυξον καιρό σταμάτησαν η εργασία και γινόταν απλώς συ-ζητήσεις μεταξύ των ειδικών και των αρμοδίων, αν ήταν σωστό να χτι-στή ή γέφυρα εκεί ή άλλο.

Ευτυχώς για τους Παρισινούς, ο Έβρίκος 4ος έδωσε τέλος στις συζη-τήσεις εκείνες και διατάξε να προ-χωρήσει η κατασκευή της γεφύρας. Κάθε δέκα μίλια μάλιστα ο Έβρίκος πή-γαινε ως την Πόντ-Νέφ κι' έκανε εκεί τον περίπατό του για να παρα-κολουθή τις εργασίες. Επί ενκοσι-πέντε έλλοκλητα χρόνια δεν παρέλει-ψε ποτέ την εβδομαδιαία εκείνη επί-σκεψή του, ως ότου, το 1904, τελεί-ωσε, επί τέλους, η γέφυρα.

Άλβανός με την έθνική του έν-δυμασία.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΘΑΥΜΑΣΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΦΩΜΙΟΥ

Το σάρι και οι λαοί της αρχαιότητας. Πώς έφηναν το φωμί τους οι Έβραίοι. Το ζύμαμα του φωμιού με νερό της θαλάσσης. Οι φουρνάρηδες στην αρχαία Ρώμη. Η πρώτη συντεχνία των φωμάδων. Το φωμί κατά τον μεσαίωνα. Πώς εδούλευαν τότε οι φωμάδες. Η Μαρία των Μεδίκων και το «φωμί της βασίλισσας», κτλ. κτλ.

ΕΝ είναι άλλη-θεια περίεργη ότι στην αρχαιότητα οι Κινέζοι και οι Ινδοί δεν ήξε-ραν διόλου το σάρι. Στην θέσι του τότε είχαν το ρίζι και το καλαμπόκι. Για τους Αιγυπτίους όμως, τους Αιγύτιους, τους Έλληνες, τους Φοί-νικες και τους Έβραίους, το φω-μί αποτελούσε την πρώτη τους τρο-φή. Ο Ζωροάστρης άρχισε να μα-θαίνει τους Πέρσες να καλλιε-ργούν κι' αυτοί το σάρι, να το α-λέθουν και να το φτειάχνουν φω-μί, όπως κι' έλοι οι άλλοι λαοί του αρχαίου κόσμου.

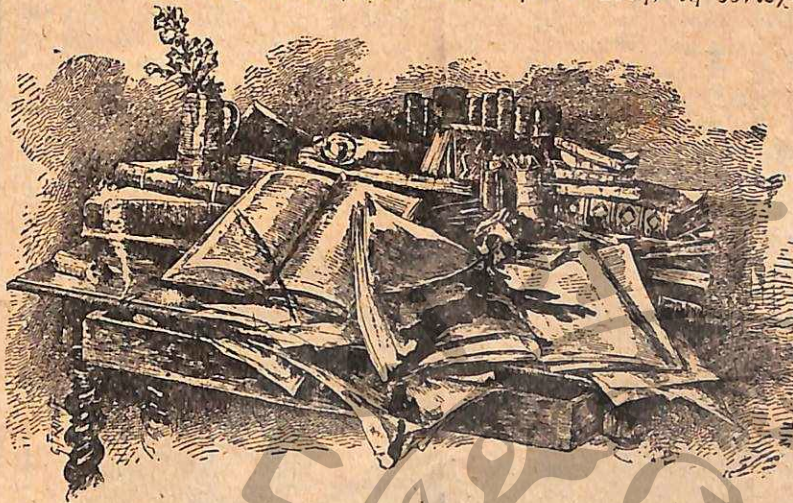
Πώς όμως έφηναν το φωμί κα-τά τους πανάρχαιους αυτούς χρό-νους; Οι Έβραίοι το έφηναν με πολλούς και διάφορους τρόπους: είτε στο φούρνο, είτε μέσα στη γόδολη, είτε άπάνω σε πυρωμένες πλάκες μετάλλου, είτε άπάνω σ' έ-πίπεδες πέτρες, πυρωμένες κι' αυ-τές στις φλόγες της φωτιάς. Κα-τά τις μεταναστεύσεις τους, όμως, μεταχειρίζονταν τον πιο εύκο-λο τρόπο: Το έφηναν στην γόδο-λη. Ο Άδραμ, όπως θα θυμά-στε, όταν τον έπεσεφθήσαν οι τρεις Άγγελοι, πρόταξε άμέσως τη Σάρα: «Ζήμιςες τρία μέτρα ά-λευρι και ψήσε τρία φωμιά στη γόδολη». Απ' αυτά τα λόγια του λοιπόν, δεν βλέπουμε μόνο με ποιό τρόπο έφηναν το φωμί τους οι Έ-βραίοι, αλλά και μια αξιοπρόσα-γη λεπτομέρεια: ότι οι Έβραίοι όπως άργότερα και οι Έλληνες θεωρούσαν το ζύμαμα και το ψή-σιμο του φωμιού ως αποκλειστική δουλειά των γυναικών και των κοριτσιών τους.

Οι άρχαίοι Έλληνες χωρίζανε το φωμί τους σε δυτώ μέρη (δυτώ όλοιοι) ή σε τέσσερα (τετράτρο-φοι), όπως ακριβώς σε τέσσερις μέρη το γόριζαν άργότερα και οι Λατίνοι (quadrae). Στην Πομ-πεία, όμως, όπου επικρατούσαν η έλληνικές συνήθειες, όπως βλέπου-με ακόμα και σήμερα από τις ά-νασκαφές, το φωμί μοιραζόταν γενικώς σε δυτώ μέρη.

Στους Έβραίους πάλι χωστά-με μια πρακτική ανακάλυψη, ή ο-ποία όφειλεται στο μεταναστευτι-κό χαρακτήρα τους: τους κινη-τούς φούρνους του φωμιού. Είρατε δέ ποιά φωμιά έλεγαν οι Έβραίοι πρ ο σ σ ο ρ έ ς; Εκείνα που έδι-ναν το Σάββατο στους ιερείς τους, για να τα ελόγησουν στο ναό, θ-πιά να τα ελόγησουν και εμείς, που κάνουμε σήμερα κι' έμεις και που ήταν τότε δώδεκα για κάθε φυλή. Αυτά τα φωμιά, το κρατούσαν, φυσικά, και τα έρω-γαν οι ιερείς, όπως γίνεται και

σήμερα. Όσο για το προζύμι, αυτό θρέ-θηκε τυχαία, άγνωστο πότε άκρι-βώς. Κάποτε είχαν ξεχάσει ένα κομμάτι ζύμης που ζύμισε και φούσκωσε, κι' έτσι ανακαλύφθηκε η μαγιά. Το μόνο που ξέρουμε εί-νε ότι 172 χρόνια πρ Χριστού οι Φοίνικες έμαθαν τους Ρωμαίους να μεταχειρίζονται το προζύμι στην κατασκευή του φωμιού, κι' απ' τους Φοίνικες έπιασε το έμαθαν και οι Έλληνες, οι οποίοι ανακά-τεψαν τότε στη ζύμη μέλι, λάδι, έλαιον και βούτυρο. Την ίδια περίοδο έ-ποχή έμαθαν και να το...άλατι-ζουν.

Γι' αυτό το άλάτισμα του φω-μιού, έδω κι' εξήντα χρόνια έγι-ναν μεγάλες συζητήσεις, γιατί οι γιατροί τότε υποστήριζαν ότι το φωμί που ζυμώνεται με το νερό της θαλάσσης είναι το πιο υγιεινό απ' όλα. Σ' ένα Γαλλικό, λοιπόν, πλοίο που κατά το 1872-73 επέ-γαινε στον Άγιο Φραγκίσκο, έ-γινε το πρώτο μεγάλο πείραμα.

Το φωμί του πλοίου ζυμώθηκε με...θάλασσα κι' επί πέντε όλοκλη-ρους μήνες, που κράτησε το ταξεί-δι, οι 185 επιβάτες του πλοίου έ-τρωγαν απ' αυτό, δίχνω σ' άρρω-στήση κανείς τους. Μα το πείρα-μα αυτό δεν είχε κανένα πρακτι-κό αποτέλεσμα...

Το ά ν τ ί θ ω ρ ο πάλι, το φωμί το ελόγημένο από τον Ήρ-σο, άρχισε να μοιραζέται στην εκκλησία κατά τον όγδοο αιώνα. Άργότερα οι καθολικοί άρχισαν να μεταχειρίζονται τις άστρες της Θείας Εucharistias, τις όποιες μόνο ειδικά πρόσωπα είχαν το δι-καίωμα να τις φτειάχνουν.

Οι πρώτοι Ρωμαίοι του Ρομύ-λου έτρωγαν το σάρι όμό. Έπει-τα το έβραζαν, όπως τα κόλυβα, και κατόπιν το έζαφαναν κι' έφτετα-γόναν το γνωστό μας πλιγούρι. Άρ-γότερα πάλι το κοπανίζανε και το έκαναν γυλό. Μόνο δέ κατά το

400 π. Χ. έμαθαν να το αλέθουν, να το ζυμώνουν και να το φτειά-χνουν πητες κι' ύστερα τα συνηθι-σμένα φωμιά.

Τέτοια φωμιά, όμως, δεν ήταν σε κοινή χρήση, παρά μόνο κατά το 150 π. Χ. Οι Ρωμαίοι τότε έ-μαθαν και τους Γάλλους να φτειά-χνουν φωμί κι' από αυτούς τους τελευταίους έπειτα διαδόθηκε η κατασκευή του σ' όλη την Εύ-ρώπη.

Την εποχή του Αυγούστου στη Ρώμη υπήρχαν 329 φουρνάρηδες που έφτεαχναν κι' έφηναν φωμί, έγοντας δικούς τους μύλους στις όχθες του Τίβερι. Οι μύλοι αυτοί άπορο σκόφο τους, για να δου-λεύουν από το πρωί ως το βράδυ και να μη μπορούν να δοούν από το φούρνο, παρά μόνο κάθε Κυ-ριακή για να πάνε ν' άκούσουν την θεία λειτουργία. Είνε άποφρε-σιμένοι ακόμη να φορούν σταγιά ρούχα και να μη φέρουν έξω της ή άλλα όπλα.

Κατά τον 17ο αιώνα στο Πα-ρίσι ήταν δεκαπέντε άγορές φω-μιού.

Η Μαρία των Μεδίκων, άκο-λουθώντας το παράδειγμα των Φλωρεντινών, εισήγαγε πρώτη άρ-τή στο Παρίσι τη χρήση του άλα-τιμένου φωμιού, ακόμα δέ και τη μαγιά της μύρας. Αυτό το φωμί, όπως ήταν φυσικό, διαδόθηκε άμέ-σως σ' όλη τη Γαλλία και λεγό-τανε φωμί της βασίλισσας.

Με τον καιρό όμως, κάθε χώρα άρχισε να φτειάχνει με κάποιο ι-διαίτερο τρόπο το φωμί της και στην Ιταλία ειδικώς, κάθε πόλι είχε και το δικό της είδος, όπως το Μιλανέζικο παννέτονε, το Τυρολέζικο πτερμπρόττο, το παστίτρε του Παλέρμιου, το παντζιόλο της Ρώμης κλπ.

Και τώρα, είναι καιρός πάλι να παύει να δυο λόγια για την κα-τανάλωσι του φωμιού, ή όποια τα-κουσιάζει μεγάλες διαφοράς μετα-ξύ των έθνικων λαών. Μια στατιστική, λοιπόν, αναφέρει ότι η έβδομαδιαία κατανάλωσι του φωμιού, κατά μέσον όρο, κάθε Γερμανού, είναι 5.250 χιλιόγρ. Στη Γαλλία, είναι 4.425 χιλιόγρ. Στη Ρωσία 4.285 χιλιόγρ. Στην Δο-νία 4 χιλιόγρ. Στην Ολλανδία 3.870 χιλιόγρ. Στην Ιταλία 3.680 χιλιόγρ. Στην Ιαπωνία 3.400 χιλιόγρ. Καθώς έπιασε και στις Ήνωμένες Πολιτείες. Στην Πλά-τια και στην Νορβηγία είναι 3 χι-λιόγρ. Στην Άγγλια 2.850 χιλιό-γρ. και 2.750 χιλιόγρ. στην Αυστρία.

Καθώς βλέπετε, λοιπόν, πιδ πο-λύ φωμί άπ' όλους τρώνε οι Γερ-μανοί, έκτος θέβαια από έμάς και το λιγώτερο οι Αυστριακοί και οι Άγγλοι.

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΝΔΟΞΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ο ΠΑΡΑΜΑΓΕΙΡΟΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΜΕΓΑΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ

Η περιπετειώδης ζωή του Λούλλι. Στα μαγειρεία της πριγκιπίσσης Μονπανσιέ. Η πρώτες επιτυχίες. Η εθνομολογία του Λούλλι. Μουσικός και... γελωτοποιός του βασιλέως Λουδοβίκου 14ου. Πώς δημιουργήθηκε το μελόδραμα. Η μονοπωλίστρια του υπέρ του Λούλλι. Η τεραστιά ευνοία του βασιλέως Λουδοβίκου 14ου. Η αντίζηλιες των αυλικών. Η τελευταίες ημέρες του Λούλλι. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ιστορία του μεγάλου μουσικού Λούλλι είναι από τις πιο περιπετειώδεις που μπορεί να φανταστεί κανείς. Ο μικρός αυτός Φλωρεντίνος από όργανο φτωχόπαιδα που ήταν, καθώρθω-

σε μέσα σε λίγα χρόνια να πάρει μεγάλη θέση στην αυλή του Λουδοβίκου ΙΔ', να γίνει γραμματέας του Βασιλέως, να κυριαρχήσει επί είκοσι έτη ως μουσικός στη Γαλλία και να μείνει μέχρι σήμερα γνωστός κι' εν δόξας.

Ο Ιωάννης Βαπτιστής Λούλλι γεννήθηκε στη Φλωρεντία το 1633 από πατέρα μουλωνα. Όταν ήταν μικρός περνούσε όλον τον καιρό του γυρίζοντας στους δρόμους. Ένας μοναχός τον γνώρισε τότε, τον συμπάθησε, τον δίδαξε τις νότες της μουσικής και τον έμαθε να παίζει κιθάρα. Μ' αυτές τις λίγες μουσικές γνώσεις, ο μικρός Λούλλι περιφερότο και τραγουδούσε στις δόχες του 'Αργου.

Τον καιρό εκείνο, η Γαλλία πριγκιπίσσεια ντε Μονπανσιέ παρακάλεσε τον εξάδελφό της πριγκίπα ντε Γκλύξ, ο οποίος κατοικούσε στη Φλωρεντία, να της πάρει στο Παρίσι ένα μικρό Φλωρεντινό για να της μάθει την Ιταλική γλώσσα. Ο Ιππότης εξεπλήρωσε πρόθυμα την επιθυμία της και τον 'Απρίλιο του 1644, έφερε μαζί του στο Παρίσι το μικρό Λούλλι, ο οποίος ήταν τότε δεκατριών ετών.

Στην αρχή τοποθέτησαν το νεαρό Ιταλό ως παραμαγειρο στα μαγειρεία της πριγκιπίσσης. Μία μέρα, όμως, ένας από τους αυλικούς τον άκουσε να παίζει στη κιθάρα του μία ρωμάντζα δικιά του συνθέσεως, το περίφημο κατόπιν «Υπό το φως της Σελήνης».

Αυτό τον κατέπληξε και τον συγκίνησε τόσο, ώστε αποφάσισε να υποστηρίξει το Λούλλι για να σπουδάσει μουσική. Έτσι, απ' αυτό, ο Λούλλι άφησε τις κατσαρόλες της κουζίνας για να προδοσάται σε καμαριέρη της Αδής. Στη θέση αυτή έμεινε ως το 1652, οπότε τον πήραν να υπηρετεί ως καμαριέρης στην έγχρη. Η εξοχή, όμως, τον στενοχωρούσε και μία μέρα αποφάσισε να παραιτηθεί από τη θέση του και να πετάξει με τα δικά του φτερά! Ήταν τότε είκοσι έτών.

Με τη δόξα, τότε, ενός άλλου Ιταλού, του Λαζαρί, ο Λούλλι καθώρθωσε να εισχωρήσει στο μπαλέτο του Βασιλέως, ως χο-

ρευτής. Έκτος απ' αυτό, έπαιζε ως θιαλιστής και στην ορχήστρα. Ένα βράδυ γόρεψε τόσο θαυμάσια μπροστά στο νεαρό ακόμα Βασιλέα, ώστε τον ενθουσίασε και τον έκανε να τον αναλάβει υπό τη προστασία του.

Τότε εξεδηλώθησαν καλύτερα τα θαυμάσια καλλιτεχνικά προτερήματα του νεαρού μουσικού. Ήταν όμως πολύ συνετός. Αντί να μεθύσει από τις αλλεπάλληλες επιτυχίες, σκέφτηκε ότι το τίμημά του δεν στηριζόταν σε επιστημονική βάση και ότι έπρεπε πρώτα να σπουδάσει καλά και μεθοδικά τη τέχνη του.

Εσπούδασε, λοιπόν, επί δύο έτη τη μουσική τέχνη κάτω από τη φωτισμένη καθοδήγηση του μουσικοδιδασκάλου Μετρού και του Ζεγκού, έμαθε τους νόμους της αρμονίας και της συνθέσεως καθώς και το κλασικό. Και τότε μόνο επεδόθη με όλη του την ψυχή στο έργο του.

Ενώ παρίστανε στους χορούς της Αδής και ενθουσίαζε το Κοινό με τη χορευτική του τέχνη, συνέθετε συγχρόνως τη «Σκηνή της Κολάσεως της Ψυχής» και άλλα του έργα. Από τη στιγμή αυτή η φήμη του έφτασε στο κατώφλι. Όλο το Παρίσι θαύ-

μαζε το νεαρό συνθέτη, ο οποίος ήταν μιν κοντός και άσχημος, αλλά είχε εκφραστικότητα και συμπαθέστατη φυσιογνωμία.

Γελοτοποιός και εθνομολόγος εξ' ιδιουσυναρσίας, ήταν περιήγησης για την εξυγνάδα και τη γάρι της κουβέντας του. Τα είχε καλά με όλους, με τους αυλικούς, καθώς και με τους μικρότερους ήθοποιους του θιάσου.

Το 1661 διορίστηκε επόπτης της μουσικής. Τα έργα του ήταν γνωστά πεία στους αριστοκρατικούς κύκλους, καθώς και στο λαό και ο Λουδοβίκος 14ος τον θεωρούσε ως το γαϊδεμένο παιδί της Αδής. Τον έκανε όλα τα κατήγενη.

Την εποχή αυτή ο Λούλλι κατώρθωσε να αποκτήσει και τη γαλλική υπηκοότητα.

Κατόπιν σκέφτηκε να παντρευτεί. Ο γάμος του με την Μαντελάν Λαμπέρ, έγινε παρουσία του Βασιλέως, της Βασιλομήτορας και άλλης της Αδής. Ο Βασιλέως τον διώρισε τότε αρχιμουσικό της Βασιλικής Οικογενείας και του χάρισε εισόδημα 30.000 λίρες το χρόνο!

Από την εποχή αυτή ο Λούλλι δεν έπαυε να συνθέτει διαρκώς. Τότε ήταν που συνέθεσε και το περίφημο εκείνο μπαλέτο για

τις κωμωδίες του Μολιέρου, που τον κατέστησαν διάσημο.

Ο Λούλλι ως μουσουργός ήταν εργατικότητα κι' ευφύετατος κι' έδιδε πάντα με τα γούστα του Κοινού. Τα καλύτερά του έργα ήταν τα μπαλέτα: «Βρος Ιατρών», ο «Αρχοντοχωριάτης», ο «Φιλάργυρος», το «Μπαλέτο των Νυμφών» κ.τ.λ.

Στον «Αρχοντοχωριάτη» ο Λούλλι εισήγαγε το «Τουρκικό Μπαλέτο» γιατί τότε τα ανατολίτικα και πρό παντός τα Τουρκικά μόδα και θέματα στην τέχνη, ήταν πολύ της μόδας στη Γαλλική Αδλή. Στο ίδιο έργο ο Λούλλι υποκρίθηκε ο ίδιος τον κωμικό ρόλο του Μουφτή τόσο ώρτα, ώστε προκάλεσε τα άκρατα γέλια και το θαυμασμό του Βασιλέως, ο οποίος τον συνεάρη ενώπιον άλλης της Αδής.

Αλλά ο Λούλλι, με το ανήσυχο και δραστήριο πνεύμα του, δεν μπορούσε να άρκεσται σ' αυτές μονάχα τις ασχολίες. Άρχισε συγχρόνως, με τα χρήματα που κέρδιζε απ' την τέχνη του, να αναμιγνύεται σε μεγάλες επιχειρείς, ή όποιες του απέφεραν μεγαλύτερα κέρδη κι' έτσι καθώρθωσε να χτίσει ένα παλάτι αληγινό κι' ένα ιδιόκτητο θέατρο.

Η επιχειρησής του όμως ούτως δεν τον απασχολούσαν εξ' ολοκλήρου. Την ίδια εποχή έβριχε να νέα εκδήλωση μουσικής τέχνης, το μελόδραμα. Η φαντασία του δαιμονίου καλλιτέχνου του διακρόνισε να αντικαταστήσει τα μπαλέτα της Αδής και τα μπαλέτα των κωμωδιών, που μόνο αυτός είχε καλλιεργήσει ως τότε, με δρόμα συνοδευόμενο από μουσική, χορούς και συμφωνίες, που παιωνότο κατά την έκταlesi του έργου.

Το νέο αυτό είδος εφαρμόστηκε στην «Ψυχή», της οποίας το λιμπρέτο έγραψε ο Κορνήλιος με τη συνεργασία του Μολιέρου. Το έργο αυτό ετέθη από πλήρη επιτυχία.

Ο Λούλλι, ο οποίος ήταν πονηρότατος, όταν είδε αυτή την επιτυχία, έζητησε από τον Βασιλέα να του δοθεί το μονοπώλιο των παραστάσεων του Μελοδράματος. Ο Βασιλέας έδωσε, στην αρχή, αλλά ο Λούλλι τον απείλησε ότι δεν θα ξαναπατούσε σ' ανάγκη. Η απειλή αυτή ήταν τρομερή για το Λουδοβίκο. Θα έκανε έτσι το γελωτοποιό του, γιατί χρεία γελωτοποιού έκτελούσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη.

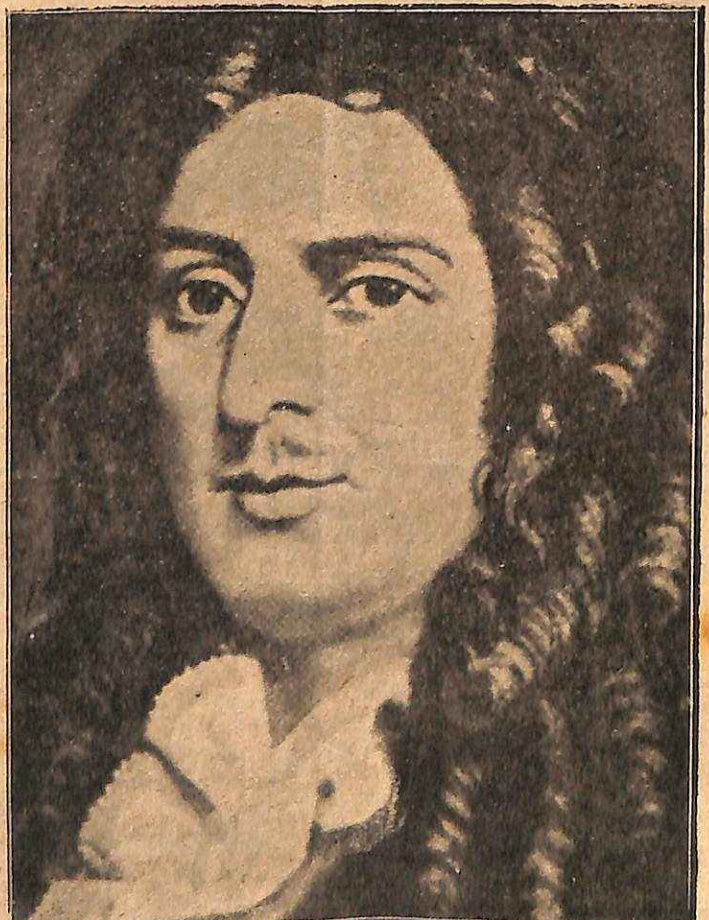
Ο Λούλλι, ο οποίος ήταν πονηρότατος, όταν είδε αυτή την επιτυχία, έζητησε από τον Βασιλέα να του δοθεί το μονοπώλιο των παραστάσεων του Μελοδράματος. Ο Βασιλέας έδωσε, στην αρχή, αλλά ο Λούλλι τον απείλησε ότι δεν θα ξαναπατούσε σ' ανάγκη. Η απειλή αυτή ήταν τρομερή για το Λουδοβίκο. Θα έκανε έτσι το γελωτοποιό του, γιατί χρεία γελωτοποιού έκτελούσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη.

Ο Λούλλι, ο οποίος ήταν πονηρότατος, όταν είδε αυτή την επιτυχία, έζητησε από τον Βασιλέα να του δοθεί το μονοπώλιο των παραστάσεων του Μελοδράματος. Ο Βασιλέας έδωσε, στην αρχή, αλλά ο Λούλλι τον απείλησε ότι δεν θα ξαναπατούσε σ' ανάγκη. Η απειλή αυτή ήταν τρομερή για το Λουδοβίκο. Θα έκανε έτσι το γελωτοποιό του, γιατί χρεία γελωτοποιού έκτελούσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη.

Ο Λούλλι, ο οποίος ήταν πονηρότατος, όταν είδε αυτή την επιτυχία, έζητησε από τον Βασιλέα να του δοθεί το μονοπώλιο των παραστάσεων του Μελοδράματος. Ο Βασιλέας έδωσε, στην αρχή, αλλά ο Λούλλι τον απείλησε ότι δεν θα ξαναπατούσε σ' ανάγκη. Η απειλή αυτή ήταν τρομερή για το Λουδοβίκο. Θα έκανε έτσι το γελωτοποιό του, γιατί χρεία γελωτοποιού έκτελούσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη.

Ο Λούλλι, ο οποίος ήταν πονηρότατος, όταν είδε αυτή την επιτυχία, έζητησε από τον Βασιλέα να του δοθεί το μονοπώλιο των παραστάσεων του Μελοδράματος. Ο Βασιλέας έδωσε, στην αρχή, αλλά ο Λούλλι τον απείλησε ότι δεν θα ξαναπατούσε σ' ανάγκη. Η απειλή αυτή ήταν τρομερή για το Λουδοβίκο. Θα έκανε έτσι το γελωτοποιό του, γιατί χρεία γελωτοποιού έκτελούσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη. Ο Βασιλέας έδωσε σ' ανάγκη.

Ο Λούλλι.

αντέβαινε. Ο Βασιλέας του είπε τότε όρθο κορτά:

— Δέν ένωω να χάσω το Λούλλι... Με κάνει να γελώ. Με διασκεδάζει!...

Έτσι, απ' αυτό ο Πρωθυπουργός υπέκυψε και τα σχετικά έγγραφα της μονοπωλίσσεως του Μελοδράματος υπεγράφησαν το 1672.

Η νέα αυτή βασιλική ευνοία στο Λούλλι περιώριζε τόσο πολύ την ελευθερία των ήθοποιων και των μουσικών, ώστε αυτός ο Μολιέρος, που ήταν συνεργάτης του Λούλλι, αναγκάστηκε να του κάμει δικαστική αγωγή. Φυσικά, ένίκησε ο Λούλλι, αλλά η επιτυχία του αυτή τον έκανε αντιδημοτικό.

Η ν. ντε Σεβινιέ έγραψε, την εποχή αυτή, για το νέο μελόδραμα του Λούλλι:

«Λένε ότι το τελευταίο έργο του Λούλλι είναι ανώτερο κάθε προγραφής. Ο Βασιλέας δέν λείπει από τις παραστάσεις καμιά βραδιά. Ο Λούλλι θα κερδίσει ασφαλώς πάσα φορά...»

Αργότερα ο Λουδοβίκος 14ος άρχισε να δείχνει ιδιαίτερη αδυναμία προς τη θρησκευτική μουσική και έπεφόντισε τον εθνομόνο του να συνθέσει θρησκευτικά μουσικά έργα. Ο Λούλλι δέν άνηθήκε. Άλλαξε όμως σχολή και επεδόθη στη σοδορή μουσική. Κατόπιν της επιτυχίας, που έση μείωσε και στο είδος αυτό, ο Βασιλέας τον διώρισε γραμματέα του. Η θέσις αυτή ήταν περιζήτητη και προκάλεσε το φθόνο. Η άνηγάντη της Αδής εναντίον του Λούλλι ήταν πολύ μεγάλη. Ο Λουδοβίκος, όμως, δέν έδινε καμιά σημασία στο θόρυβο αυτό κι' μία μέρα είπε σε μερικούς αυλικούς: επί παρουσία και του ίδιου του Λούλλι:

— Αυτός ο γελωτοποιός, που ένε ακόμα ζαλισμένος από τις τομίες, άζει να γίνει εθνομολός με νέα του θέσι. Άν είναι... τσαρλάνος, δέν σημαίνει τίποτε.

— Και σεις το ίδιο θα κάνατε Μεγαλειότατε, αν μπορούσατε, θπάντησε με τη γνωστή του θρασύτητα ο Φλωρεντινός.

Από την εποχή, όμως, του διορισμού αυτού, το άστρο του Λούλλι άρχισε να δύει. Μία άγνωστη ασθένεια, ο διαβήτης ίσως, τον κατέβαλε.

Θέλοντας, έντοτοις, να φανεί ευχάριτος στο Βασιλέα, διοργάνωσε μία δολογία, στην οποία έλαβαν μέρος 150 μουσικοί. Ένα διόθυσε με όρη την ορχήστρα, γτύπησε με την έδωνη μπαγκέτα το δεξί του πόδι. Η μικρή αυτή πληγή του κατόπιν έμολύνθη τόσο ώστε ο γιατρός, που τον νοσήλευε θέλησε να του κόψει το πόδι ως το γόνατο.

Ο Λούλλι άνήθηκε. Άλλο αυτό το στοίχισε τη ζωή. Όταν έγνωσε το θάνατο να πλησιάζει, έζητησε έναν ιερέα για να εξομολογηθεί. Ο ιερέας όμως άπαίτησε να σιγή το χειρόγραφο του τελευταίου μελοδράματός του, γιατί θανε σε ηλικία πενήντα-εσσών έτών, θύμα του επαγγέλματός του.

Εννοια σου, μην άνησχεις άπάντησε ο άρρωστος. Έχω κα δούτερο αντίγραφο του έργου.

Ο παράδοξος αυτός άνθρωπος, που είχε ανέλθει τόσο ψηλά με τις αλλεπάλληλες επιτυχίες του, πέθανε σε ηλικία πενήντα-εσσών έτών, θύμα του επαγγέλματός του.

Ο Λούλλι άνήθηκε. Άλλο αυτό το στοίχισε τη ζωή. Όταν έγνωσε το θάνατο να πλησιάζει, έζητησε έναν ιερέα για να εξομολογηθεί. Ο ιερέας όμως άπαίτησε να σιγή το χειρόγραφο του τελευταίου μελοδράματός του, γιατί θανε σε ηλικία πενήντα-εσσών έτών, θύμα του επαγγέλματός του.

Ο Λούλλι άνήθηκε. Άλλο αυτό το στοίχισε τη ζωή. Όταν έγνωσε το θάνατο να πλησιάζει, έζητησε έναν ιερέα για να εξομολογηθεί. Ο ιερέας όμως άπαίτησε να σιγή το χειρόγραφο του τελευταίου μελοδράματός του, γιατί θανε σε ηλικία πενήντα-εσσών έτών, θύμα του επαγγέλματός του.

Ο Λούλλι άνήθηκε. Άλλο αυτό το στοίχισε τη ζωή. Όταν έγνωσε το θάνατο να πλησιάζει, έζητησε έναν ιερέα για να εξομολογηθεί. Ο ιερέας όμως άπαίτησε να σιγή το χειρόγραφο του τελευταίου μελοδράματός του, γιατί θανε σε ηλικία πενήντα-εσσών έτών, θύμα του επαγγέλματός του.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο φιλάργυρος τραπέζιτης και το αυτό γραφο του Δουμά. Μία ανήθικη άγοραπωλεία. Ο 'Ανατόλ Φράνς και η άνετη κυρία. Ο Μποντε λαίρι αυτόκλητος συνδαιτημών. Τι έκανε για να εξαπατά τον εαυτό του ότι έφαγε περίφημα. Τα έκλεκτα πούρα του 'Οσκάρ Ουάιλντ, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο 'Αλέξανδρος Δουμάς πατήρ κάποτε που βρισκόταν σε φριχτή άπενταρία, έστειλε σε κάποιον γνώριμό του τραπέζιτη ένα γράμμα και του ζήτησε να του δώσει πενήντα φράγκα. Ο τραπέζιτης, τρομερά φιλάργυρος καθώς ήταν, τον άνήθηκε. Κι' όμως το ίδιο βράδυ παρέθεσε γεύμα σε μερικούς συναδέλφους του. Μετά τα έπειδωρα άρχισαν να συζητούν, μεταξύ των άλλων, και για τη αξία των αυτογράφων, διασήμων άνδρων.

— Έγώ, είπε ο τραπέζιτης, κατέχω ένα αυτόγραφο του Δουμά. Πόσο λένε να αξίζει;

Και τους έδειξε το γράμμα, που είχε λάβει το πρωί από το συγγραφέα των «Τριών Σωματοφυλάκων».

— Έγώ δίνω γι' αυτό 100 φράγκα, είπε ένας από τους συνδαιτημόνας. Το πουλάτε;

— Βεβαίως το πουλώ.

Και πράγματι το πουλήσε εκείνη τη στιγμή τσεπώνοντας τα 100 φράγκα, χωρίς να στείλει, ο άρχιός, ούτε μία πεντάρα στο Δουμά!...

Σε κάποιον παλαιόβιβλιοπωλείο του προαστείου του Αγίου Ονορίου ο 'Ανατόλ Φράνς βρήκε σε μία κυρία, που του την είχαν συστήσει κάποτε σ' ένα σαλόνι. Η κυρία, μόλις είδε το μεγάλο συγγραφέα, έσπευσε άμέσως να τον χαιρετίσει και να του εκφρά-

φανατικός και έπεμεινε. Διαφορετικά δέν θα του έδινε τη Θεία Μετάληψη. Ο Λούλλι του έδειξε τότε το συρτάρι, όπου βρισκόταν το πολύτιμο χειρόγραφο. Και ο έρεός το πήρε και ττόριξε στη φωτιά. Ένας από τους θαυμαστές του μεγάλου μουσουργού εξέφρασε ύστερα από λίγο τα παρρηγόνα του γι' αυτήν την ιεροσυλία εις βάρος της τέχνης.

— Τρελλάθηκες, Λούλλι; του είπε. Άκουσε αυτόν τον άθλιο παπά και τον άφησε να καταστρέψει ένα άριστο έργο;

— Έννοια σου, μην άνησχεις άπάντησε ο άρρωστος. Έχω κα δούτερο αντίγραφο του έργου.

Ο παράδοξος αυτός άνθρωπος, που είχε ανέλθει τόσο ψηλά με τις αλλεπάλληλες επιτυχίες του, πέθανε σε ηλικία πενήντα-εσσών έτών, θύμα του επαγγέλματός του.

σι τους θαυμασμούς της. — Και ποιά από τα βιβλία μου σάς άρέσει περισσότερο, κυρία; — Σας λυπάμαι πολύ, αγαπητέ μου Πουσέν, που δέν έχετε ούτε ένα καν όπρητό.

— Και έγω, άπάντησε ο Πουσέν, σας λυπάμαι πολύ περισσότερο, έκλαμπρότατε, γιατί έχετε τόσους πολλούς.

— Άκριβώς! "Ω τι θαύμα! Τι άριστο έργο! Άναφώνησε κυρία.

Ο Φράνς κατάλαβε από το ύφος της ότι τον άγνοούσαν όλους διόλου. Για να δεσπονή, λοιπόν, περισσότερο όρθηκε έναν τίτλο ένος έργου, που δέν έγραψε ποτέ, και την έρώτησε:

— Όχι!

— Τότε, λοιπόν, θα σου κάνω έγω συντροφιά.

Ο Σών, ο περίφημος τύπος της Μπωντελαίρ άφηγείται ότι κάποτε ο Μπωντελαίρ τον είχε προσκαλέσει σε γεύμα. Μόλις έκατσαν στο τραπέζι, ένας όπρητός έφερε ένα κομμάτι θαυμάσιο τυρί και μία μποτίλια έκλεκτο κρασί του Μπορντό.

— Από τα έπειδωρα θ' άρχίσουμε; άπάντησε κατάπληκτος ο Σών.

Ο Μπωντελαίρ τότε του άπάντησε ότι έπειδή ήταν πολύ λαίμαργος κι' έκλεκτικός στα φαγητά του, χωρίς όμως να μπορεί να παραθέτει γεύμα άντάξιο της όρεξής του, έκανε πάντοτε έτσι για να σχηματίσει την ιδέα ότι άπολαύει ένα θαυμάσιο γεύμα, του όποιου όλα τα άνυπαρκτα φαγητά ήταν ύπεροχα σαν το κρασί και το τυρί.

Το παραπάνω ανέκδοτο του Μπωντελαίρ μάς θυμίζει έν άλλο του 'Οσκάρ Ουάιλντ. Όταν ο μεγάλος αυτός Άγγλος αισθητικός άπεφυλακίσθη, πήγε μία μέρα στον παλιό του καπνοπώλη και ζήτησε να αγοράσει ένα από κείνα τα έκλεκτα πούρα, που κάπνιζε τον παλιό ευτυχημένο καιρό.

Ο καπνοπώλης του άπάντησε ότι δέν είχε απ' αυτά, μπορούσε όμως να του δώσει άλλα κατωτέρως ποιότητας με 15 μόνον φράγκα το ένα.

Ο Ουάιλντ τότε άγόρασε ένα απ' αυτά, του το πλήρωσε όμως 20 φράγκα για ναχη την έντύπωσι ότι κάπνιζε από τα παλιά έκλεκτα πούρα του.

ΜΙΚΡΑ ΔΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΤΟΥ ΖΩΓΓΑΦΟΥ

ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΠΑΓΙ

ΗΜΑΙΜΕ-

ΝΟΣ από τὰ

γρόνια και

γυρτός, στη-

ρίζομενος με

τὸ ἐνὰ χέρι

του στὸν ὄμο

τοῦ ὕψους

αὐτοῦ καὶ

ἀκολουθοῦμε

νος ἀπὸ τὸ ὅ

μαῦρους ντυ-

μένους στὰ

κόκκινα, δὴ

μαῦρους σὲ

ματωφύλα καὶ

ποὺ ἐπαγρυ-

πνοῦσαν στὴν

ἀθλία του β-

παρεῖ, ὁ Ρο-

δόλφος Μπα-

λῶνα, δὸν ἔ-

χει τὸν ὄμο

αὐτοῦ καὶ τὴν

καρδιά του.

Πρόσεξε ὁμοῦς :

Θέλω τὴ γυναίκα

ποὺ θὰ ζωγραφίσῃς

νὰ εἶναι ἡ ὁ-

μοῦ.

— Ἐξοφλοῦμαι

νὰ μὴν ἔχῃς

εἰδήσεις ἀπὸ τὴ

μνηστὴ σου ;

— Ναι, ἀργοντά

μου !

Τὰ γέλια τοῦ νέου

ἐπιδόσαν ἀπὸ

τὴν συγγίνην.

καθὼς εἶπε τὰ

λόγια αὐτά, καὶ

δύσκολα κίνησαν

ἐξάσκησιν ἀπὸ

τὰ ὀλίγα μὲνα

αὐτά.

— Ἄν εἶπε πεθάνει,

θ' ἀνακά-

λυταν τὸ σῶμα

της... ἐξακολού-

θησε ὁ δούξ Ρο-

δόλφος. Ἐκάρδια

τῆς γυναίκας

εἶπε εὐμετάβλη

τῇ !... Ἰσως ἐγκατέλειπε

ἐκούσιος τοὺς

γονεῖς της. Μὴν

ἀντὶ τῆς ζωῆς

της. Κάποιος

ἀντὶ τῆς ζωῆς

αὐτοῦ θὰ τὴν

προστα-

τεῖ.

— Τὴν προτιμῶ

νεκρὴ, παρὰ

ἀντιμασμένη !

Φιθύρισε ὁ

— Ἰσως πεθάνει,

θ' ἀνακά-

λυταν τὸ σῶμα

της... ἐξακολού-

θησε ὁ δούξ Ρο-

δόλφος. Ἐκάρδια

τῆς γυναίκας

εἶπε εὐμετάβλη

τῇ !... Ἰσως ἐγκατέλειπε

ἐκούσιος τοὺς

γονεῖς της. Μὴν

ἀντὶ τῆς ζωῆς

της. Κάποιος

ἀντὶ τῆς ζωῆς

αὐτοῦ θὰ τὴν

προστα-

τεῖ.

— Τὴν προτιμῶ

νεκρὴ, παρὰ

ἀντιμασμένη !

Φιθύρισε ὁ

ζωγράφος.

— Ἄν εἶπε πεθάνει,

θ' ἀνακά-

λυταν τὸ σῶμα

της... ἐξακολού-

θησε ὁ δούξ Ρο-

δόλφος. Ἐκάρδια

τῆς γυναίκας

εἶπε εὐμετάβλη

τῇ !... Ἰσως ἐγκατέλειπε

ἐκούσιος τοὺς

γονεῖς της. Μὴν

ἀντὶ τῆς ζωῆς

της. Κάποιος

ἀντὶ τῆς ζωῆς

αὐτοῦ θὰ τὴν

προστα-

τεῖ.

— Τὴν προτιμῶ

νεκρὴ, παρὰ

ἀντιμασμένη !

Φιθύρισε ὁ

ζωγράφος.

— Ἄν εἶπε πεθάνει,

θ' ἀνακά-

λυταν τὸ σῶμα

της... ἐξακολού-

θησε ὁ δούξ Ρο-

δόλφος. Ἐκάρδια

τῆς γυναίκας

εἶπε εὐμετάβλη

τῇ !... Ἰσως ἐγκατέλειπε

ἐκούσιος τοὺς

γονεῖς της. Μὴν

ἀντὶ τῆς ζωῆς

της. Κάποιος

ἀντὶ τῆς ζωῆς

αὐτοῦ θὰ τὴν

προστα-

τεῖ.

— Τὴν προτιμῶ

νεκρὴ, παρὰ

ἀντιμασμένη !

Φιθύρισε ὁ

μαζιλάρη ἀπὸ

μαῦρο μεταξὺ, ἡ

κόρη ἔστειλε ἀκίνητη,

χλωμή, σάν

νὰ ἦταν τὸ ἀγαλμα

τοῦ αὐτοῦ

της. Τὰ κλεισμένα

της μάτια δὲν

ἄνοιξαν. Ὁ δὲ

ζωγράφος, εἶπε

καλὰ ὅτι τὰ

μαῦρα τῆς

ἐκείνης τὴν

ἐκείνην, ἔντυναν

δὴν τὴν

ἀντὶ τῆς ζωῆς

της. Κάποιος

ἀντὶ τῆς ζωῆς

αὐτοῦ θὰ τὴν

προστα-

τεῖ.

— Τὴν προτιμῶ

νεκρὴ, παρὰ

ἀντιμασμένη !

Φιθύρισε ὁ

ζωγράφος.

— Ἄν εἶπε πεθάνει,

θ' ἀνακά-

λυταν τὸ σῶμα

της... ἐξακολού-

θησε ὁ δούξ Ρο-

δόλφος. Ἐκάρδια

τῆς γυναίκας

εἶπε εὐμετάβλη

τῇ !... Ἰσως ἐγκατέλειπε

ἐκούσιος τοὺς

γονεῖς της. Μὴν

ἀντὶ τῆς ζωῆς

της. Κάποιος

ἀντὶ τῆς ζωῆς

αὐτοῦ θὰ τὴν

προστα-

τεῖ.

— Τὴν προτιμῶ

νεκρὴ, παρὰ

ἀντιμασμένη !

Φιθύρισε ὁ

ζωγράφος.

— Ἄν εἶπε πεθάνει,

θ' ἀνακά-

λυταν τὸ σῶμα

της... ἐξακολού-

θησε ὁ δούξ Ρο-

δόλφος. Ἐκάρδια

τῆς γυναίκας

εἶπε εὐμετάβλη

τῇ !... Ἰσως ἐγκατέλειπε

ἐκούσιος τοὺς

γονεῖς της. Μὴν

ἀντὶ τῆς ζωῆς

της. Κάποιος

ἀντὶ τῆς ζωῆς

αὐτοῦ θὰ τὴν

προστα-

τεῖ.

Σιγά-σιγά τὸ

ἀναμενόμενο

ἔργο

δημιουργήθηκε.

Ἦταν τόσο

τέλεια ἡ

ζωγραφία, ὥστε

τὸ ἀκίνη-

το σῶμα, ποὺ

παρίστανε,

εἶχε πε-

ρισσότερη

ζωὴ ἀπὸ τὸ

ζωντανό

σῶμα τοῦ

μοντέλλου.

Ὁ τύραννος

περνοῦσε

δὴν τὴν

ἡμέρα του

στὸ ἐργαστή-

ριο τοῦ

ζωγράφου,

μὴ ἀνεχόμενος

ἀπὸ τὴν

ἀσθένειαν

τοῦ

ζωγραφισμένου

σώματος,

τὴν παρουσία

κανενὸς

ἄλλου ἐκτὸς

ἀπὸ τὸν

ζωγράφον

καὶ τὴν

μνηστὴ

αὐτοῦ.

Οἱ δύο νέοι,

παρὰ τὸ

μῖσος τὸν

ἐναντίον τοῦ

τύραννου,

ἦσαν ἐν

μέρει καὶ

εὐτυχεῖς :

Ἐκεῖνος

γιατὶ εἶχε

ἐξαγοράσει

ἀνεπαρκῆ

τὴν

μνηστὴ του

καὶ ἐκείνη

γιατὶ, παρ'

τὸν ὅτι ἔ-

χεν τὸν

ζωγράφον,

εἶχε περ-

σώσει τὴν

ἀντὶ τῆς

ζωῆς της.

Ὁ δὲ

ζωγράφος,

εἶχε περ-

σώσει τὴν

ἀντὶ τῆς

ζωῆς της.

Ὁ δὲ

ΤΑ ΑΠΙΣΤΕΥΤΑ

ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΣ «ΤΕΜΠΕΛΑΝΑΣ»

Ὁ πῶς τεμπέλης

ἀνθρώπος τῶν

αἰώνων ὕψιρος

ἀσφαλῶς ὁ

«Ἀγ-

γλος Τζαίμης

Θόμσον. Ὁ

ἀνθρώ-

πος αὐτός,

ἐνῶ ἦταν

καθ' ὅλα ὁ

γινέστας,

ἔπεσε μιά

μέρα τοῦ

1897 στὸ

κρεβάτι του,

μὲ τὴν

ἀκλόνητη

ἀπόφασιν

νὰ περάσῃ

ἐκεῖ

δὴν τὴν

ὕπολοιπὴ

ζωὴ του.

Καὶ

πραγματοποίη-

σε ὁ ἀθεόφο-

βος τὴν

ἀπόφασιν

αὐτοῦ ἐπὶ

εἰκοσιεννέα

δολάρια

χρόνια

ἀπὸ τὸν

ἐπί-

γειο αὐτοῦ

Παράδεισον

τῆς ἀπολύ-

της

τεμπέλειας.

Σ' ὅλο αὐτὸ

τὸ διάστημα

τὸν

ἐ-

τρεψε ἡ

γοηδία

αὐτοῦ, καὶ

ἐ-

πειθὴ δὲν

ἐξοῦσε

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΑΠΟΓΟΝΤΕΥΜΕΝΗ

Μόλις η Κλαίρεττ μπήκε στο κομψό της σαλονάκι, έκλεισε την πόρτα, την διπλοκλείδωσε και κάθισε κατόπι μπρος στο γραφειάκι της, διαβάζοντας ένα θλιμμένο στεναγμό. Απομυσε λίγες στιγμές σκεπτική. Μαύρες ιδέες κυκλοφορούσαν στο κουρασμένο της μυαλό, κι η θλίψη ζωγραφίστηκε ολοκάθαρα στα άρτια και γλυκά γαλιανά ματάκια της. Έγερσε τέλος το μετωπό της, έπινε κάποιο αναψυκτικό, κι άρχισε να γράφει.

Κύριε...

Πόσο μου είναι λυπηρό και πόσο μου κοστίζει να σας λω (κυρίως), ε-σας, που μέχρι προχθές ακόμα, το θεωρούσα ως τη μεγαλύτερη μου ε-τυχία να σας φωνάζω «αγαπημένη μου»!

Πόση διαφορά, Θεέ μου!... Σας φώναζα «αγαπημένη μου» κι αυτές, η δού, η τόσο άγνης λεζούλες, μου ήσαν υπεραρκετές για να έκφρασα τη λαχτάρα μου και την άγνη αγάπη μου για σας.

Ένω τώρα;... Πόσο είναι σκληρό κι απογοητευτικό τώρα, για μια αθώα κι ανήλικη από κοσμο νεαρή γυναίκα, να νοιώσει ξαφνα πως ο σύζυγός της δεν ήταν τίποτε άλλο, παρά ένας κοινός άπατεων της αγάπης!...

Σκληρός ο χαρακτήρισμός, ε;... Όμα τα λόγια, κι ο ολογυμνη ή τραγική αλήθεια, ε;...

Κι όμως είναι η αμείλιχτη α-λήθεια... Μή μου διαμαρτύρεστε, καλέ μου κύριε και σύζυγέ μου. Σας μιλάω απ' τα χείλη του τάφου, μέσα στον οποίο θεληματικά ή μωό σε λιγάκι κι έ-τσι, στην υπέρτατη αυτή στιγμή, μονάχα ωμές αλήθειες έχω την υποχρέωση να εξομολογώ...

Μά δε πάρομαι τα πράγματα απ' την αρχή: Μου δώσατε πριν δυό χρόνια τ' έ-νομά σας, παίροντάς με απ' την α-καλιά της στοργικής μου μητερότητας, κι εγώ σας χάρισα άμεσως ανυστερό-βουλα, ολόκληρη την λευκή κι άκη-λιδωτη ψυχή μου...

Τι ζήτησα για αντάλλαγμα της ε-υχάριστης αυτής θυσίας μου, στο βω-μο της αμοιβαίας μας αγάπης και της κοινής μας συμβίωσης;...

Τίποτε βέβαια παραπάνω, από λί-γη τρυφερότητα εκ μερως σας, μπρος στη δική μου τελεία άφροσύνη, κι ά-πό έναν στοιχειώδη σεβασμό εκ με-ρως σας στις σχετικές υποχρεώσεις εκτιμήσεως και πίστωσης, που αναλά-βατε απέναντί μου, δίνοντας βραβεί-ο πρόχαρι γι' αυτό στο Θεό, την ώρα που με παίρνατε γυναίκα σας.

Ήρθαμε μετά το γάμο μας στο Παρίσι. Με πληρωμένη την παιδική σχεδόν ψυχή μου χωριστά απ' τους καλούς γονείς μου, με γρήγορη πα-ρηγορήση κοντά σας. Μ' αναγκάζα-τε αλλωστε να το κάνω αυτό το και-νοβόριο μου καθήκοντα απέναντί σας, κι' η... η... άπειρη αγάπη που νουνο-ι-θα πειρά για σας!

Οι μήνες κυλούσαν τρισευτυχισμέ-νοι για μένα, «κύριέ» μου... Ωστόσο, αν και ήμουν τυφλή απ' την άπειρη-τη εμπιστοσύνη μου σε σας, δεν υπό-σασα να ξεχάσω από τη ματιά μου μερικά—λιγάκι υποπτε—κινήματα σας. Μά και πάλι τα συχώρεσα, και σφάλισα θεληματικά τα μάτια μου...

Πέρασαν κι' άλλοι μήνες; Κι' όσο περνούσαν οι μήνες, τόσο η έρημη καρδιά μου πονούσε και περισσότερο. Την έσκαζαν η μαύρες υποψίες—ά-ρίστες, στην αρχή, πη σίγουρες κα-τόπιν.

Αρχίσατε να περνάτε τις νύχτες σας έξω. Κι' όταν εγώ το πρωί ξυ-πνούσα και δεν σας έβλεπα πλάι μου, δάκρυα πικρά πλημμύριζαν τη μέτια μου...

Θυμάστε τέλος την άπαισία για μέ-να εκείνη μέρα, κατά την οποία θρε-θήκατε απέναντί μου αποσπώμενα, στην είσοδο του Δάσους της Βουλώ-νης, έχοντας στο μπράτσο σας τρυ-φερά στηνιγμένη μια άμορφη, κομψο-ντυμένη νεαρή κυρία;...

Κι' όταν εγώ ξυπνούσα και δεν σ' έβλεπα στο πλάι μου...

Την αφήσατε άμεσως μόλις μ' εί-δατε μονάχη, μουρμουρίζοντας της κα-κίας, συγγιμένους, και τρέξατε κοντά μου χλωμασμένους. Σας ρώτησα: —Ποιά είν' αυτή, που συνοδεύετε;

Και σεις μου απαντήσατε, κομπι-ζοντας τα λόγια σας: —Μια κυρία μηχανικού... Ζητάει διαζύγιο απ' τον άνδρα της, και με συμβουλευόμαστε αυτές τις μέρες σχετι-κώς με τις διατυπώσεις.

Σας πίστεψα. Θέλησα να σας πι-στώσω, γιατί πιστεύοντάς σας εκείνη τη στιγμή, έννοιωθα στην ψυχή μου μια ανακούφιση ανέκφραστη.

Φανταστήστε την έκπληξή μου ό-μως, όταν είδα έπειτα από καμιά εβδομάδα στον κινηματογράφο, μια νεόγυλητη ταινία του Γκωρνό, μέσα στην οποία έπαιζε κάποιο δευτερεύ-οντα ρόλο μια νεαρή κυρία, που ομοί-αζε καταπληκτικά με εκείνη τη «κιά κυρία μηχανικού»!

Φρένιασα απ' το κακό μου και πη-γα στο στούντιο του Γκωρνό άμέσως. Κι' όταν με δέχτηκε στο καμπαρί της ή νεαρή αυτή κυρία, την οποία ζήτησα απ' το βουρνό, έμαθα τότε, φίλε μου, αυτά τα τρία πράγματα:

Πρώτον, ότι δεν ήταν καθόλου μια κυρία μηχανικού, πούθελε διαζύγιο, και ζητούσε γι' αυτό τις σχετικές συμβουλές του δικηγόρου συζύγου μου. Δεύτερον, ότι ήταν η πατήνισ-στη για τις τρέλλες της Λούσυ Ντα-νάλ, ήθοποιος του κινηματογράφου. Και τρίτον, ότι ξεμάλισε τον σύζυγό μου θηλά της, γιατί στο πορτοφόλι που μονάχα απόδρασε κι' αποδύλασε!

Θέλετε να μάθετε και τα ίδια της τα λόγια, επάνω σ' αυτό το ζήτημα; 'Ακούστε τα και κοκκινίστε, όπως κοκκινίσα κι' εγώ από ντροπή, παρ' όλο που νουνοίωσα τη στιγμή εκείνη τις φλέβες μου να στερεούνται: —Λυπούμαι πολύ, κυρία μου, που

ζα καταπληκτικά με κίνηη τη «κιά κυρία μηχανικού»!

Να ξαναπιάω στη Λούσυ πάλι; 'Α-κόμα το μετωπό μου, το καίνα ιδονη-ρά κι' αμείλιχτα τα τόσο περιφρονη-τικά έκείνη—για λογαριασμό σας—λόγια της, και τόσο με λόγισις ή σαρ-καστική τους φαρμακία, ώστε δεν έχω πειρά τη δύναμη να τα ξανακούσω, κάνοντας ένα στενό διάστημα κοντά της...

Τι πρέπει λοιπόν να κάνω;... 'Απολύτατα, να λείψω απ' τη μέ-ση, αφήνοντας ελεύθερο το δρόμο στα καπρίτσια της άστατης καρδιάς σας. Σύντομα με δουλεύατε, λατρευτέ μου «κύριε», κι αν δεν υπόσασα εγώ—αυτή άδύτη κι' άγνη επαρχωτο-ποδία—να ικανοποιήσω τις κοσμικές σας απαιτήσεις, και να σπλαθώσω παντοτεινά δική μου την πρωτεύου-σιάνικη καρδιά σας, δεν είναι καθόλου φταίξιμό μου.

Έβλεπα όλα τα δυνατόν μου, και ή καλή θέληση δεν μούλεια ποτέ. Άντίο, αγαπημένη μου. Ζήτησε ε-υτυχισμένος. Ζήτησε άλλος την ε-τυχία, κι εγώ να την βρήςτε γρήγο-ρα, με το πη στερεώκατε από μέ-να. Άντίο... και σας συγχωρώ!

Ή άλλοτε «Κλαίρεττ» σας. Έπειτ' από λίγες στιγμές ένα πτώμα άψυχο κι' αιματοκυλισμένο, με μια μικρή τρυπίδα στον δεξιό του κρόταφο—απ' την οποία σιγονκούσε αιμα ζεστό και άλικο—κόιτοσαν μπρος στο κομψό γραφείο, σοριασμένο στο χαλί του σαλονιού...

Κι' εκείνη μου άπάντησε με κατα-φρόνια και συμπόνια: —Πάρτε τον. Σας τον χαρίζω. Θα τον απογοητεύσω μόλις έρθει, διό-

τι γοντάς τον από κοντά μου. Θα το κρύψω ολόκληρο, τη σημερινή επίσκε-ψή σας. Έτσι εύχαριστημένη τώρα, Κάτι μουρμούρισα ανάμεσα στα δόν-τια μου—καί σαν εύχαριστίες—ενώ μ' έπινε ή παραχή κι' ή αγωνία. Έφυγα με σκυμμένο το κεφάλι, σαν νάμουν εγώ ή ένοχη, κι' έφτασα στο σπίτι μου, κουρασμένη.

Με άνείπωτη λαχτάρα προσπαθώ-σα να διαβάσω, στα μάτια σας και στη φωνή σας, τις πιθανές συνέπειες του διαζυγίου που έκανα. Μά ή στάσι σας ήταν ψυχρή, ανεξερεινητα τα μάτια σας, κι' ο τόνος της φωνής σας ή ίδιος κι' απάραλλοτος: 'Ο ή-διος συνηθισμένος τόνος των τελευ-ταίων αυτών μηνών, τόνος γεμάτος συγκατάβαση ψυχρή, τόνος όρφανός απ' κάθε χρώμα στοργής και τρυφε-ρότητας, τόνος άνωτέρου προς τόν ά-μέσως κατώτερό του, κι' όχι τόνος συζύγου που λατρεύεται απ' τη φω-νή κι' θλιμμένη σύζυγό του!

Ετσι δεν ξέρω τώρα σε ποιά ση-μείο βρίσκονται ή σχέσεις σας με τη Λούσυ. Ποιός να μωό το πη αυτό, Θεέ μου;... Έσας να ρωτήσω, μωό φρίνεται άνώφελο; Μπρος και να μωό ξαναπής πάλι, πως είναι κάποια «κυρία μηχανικού», ή μωορεί να θυ-μώσετε στα τελευταία, και να μωό πήςτε χίλιες—δυό πικρές κυθύντες, που ή καρδιά τους θάνει κι' ένα φαρμακερό μαχαίρι γι' τη ματωμένη μου καρδιά.

Να ξαναπιάω στη Λούσυ πάλι; 'Α-κόμα το μετωπό μου, το καίνα ιδονη-ρά κι' αμείλιχτα τα τόσο περιφρονη-τικά έκείνη—για λογαριασμό σας—λόγια της, και τόσο με λόγισις ή σαρ-καστική τους φαρμακία, ώστε δεν έχω πειρά τη δύναμη να τα ξανακούσω, κάνοντας ένα στενό διάστημα κοντά της...

Τι πρέπει λοιπόν να κάνω;... 'Απολύτατα, να λείψω απ' τη μέ-ση, αφήνοντας ελεύθερο το δρόμο στα καπρίτσια της άστατης καρδιάς σας. Σύντομα με δουλεύατε, λατρευτέ μου «κύριε», κι αν δεν υπόσασα εγώ—αυτή άδύτη κι' άγνη επαρχωτο-ποδία—να ικανοποιήσω τις κοσμικές σας απαιτήσεις, και να σπλαθώσω παντοτεινά δική μου την πρωτεύου-σιάνικη καρδιά σας, δεν είναι καθόλου φταίξιμό μου.

Έβλεπα όλα τα δυνατόν μου, και ή καλή θέληση δεν μούλεια ποτέ. Άντίο, αγαπημένη μου. Ζήτησε ε-υτυχισμένος. Ζήτησε άλλος την ε-τυχία, κι εγώ να την βρήςτε γρήγο-ρα, με το πη στερεώκατε από μέ-να. Άντίο... και σας συγχωρώ!

Ή άλλοτε «Κλαίρεττ» σας. Έπειτ' από λίγες στιγμές ένα πτώμα άψυχο κι' αιματοκυλισμένο, με μια μικρή τρυπίδα στον δεξιό του κρόταφο—απ' την οποία σιγονκούσε αιμα ζεστό και άλικο—κόιτοσαν μπρος στο κομψό γραφείο, σοριασμένο στο χαλί του σαλονιού...

Κι' εκείνη μου άπάντησε με κατα-φρόνια και συμπόνια: —Πάρτε τον. Σας τον χαρίζω. Θα τον απογοητεύσω μόλις έρθει, διό-

τι γοντάς τον από κοντά μου. Θα το κρύψω ολόκληρο, τη σημερινή επίσκε-ψή σας. Έτσι εύχαριστημένη τώρα, Κάτι μουρμούρισα ανάμεσα στα δόν-τια μου—καί σαν εύχαριστίες—ενώ μ' έπινε ή παραχή κι' ή αγωνία. Έφυγα με σκυμμένο το κεφάλι, σαν νάμουν εγώ ή ένοχη, κι' έφτασα στο σπίτι μου, κουρασμένη.

Με άνείπωτη λαχτάρα προσπαθώ-σα να διαβάσω, στα μάτια σας και στη φωνή σας, τις πιθανές συνέπειες του διαζυγίου που έκανα. Μά ή στάσι σας ήταν ψυχρή, ανεξερεινητα τα μάτια σας, κι' ο τόνος της φωνής σας ή ίδιος κι' απάραλλοτος: 'Ο ή-διος συνηθισμένος τόνος των τελευ-ταίων αυτών μηνών, τόνος γεμάτος συγκατάβαση ψυχρή, τόνος όρφανός απ' κάθε χρώμα στοργής και τρυφε-ρότητας, τόνος άνωτέρου προς τόν ά-μέσως κατώτερό του, κι' όχι τόνος συζύγου που λατρεύεται απ' τη φω-νή κι' θλιμμένη σύζυγό του!

Ετσι δεν ξέρω τώρα σε ποιά ση-μείο βρίσκονται ή σχέσεις σας με τη Λούσυ. Ποιός να μωό το πη αυτό, Θεέ μου;... Έσας να ρωτήσω, μωό φρίνεται άνώφελο; Μπρος και να μωό ξαναπής πάλι, πως είναι κάποια «κυρία μηχανικού», ή μωορεί να θυ-μώσετε στα τελευταία, και να μωό πήςτε χίλιες—δυό πικρές κυθύντες, που ή καρδιά τους θάνει κι' ένα φαρμακερό μαχαίρι γι' τη ματωμένη μου καρδιά.

Να ξαναπιάω στη Λούσυ πάλι; 'Α-κόμα το μετωπό μου, το καίνα ιδονη-ρά κι' αμείλιχτα τα τόσο περιφρονη-τικά έκείνη—για λογαριασμό σας—λόγια της, και τόσο με λόγισις ή σαρ-καστική τους φαρμακία, ώστε δεν έχω πειρά τη δύναμη να τα ξανακούσω, κάνοντας ένα στενό διάστημα κοντά της...

ΠΡΟ ΕΞΗ μηνών—διηγείται ή διάσημος δικηγόρος κ. Λέ Μπρυμάν, σ' ένα φιλικό κύκλο—μια πλούσια ηλικιωμένη κυρία, ή οποία ήταν πειά έτοιμοθάνατη, με προσκάλεσε κοντά της και μωό είπε:

—Κύριε, θα ήθελα να σας ά-ναθώσω μια άποστολή πολύ λεπτή και δύσκολη. Έκεί επάνω στο τραπέζι είναι ή διαθήκη μου. Άν θέλετε, κυθύνετε την... Σας άοί-νω ως άμοιδή έκαστο γιλιόδεο πράγμα, άν πετύχετε σ' αυτήν την άποστολή, και μόνον πάντε, άν ά-ποτύχετε. Όλγω μετά το θάνατό μου να όοήτε το παιδί μου...

Την άδοήθησα ν' άναγκισθώ λίγο στο κρεβάτι της. Έπειτα ή έτοιμοθάνατη εξακολούθησε: —Είστε ο πρώτος άνθρωπος, στο όποιο διηγούμαι την τρομερή μου ιστορία. Θα προσπαθήσω να συγκεντρώω όλες μου τις δυνά-μεις γι' να σας την τελειώσω γρήγορα, γιατί ίσως με προλάβει ή θάνατος.

Άκούστε με: Πρό το γάμου μου, αγαπούσα έναν νέο, που ή ο-κογένειά μου δεν τον ήθελε, γιατί δεν ήταν άρκετά πλούσιος. Παν-τρεύτηκα λίγο άργότερα, όχι ό-μως από έρωτα, μ' έναν πλούσιο τραπέζιτη, ό οποίος ύστερα από λίγα χρόνια πέθανε. Πεθαίνοντας μωό άφησε ένα παιδί, ένα αγόρι. Αυτό, που αγαπούσα πρό το γά-μου μου είχε παντρευτεί έντομη ταξί κι' αυτός. Όταν έμαθε πως είχα χηρέψει, κυριεύτηκε από πραγματική άπελπισία, γιατί δεν ήταν πειά ελεύθερος να με παν-τρευτεί... Ήρθε ώστόσο και με εί-δε. Έκλαψε, μωό σπάραξε την καρδιά κι' έγινε φίλος μου... Έ-πρεπε ίσως να τον άποσύρω, μωό τι τα θέλετε... ήμουν μόνη, και τόσο θλιμμένη, τόσο έρημη, τόσο άπελπισμένη. Έξ άλλου, τον άγα-πούσα ακόμα και δεν είνα κανέ-ναν άλλον στον κόσμο. Οι γονείς μου είχαν πεθάνει...

Εργότανε συχνά, περνούσε όλό-κληρες βραδιές κοντά μου... Έγινε, τέλος, έραστής μου... Πως... Δεν ξέρω. Κι' όμως από τότε έγιναν εύτυχες. Συνεδέθη με στενή φίλια με τη γυναίκα του κι' αυτό ήταν το μεγάλο μου λό-θος, ή πιο μεγάλη μου άνηθιό-της. Μεγαλώσαμε μαζί το παιδί μου, άντρα σωστό, γεμάτον αξιοθη-μα και θέληση, με ιδανικά μεγάλα κι' ευγενικά. Θα ήταν τότε δε-καεπτά χρόνων. Το παιδί μου ά-γαπούσε το... φίλο μου, όσο σχε-δόν τον αγαπούσα κι' εγώ, γιατί με τις φροντίδες και την αγάπη των δυό μας, είχε μεγαλώσει. Τόν έλεγε: «Καλό φίλο» και τον έ-θαύμαζε πολύ γιατί το έδινε σο-φές συμβουλές. Τόν θεωρούσε σαν έναν ηλικιωμένο στενό κι' άροσι-ωμένο φίλο της μητέρας του, σαν ένα είδος κηδεμόνος, προστάτου... ποιος ξέρει!

Ένα βράδυ επρόκειτο να σάμε κι' οι τρεις μαζί. Ποῖτος ήρθε ή παλθή μου φίλος. Έπρεξε πρό-αυτόν μ' άνοιχτά τα χέρια, και τόν άφησα να μωό δώση ένα πα-ρατεταμένο φιλι εύτυχίας στα γέ-νη!

Εκείνος...στεκόταν συντριμέ-νος μπροστά μου, χωρίς να τολμή να με πλησιάσει, να μωό μιλήσει, να μ' άγγίξει, από φόβο, μήπως ξα-ναγύρισε το παιδί μου... Τέλος μωό είπε: Πάω να τόν θρώ... να το δώσω να ένωσή-ση!...

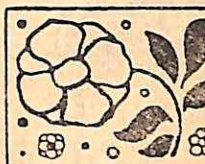
Κι' έφυγε. Περιμένα... Περιμένα, έξω φρε-νών, σκυρτώντας στον παραμοιά-όρροδο... Περιμένα μια ώρα, δυό ώρες, νοιώθοντας να μεγαλώνη στην καρδιά μου ένας άγνωστος πόθος. Ποῖ ήταν το παιδί μου; Τι έκανε!...

Κατά τα μεσάνυχτα, ένας λο-ύστος μωό έφερε μια κάρτα του φίλου μου. Τη θυμάμαι ακόμα άπ' έξω. Μωό έγραφε: «Ο Ζάν γύρι-σε; Δεν μπόρεσα να τόν θρώ που-θενά. Είμαι κάτω. Δεν έβλεω ν' ά-νέω τέτοιαν ώρα». Έγώ το έ-γραφα με μολύδι στο ίδιο χαρτί: «Ο Ζάν δεν γύρισε. Πρέπει να

πείσει να τόν άναθώ... όποτε τόν έ-ναν... όποτε τόν άλλον! Έκείνος... ό φίλος μου, μωό γράφει κάθε μέ-ρα...πρό είκοσι χρόνων. Μά εγώ δεν θέλησα ποτέ πειά να τόν δε-γτώ... όποτε γι' αμιά στιγμή... Για-τι μωό φαίνεται πως, άν ξαναόό-τανε έδω, την ίδια άκριβώς στιγ-μή θα έβλεπα να παρυσιάζεται πάλι το παιδί μου, σαν εκείνη την τρομερή μέρα!...

Ο γυιός μου... Ο γυιός μου!... Πέθανε; Ζή; Ποῖ κρύβεται!... Έ-κει κάτω ίσως, πέρα από την άπέ-ραντη θάλασσα, σε μια χώρα τόσο μακρυνή, που δεν θω ξερω όστε ε-νομά της!... Με συλλογίζεται κα-θόλου;... Ω, άν ήξερε τί ύπέφε-ρα! Πόσο σκληρά είναι τα παιδιά!... Νά καταλαβαίνη άραγε την τρομε-ρή όδύνη, στην όποια με καταδί-κασε; Σε πειά άπελπισία, από τί θά-σανο μ' έριξε ζωτανή, σε τό τε-τε, που ήμουν νέα, ως τώρα στις τελευταίες μου μέρες!... Έμένα-τη μητέρα του, που τόν άγαπούσα μ' όλη τη δύναμη της μητρικής ά-γάπης!... Δεν είναι σκληρό;... Πέστε μου!...

ΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΜΗΤΕΡΑ

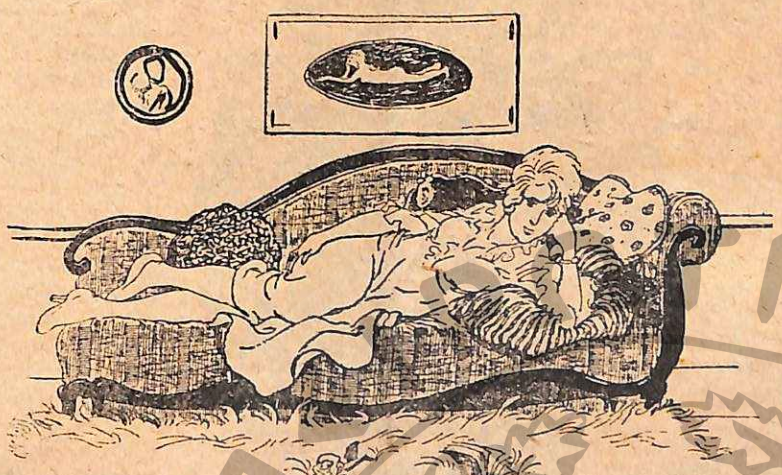
λη! Έξαφνα ένας κρότος, ένας ήχος, σχεδόν τίποτα, αυτή ή μυ-στηριώδης προαίσθησι, που μάς δείχνει την παρουσία ανθρώπου, μάς έκανε να σκυρτήσουμε και να κυτάζουμε πίσω μας. 'Ο Ζάν, το παιδί μου, ήταν εκεί! 'Ορθιος, χλωμός, μ' εκύτταζε!...

Η στιγμή ήταν τρομερή! Έ-κανα δυό δάκρυα πίσω κι' άπλωσα τα χέρια μου στο παιδί μου, σαν τέ προσευχή...

Μά δεν τόν ξαναείδα πειά. Είχε φύγει!

Εγώ κι' ό φίλος μου μείναμε έτσι εκεί καταπληκτοι, άνίκανοι να μιλήσουμε. Σωριάστηκα σ' ένα καναπέ, ενώ ή επιθυμία να φύγω μέσ' στη νύχτα, να χαθώ γι' πάν-τα, με βασάνιζε...

Έπειτα μ' έπιασαν λυγμοί, που μ' έτίναζαν κι' έκλαιγα με σπα-ραγμένη την ψυχή από αυτήν την ντροπή, που γέμιζε την καρδιά μου, την καρδιά της μητέρας.

Σωριάστηκα σ' ένα καναπέ...

Εκείνος...στεκόταν συντριμέ-νος μπροστά μου, χωρίς να τολμή να με πλησιάσει, να μωό μιλήσει, να μ' άγγίξει, από φόβο, μήπως ξα-ναγύρισε το παιδί μου... Τέλος μωό είπε: Πάω να τόν θρώ... να το δώσω να ένωσή-ση!...

Κι' έφυγε. Περιμένα... Περιμένα, έξω φρε-νών, σκυρτώντας στον παραμοιά-όρροδο... Περιμένα μια ώρα, δυό ώρες, νοιώθοντας να μεγαλώνη στην καρδιά μου ένας άγνωστος πόθος. Ποῖ ήταν το παιδί μου; Τι έκανε!...

Κατά τα μεσάνυχτα, ένας λο-ύστος μωό έφερε μια κάρτα του φίλου μου. Τη θυμάμαι ακόμα άπ' έξω. Μωό έγραφε: «Ο Ζάν γύρι-σε; Δεν μπόρεσα να τόν θρώ που-θενά. Είμαι κάτω. Δεν έβλεω ν' ά-νέω τέτοιαν ώρα». Έγώ το έ-γραφα με μολύδι στο ίδιο χαρτί: «Ο Ζάν δεν γύρισε. Πρέπει να

πείσει να τόν άναθώ... όποτε τόν έ-ναν... όποτε τόν άλλον! Έκείνος... ό φίλος μου, μωό γράφει κάθε μέ-ρα...πρό είκοσι χρόνων. Μά εγώ δεν θέλησα ποτέ πειά να τόν δε-γτώ... όποτε γι' αμιά στιγμή... Για-τι μωό φαίνεται πως, άν ξαναόό-τανε έδω, την ίδια άκριβώς στιγ-μή θα έβλεπα να παρυσιάζεται πάλι το παιδί μου, σαν εκείνη την τρομερή μέρα!...

Ο γυιός μου... Ο γυιός μου!... Πέθανε; Ζή; Ποῖ κρύβεται!... Έ-κει κάτω ίσως, πέρα από την άπέ-ραντη θάλασσα, σε μια χώρα τόσο μακρυνή, που δεν θω ξερω όστε ε-νομά της!... Με συλλογίζεται κα-θόλου;... Ω, άν ήξερε τί ύπέφε-ρα! Πόσο σκληρά είναι τα παιδιά!... Νά καταλαβαίνη άραγε την τρομε-ρή όδύνη, στην όποια με καταδί-κασε; Σε πειά άπελπισία, από τί θά-σανο μ' έριξε ζωτανή, σε τό τε-τε, που ήμουν νέα, ως τώρα στις τελευταίες μου μέρες!... Έμένα-τη μητέρα του, που τόν άγαπούσα μ' όλη τη δύναμη της μητρικής ά-γάπης!... Δεν είναι σκληρό;... Πέστε μου!...

Θά τόν τή πήςτε όλα αυτά, κύ-ριε, θά τόν πήςτε ακόμα αυτά τα τελευταία μου λόγια: —Παιδί μου, αγαπημένο μου παιδί, να είσαι λιγώτερο σκληρός γι' τις δυστυχισμένες υπάρξεις. Μας φτάνει ή ζωή, που είναι τόσο άγρια και δάναυσος... Παιδί μου, σκέψου τί ήταν ή ζωή γι' αμιά στιγμή σου μητέρα, από την ήμερα, που την άφησες! Άγαπη-μένο μου παιδί, συγχώρησε την, ε-γάπα την, τοιλάχιστον τώρα, π. ή είναι πεθαμένη, γιατί τιμωρήθηκε με τη φρικτότερη τιμωρία!...

Αυτά τα λόγια τα έλεγε άνη-πνέοντας με δυσκολία, τρέμοντας, σαν να είχε το ίδιο το παιδί της μπροστά της και τόν τή έλεγε. Ίστερα προσέθεσε: —Θά τόν πήςτε ακόμα, κύριε, ότε ποτέ δεν ξαναείδα τόν άλλον... Τώρα, άφήστε με, σας παρακαλώ, γιατί θέλω να πεθάνω μόνη, ά-φού α υ τ ο ! δεν είναι κοντά μου...

Και ό κ. Λέ Μπρυμάν επρό-σθεσε: —Και έφυγα, κύριό μου, κλαί-οντάς, σας όρρίζομαι!... Δεν κα-τόρθωσα, όμως, παρ' όλες τις προ-σπάθειές μου να τόν θρώ πουθε-νά!...

Τότε εγώ μ' έναν άδικαιολόγη-το κι' άνεξήγητο θυμό, το φώνα-ξα έξαγριωμένη κι' άγανακτισμέ-νη: —Σας απαγορεύω να ξαναόό-θε-τε έδω, άν δεν τόν όοήτε!... Πή-γαίνετε!...

Ο φίλος μου έφυγε τότε μ' σκυμμένο κεφάλι. Δεν είδα από τότε, κύριε, ότε τόν έβαν, ότε τόν άλλον κι' έπι-ξω μόνη είκοσι χρόνια τώρα. Τό φαντάζεστε όστε; Καταλαβαίνετε τόν άπέραντο αυτό μαρτύριο της μητρικής μου καρδιάς, της γυναι-κής καρδιάς μου, αυτήν την τρο-μερή άναμνη, την άτελείωτη, την άνέκφραστη; Μά, όχι... τελειώνει πειά, γιατί πεθαίνω... πεθαίνω, χυ-

Περί της Νόδας ο Λόγος...

Η μόδα είναι τούανος κι' όλος μας κυβερνά!... Μεσ' (στον τελεόδο της νόσου, σκλάβο ή ζωή μας, άστοχα και κά-τα) περνά... Άλλ' είτε τώρα ή μόδα βγαίνει, ή (έχεται ξανά, ο φρόνιμος ποτέ μ' αυτή γοαίει μωό) ούτε και ύστερα μ' αυτή γοαίει μωό (στον δόμον, Βολταίρος)

Περί της Νόδας ο Λόγος...

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΟΥΜΕ

(Άρθρο της βαρώνης ντε Κλεσσύ).

— Στην εποχή αυτή της κρίσεως, που το χρυσάφι και το ασήμι έχουν εξαφανιστεί από τα πορτοφόλια μας, βλέπουμε να λάμπουν τα πολύτιμα αυτά μέταλλα στα καπέλλα μας και στα φορέματά μας.

— Ενωσείται όμως, ότι τόσο το χρυσάφι, όσο και το ασήμι που γαρνίρουν τις τουαλέτες μας, είναι φθύντικα.

— Ποτέ αλήθεια δεν ήταν τόσο της μόδας η ασήμενη και χρυσή γαρνιτούρες στα φορέματά μας, στα καπέλλα μας και στα αξεσουάρ μας.

— Μπλούζες από άσπρο σατέν γαρνιρούνται με κουμπιά χρυσά και με ζώνη άσπρη, δηλαδή από μέταλλο χρυσό.

— Άλλες πάλι μπλούζες γαρνιρούνται με χρυσά αξεσουάρ, κατωμένα με χρυσωμένη κλωστή, κι άλλες με δαντέλλες ασήμενες, ενκρουστές στο ύψος με κορντονώ ασήμενο.

— Θα ιδούμε επίσης και μπλούζες από ένα νέο ύφασμα, από άσπρο δι-λαδύ μεταξωτό πικέ, με ζώνες από λαμέ χρυσό, ή κατωμένες από λαμέ χρυσό, πλεχτό.

— Την άνοιξη, θα είναι της μόδας και μπλούζες κατωμένες διόκληρες από λαμέ χρυσό ή ασήμενο, και υπο-λερό από χρυσή ή ασήμενη δαντέλλα.

— Κάτω από μια σκούρα ζακέττα κινεί πολύ ώραία εντόπιση μια μπλούζα χρυσή ή ασήμενη. Πάνω από λίγα χρόνια ήταν πολύ της μόδας βραδυνά φορέματα από λαμέ. 'Απ' ένα λοιπόν παρόμοιο ντεμοντέ φόρεμα μπορούμε να φτιάσουμε μια ώραία μοντέρνα μπλούζα και διάφορες γαρνιτούρες.

— Φορέματα από μαύρο βελούδο, θ' γαρνιρώνται με κουμπιά χρυσά και με ζώνη χρυσή.

— Πολλά επίσης καπέλλα θα έχουν ως γαρνιτούρα χρυσά ή ασήμενα κουμπιά και ενκρουστίσεις από λαμέ.

— Τό βράδυ, θα ιδούμε και ελόκληρα τυμπάν και τσάντες από λαμέ.

— Εκτός από τον μεταξωτό πικέ θα είναι «αν-τόν» και ο διαβακέρος πικέ, άσπρος ή χρωματιστός και θα τον χρησιμοποιήσουμε από πάντων για γαρνιτούρες, για ζιλέδες, για μπλουζάκι και κάποτε και για ελόκληρα φορέματα.

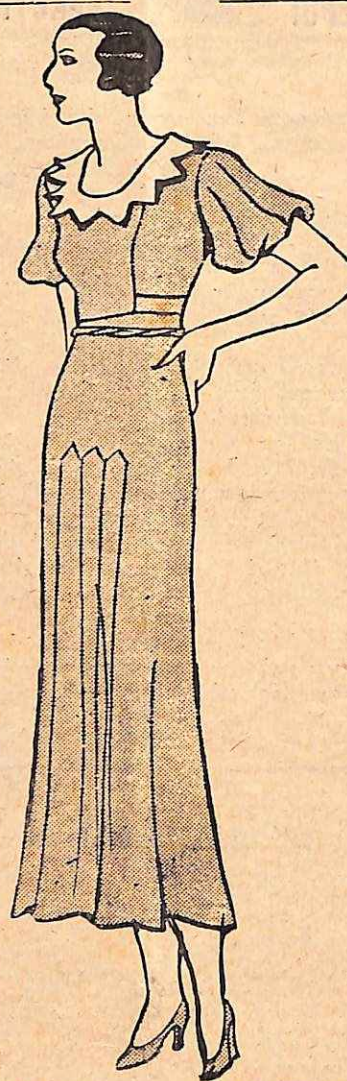
— Θα ιδούμε πολλά φορέματα από ύφασμα διαβακέρ. Βραδυνά ύπο-τα λαινά, ώστε να πενός η φέση θα φάνε αλλήλως.

— Θα ιδούμε χρωματιστά φορέματα από την ξυλή και για την ά-κρογαλικά, από όργανα, από μουσελίνα διαβακέρ, με βούλες και με λουλουδάκια, από βατίστα και από παρκλίτ έμπριμ.

— Τα πολύ λουσάτα φορέματα θα γίνονται με σόρες και με ντομπέ.

— Το κάτω μέρος του κορσέζου και το επάνω μέρος της φούφας θα είναι συνήθως ντομπέ. Τα μακίρια πάλι θα

ΤΑ ΝΕΑ ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ

Φόρεμα από λαινάς γκρίζο, γαρνιρισμένο με γακαδάκι άσπρο. Μοντέλο του Παρισινού Οίκου Μανέν.

συνδυασμό.

— Η μόδα είναι τελευταία καλή και προνοητική και για όσες δεν μπορούν να έχουν πολλά φορέματα.

— Έτσι, θα ιδούμε φορέματα από λαινάς μαύρο, τα οποία θα κορμπό-νουν με δυο μεταλλί-νια κουμπιά. Για να δώσουμε μια καινούργια όψη σ' ένα τέτοιο φόρεμα, φτάνει να το ξεκου-σώνουμε και ν' α-φύρουμε να πέφτει το ένα πλάι του κορσέζου. Το πλάι αυτό, υποπληρω-μένο με γαρνι-τούρα στέν, ποτήρινο ή κίτρινο, θα σχη-ματίζει ένα ρεδέ, το οποίο θα δίνει πολύ φανέρ, τόσο στο σκούρο φόρεμα.

— Η «μεταμορ-φώσις» αυτές επι-τελούνται καπο-τε και με την προσ-θήκη ενός μεγάλου γακαδά σε σχέδιο ά-μπεριαν, από ύφα-σμα χρωματιστό, σε σκούρο φόρεμα.

— Θα ιδούμε πολ-λά χρωματιστά φο-ρεματάκια από λαι-νάς κινέ, γκρίζο, με μικρά γακαδάκια άσπρα, καθώς και φορέματα από κορ-πέλλα μπλε-μαρέν.

— Θα ιδούμε επι-σης και ώραία τα-γίς από βελού-δο, γαρνιρισμένα με κορσέζα από λαι-νάς και στη κάτω με-ρος της πλατείας γακαδάς, ή όποια θα είναι από το ίδιο ύφασμα και σ' αν-

τιχαιστά την γακαδά.

— Φόρεμα από λαινάς μπλέ, θα γαρνιρουν με γακαδά και μαρσέτες από ζακέτα άσπρη.

— Θα ιδούμε και φορέματα από λαινάς μαύρο, γαρνιρισμένα με άση-μένια κεντήματα, τα οποία θα σγε-δάξουν, περιόριζο, ίσως πλάτος, γύρω στο άνωμα του λαιμού.

— Φορέματα από κρέπ μαροκίνο, μαύρο, θα γαρνιρουνται με εσάρπες χρωματιστές.

— Καθώς βλέπεται, θα είναι πολύ της μόδας και τα μαύρα φορέματα, πάντως γαρνιρισμένα με κάτι άσπρο ή χρωματιστό, ή άσημενο, ή χρυσό.

— Πολλά άσπρα γακαδάκια, τα οποία θα γαρνιρουν σκούρα φορέματα, θα είναι κομμένα ελόγιστα, ματρί. (Θα ιδούμε επίσης και γακαδάκια κεντη-μένα με διάφορα σχέδια.

— Τίποτε δεν είναι τόσο γυναικό, τό-σο «ανωιδιότικον» όσο τα κεντημένα άσπρα γακαδάκια. Δίνουν και σε πιο σκότα φόρεμα μια παιδιότικη σκεδόν γάση. Θα γίνονται από βατί-στα άσπρη ή χρωματιστή και τα κεν-τήματά τους, θα είναι ή διατίχρωμα ή αντίθετα γύρω από, κατωμένα με διαβακέρ λεπτή κλωστή. Τα εσάρ-των αναικίων θα είναι άσπρη με τα γακαδάκια.

— Η γαρνιτούρες αυτές γαρνιτού-ρες θα υποσούν ν' απολήσουν, τόσο ε-να φόρεμα από λαινάς, δηλαδή αλλή-λινο όσο κι' ένα σόρεμα μεταξωτό καθώς και τα ποινά και τ' άπογευ-ματινά μας φορέματα. Τά λευκά κεν-τημένα γακαδάκια είναι πολύ κατάλ-ληλα και για γαρνιτούρες παιδικών φορεμάτων.

— Την άνοιξη θα ιδούμε και ώραία φορέματα από μαροκίνο μίλλινο ή μεταξωτό, μπλέ, γαρνιρισμένα με ζώ-νη και κουμπιά κόκκινα. Η τουα-λέττα αυτή, θα συμπληρώνεται με ε-να καπέλλο μπλέ, γαρνιρισμένο με κόκκινο φέγγα, και ν' ένα περιό-ριο από κόκκινες μαντίλες γάντες.

— Θα ιδούμε και άσκατες όμπρι-μαντώ, ίσιες, εσκαμμένες στην πλά-τα, μαύρες ή χρωματιστές, συνοδεύόμενες από μια πλα-αί σκαπέλικη δαίττα δαίτην στο πλάι.

— Θα ιδούμε και άσκατα ελόγιστα καπέλλα, γαρνιρισμένα ελόγιστα με μαντίλες από λουλούδια κίτρινα.

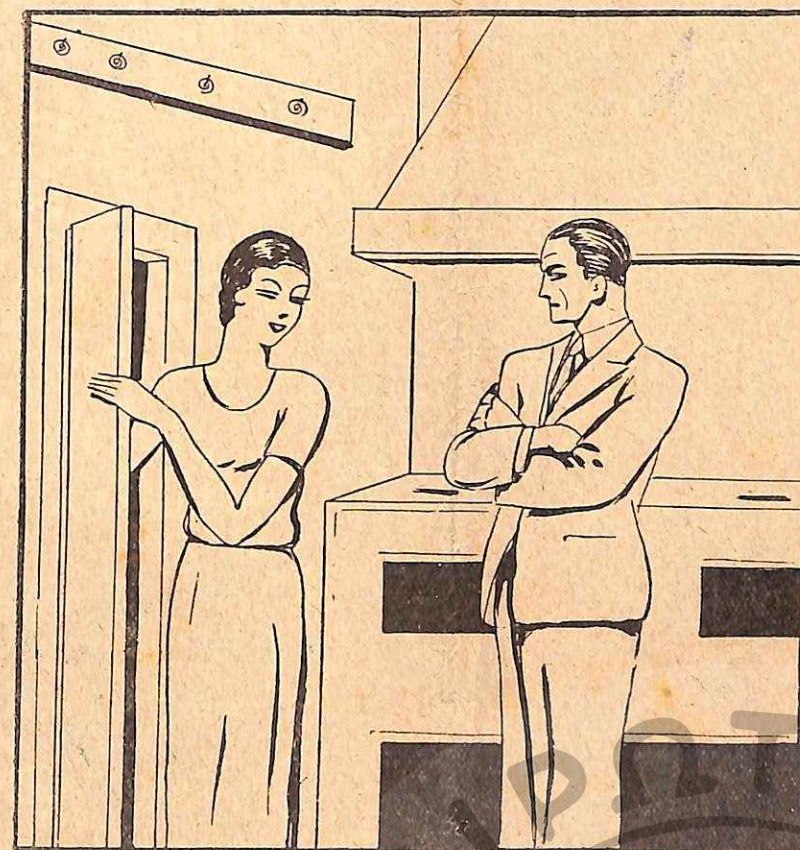
— Όταν το καπέλλο μας θα είναι κίτρινο και το περιόριό μας θα εί-νε άσπρη.

— Θα ιδούμε μικρές τσάνες από λαί-ζα μεταξωτή ή λεπτό ριτίο και από πλάτα «Μακί», από φέτα άσημενη, μαύρη ή σκούρα, γαρνιρισμένα άσκατες με φέγγα.

— Άλλά θα φορέσουμε και μεγάλα καπέλλα, γαρνιρισμένα καπέλλιν, ή ό-ποιες θα φοριούνται έτσι. Κατε να σκεπάξουν σχεδόν το ένα μάτι, και ν' άφύρουν άνοιχτό το άλλο πλάι του προσώπου.

— Κατά την ντομπέ σκίζα θα φορέ-σουμε και τσάνες από χρυσό.

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ

— Πώς θα εφοδιάσουμε ώραία την μαινουργία μας μουζίνα, γυναίκα;

— Αηγιούσλα: Θα πάς στο ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ (Πραξιλέγους 39) και θα πάρης από εκεί όλα τα χρειώδη της μουζίνας μας ....

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21-419)

Διευθυντής: ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, Χαλάνδρι.

Υπεύθυνος συντάκτης: ΧΑΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ, δόξ Λεκά 7.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ, δόξ

Ιπποκράτους 4.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Εσωτερικού δι' εν έτος Δρχ. 200 ΙΤ Εξωτερικού Δολάρια 6

Εξάμηνης » 100 ΙΤ Αμερικής » 6

και δι' όλην την Αφρικήν και Βελαγκόν Κογκό έτησία συνδρομή Σελίνα 30.

Τιμή έκαστου φύλλου Δρχ. 4.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:

Εν Αμερική Mr D. Stroumbos 602 w. 137 th Str (Apt. 41) New

York city, εν Αιγύπτω - Σουδάν δ κ. Χριστόδουλος Σαράφης, 12

Cheikh Soliman Pacha, Alexandria, και εν Βελαγκόν Κογκό δ κ.

Geórgy, Αντοινάδης B. P. 445 Elisabethville Congo—Belge.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ δι' την κατά φύλλον πώλησιν

της «Οικογενείας»: ATHENS NEWS AGENCY, 308-310 WEST

58TH STREET, NEW YORK, CITY, όπου δέον ν' απευθύνονται

οι ενδιαφερόμενοι.

